

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**ЗМІЦНЕННЯ МІСЦЕВОЇ
ФІНАНСОВОЇ ІНІЦІАТИВИ**

**ЩОМІСЯЧНИЙ МОНІТОРИНГ
ОСНОВНИХ ІНДИКАТОРІВ
БЮДЖЕТНОЇ ТА БАНКІВСЬКОЇ
СИСТЕМ УКРАЇНИ
СТАНОМ НА 01.11.2009**

«Моніторинг основних індикаторів бюджетної та банківської систем України» є щомісячним виданням, підготовленим за даними офіційної статистики. Він містить стислий аналіз та підбірку графіків і діаграм, які ілюструють основні зміни, що відбуваються у бюджетній та банківській системах України.

Цей продукт підготовлено за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст продукту є відповідальністю Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) і не обов'язково збігається з поглядами USAID або уряду США.

вул. Ярославів Вал, 14Г, 1-й поверх, офіс 54.
м. Київ, 01034, Україна
Тел.: (044) 353-58-68, 235-32-31, 279-50-89
Факс: (044) 279-51-82

Зміст

Тенденції виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України	4
Доходи державного бюджету.....	6
Доходи місцевих бюджетів	13
Дефіцит державного бюджету	28
Видатки зведеного бюджету	31
Видатки державного бюджету	34
Видатки місцевих бюджетів	47
Тенденції розвитку банківської системи	52
Банківська система.....	54

Тенденції виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України

Виконання доходів Зведеного бюджету України за січень – жовтень 2009 року склало 217,4 млрд. грн., що менше за аналогічний показник минулого року на 25,1 млрд. грн., або на 10,4 %. Частка податкових надходжень склала 74,9 % проти 77,4 % у відповідному періоді 2008 року. За результатами 10 місяців 2009 року фактичні податкові надходження виконані на рівні 66,9 % річного планового обсягу, що на 14,5 в.п. менше аналогічного показника попереднього року.

Виконання доходів Державного бюджету України за звітний період склало 166,0 млрд. грн., що на 22,0 млрд. грн., або на 11,7 %, менше за аналогічний показник минулого року. Річний план доходів державного бюджету з урахуванням міжбюджетних трансфертів виконано на 67,6 %.

Загальний обсяг надходжень до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) становить 57,3 млрд. грн., що менше відповідного показника 2008 року на 5,4 %. Річний план доходів місцевих бюджетів виконано на 72,9 %. У жовтні доходи місцевих бюджетів склали 6,0 млрд. грн. або на 5,2 % менше минулорічного показника.

У частині податкових надходжень до місцевих бюджетів у жовтні 2009 року спостерігається скорочення номінальних обсягів на 1,4 % порівняно з показниками жовтня 2008 року (за січень – жовтень обсяг цих надходжень зменшився порівняно з аналогічним періодом минулого року на 1,6 %). У цілому в жовтні до місцевих бюджетів надійшло 5,0 млрд. грн. податкових надходжень (у січні – жовтні 2009 року – 47,8 млрд. грн.).

З початку року спостерігається стабільне збільшення надходжень від плати за землю, обсяг яких за жовтень склав 0,7 млрд. грн., а приріст щодо показника аналогічного періоду 2008 року становив 26,1 % (з початку року надійшло 6,9 млрд. грн., відповідний приріст склав 25,7 %).

Протягом вересня та жовтня 2009 року спостерігалось стрімке збільшення надходжень до місцевих бюджетів від сплати акцизних зборів. Їх обсяг за жовтень склав 65,7 млн. грн., що у понад 7,5 рази більше, ніж відповідний показник 2008 року. Таке зростання надходжень відбулося насамперед через підвищення акцизів на етиловий спирт і лікєро-горілчані вироби з 1 липня 2009 року згідно з Законом України «Про внесення змін до деяких законів України з питань акцизного збору» від 31 березня 2009 року № 1202.

Податок з доходів фізичних осіб надійшов у сумі 3,7 млрд. грн., що на 6,9 % менше, ніж у жовтні 2008 року. В цілому за січень – жовтень 2009 року надійшло 36,0 млрд. грн. податку з доходів фізичних осіб (скорочення склало 4,2 %).

Дефіцит Державного бюджету України за жовтень 2009 року склав близько 3,8 млрд. грн., що у 1,3 рази більше за аналогічний показник минулого року. За результатами січня – жовтня поточного року дефіцит державного бюджету склав 27,8 млрд. грн., або 89,4 % річного плану, у тому числі дефіцит загального фонду – 27,6 млрд. грн., або майже у 3,0 рази більше річного планового показника, дефіцит спеціального фонду – 0,2 млрд. грн., що становить 1,1 % річного планового показника. За аналогічний період минулого року дефіцит загального фонду було профінансовано на рівні 14,7 % планового річного обсягу.

Дефіцит загального фонду профінансовано за рахунок запозичень, які здійснено на суму 82,5 млрд. грн., з них 42,4 млрд. грн. складають внутрішні запозичення та 40,1 млрд. грн. – зовнішні запозичення. Загальний обсяг запозичень за січень – жовтень 2009 року збільшено порівняно з аналогічним періодом минулого року у 25,5 рази. Фінансування за борговими операціями за рахунок перевищення обсягу

запозичень над погашенням по загальному фонду державного бюджету склало 62,8 млрд. грн.

Наявність дефіциту спеціального фонду в обсязі лише 0,2 млрд. грн. при перевищенні обсягів запозичень над обсягами погашення боргу у сумі 3,4 млрд. грн. та надходженнях від приватизації державного майна – 0,8 млрд. грн. пояснюється головним чином накопиченням на рахунках залишків коштів у сумі 2,3 млрд. грн. за аналізований період.

Залишки коштів на кінець жовтня 2009 року в цілому становили 14,2 млрд. грн., з них 1,7 млрд. грн. по загальному фонду та 12,4 млрд. грн. по спеціальному фонду.

Видатки Зведеного бюджету України за жовтень 2009 року склали 26,2 млрд. грн., або на 8,0 % менше аналогічного показника 2008 року. Тенденцію до зменшення впродовж жовтня поточного року демонструють видатки й за окремими галузями, як-от на освіту – на 6,8 %, охорону здоров'я – на 14,9 %, сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство – на 50,3 %. Для порівняння: у жовтні 2008 року видатки зведеного бюджету на зазначені галузі збільшилися щодо показника 2007 року на 44,6 %, 49,3 % та на 33,2 % відповідно. Видатки на соціальний захист і соціальне забезпечення за жовтень 2009 року щодо аналогічного періоду минулого року демонстрували зростання на 25,5 % порівняно з 41,6 % у минулому році.

Видатки Державного бюджету України (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) за десять місяців 2009 року виконано на рівні 71,8 % річного планового показника, що на 5,4 в. п. нижче за показник 2008 року. Видатки загального фонду державного бюджету за січень – жовтень 2009 року виконані на рівні 76,4 % річних призначень, спеціального фонду – 54,7 %.

Темп зростання видатків Державного бюджету України за січень – жовтень 2009 року до аналогічного показника 2008 року становить 102,9 % і має найнижче значення, починаючи з 2003 року (у 2008 році цей показник становив 141,7 %, у 2007 році – 124,3 %).

Видатки державного бюджету за жовтень поточного року склали 20,9 млрд. грн., з них видатки загального фонду – 16,2 млрд. грн., спеціального фонду – 4,7 млрд. грн. Обсяг кредитування по державному бюджету у жовтні склав 0,04 млрд. грн.

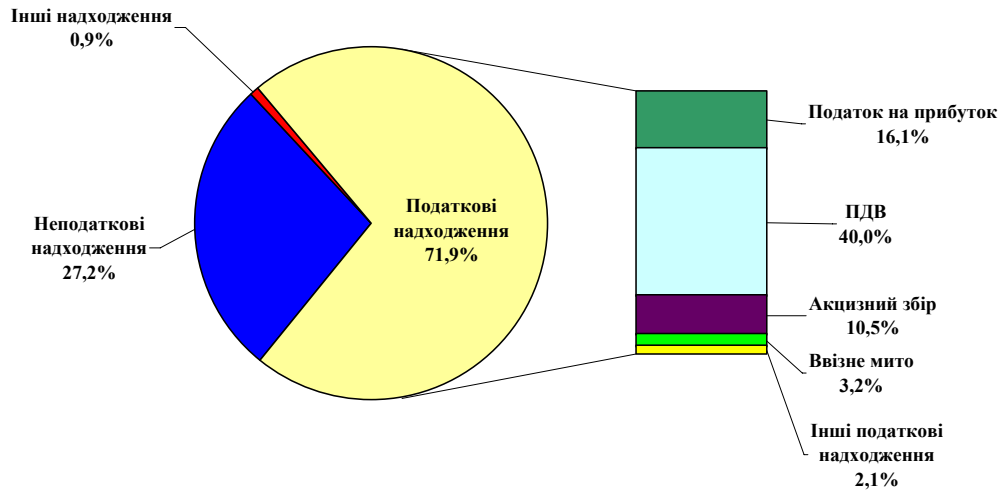
Порівняно з відповідним показником попереднього року видатки державного бюджету у жовтні поточного року в цілому зменшилися на 1,9 в. п. При цьому видатки за жовтень 2009 року на охорону здоров'я порівняно з аналогічним показником 2008 року зменшилися на 45,4 %, на охорону навколишнього природного середовища – на 32,0 %, на економічну діяльність – на 28,9 %, у тому числі на сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство – на 50,6 %. Зростання видатків відбулося лише за деякими напрямками, зокрема на обслуговування боргу – у 3,6 раза, на духовний та фізичний розвиток – на 61,2 %, на загальнодержавні функції – на 32,5 %, на соціальний захист та соціальне забезпечення – на 30,3 %, у тому числі на соціальний захист пенсіонерів – на 37,7 %.

Загальний обсяг **видатків місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів)** у жовтні 2009 року склав 10,6 млрд. грн., що на 14,8 % менше за аналогічний показник 2008 року. За підсумками жовтня 2009 року спостерігається зменшення обсягів видатків місцевих бюджетів соціального спрямування на 0,7 % (водночас за січень – жовтень їх приріст становить 11,5 %). Видатки на економічну діяльність, житлово-комунальне господарство та охорону навколишнього середовища також демонстрували зменшення в цілому на 42,3 % щодо відповідного показника за 2008 рік. Інші статті видатків місцевих бюджетів зменшились у цілому на 50,3 % порівняно з показниками жовтня 2008 року.

Доходи державного бюджету

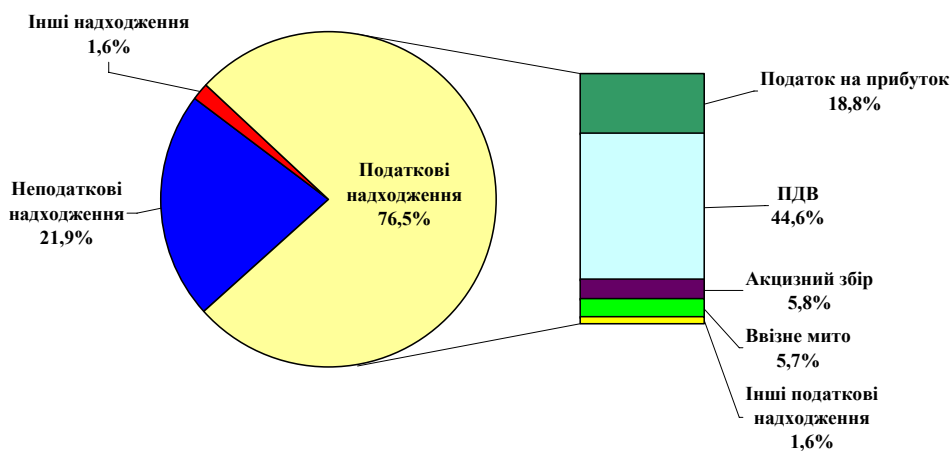
Діаграма 1

Структура доходів державного бюджету станом на 1 листопада 2009 року

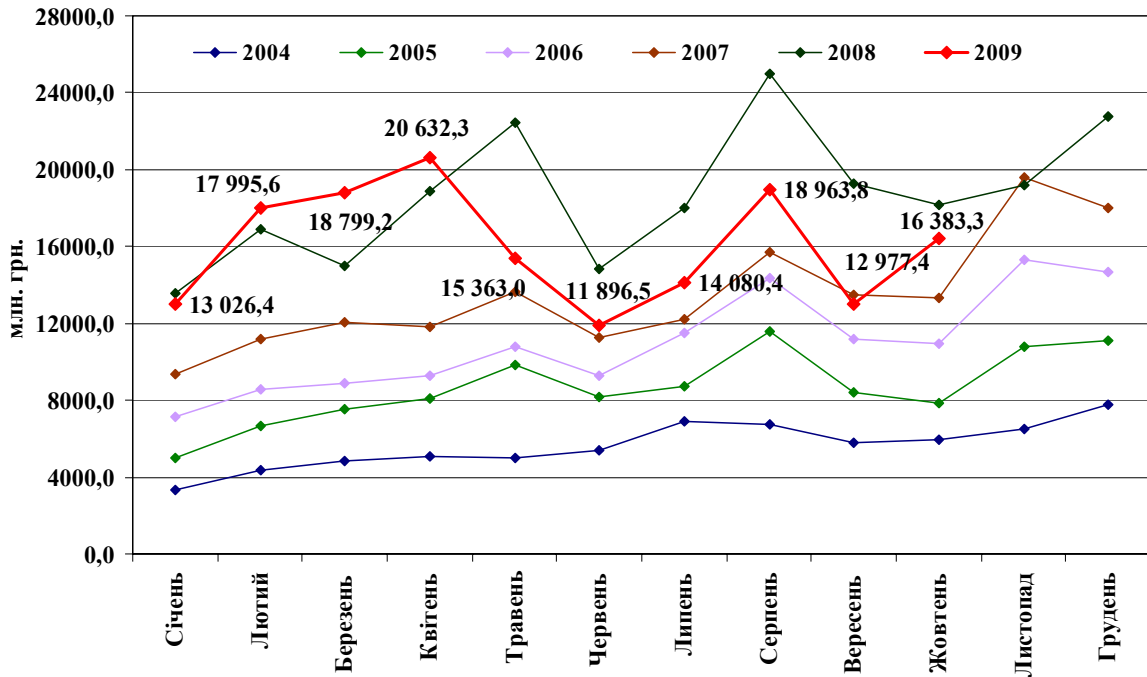
Діаграма 2

Структура доходів державного бюджету станом на 1 листопада 2008 року

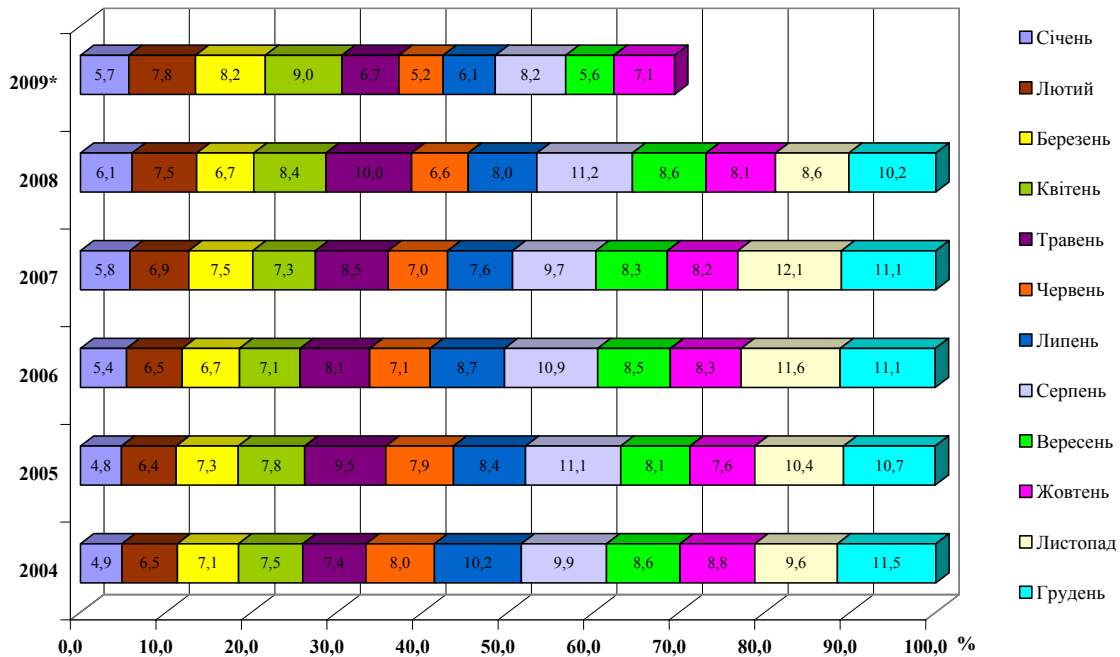
Графік 1

Динаміка щомісячних надходжень до державного бюджету в 2004–2009 роках (без міжбюджетних трансфертів)

Діаграма 3

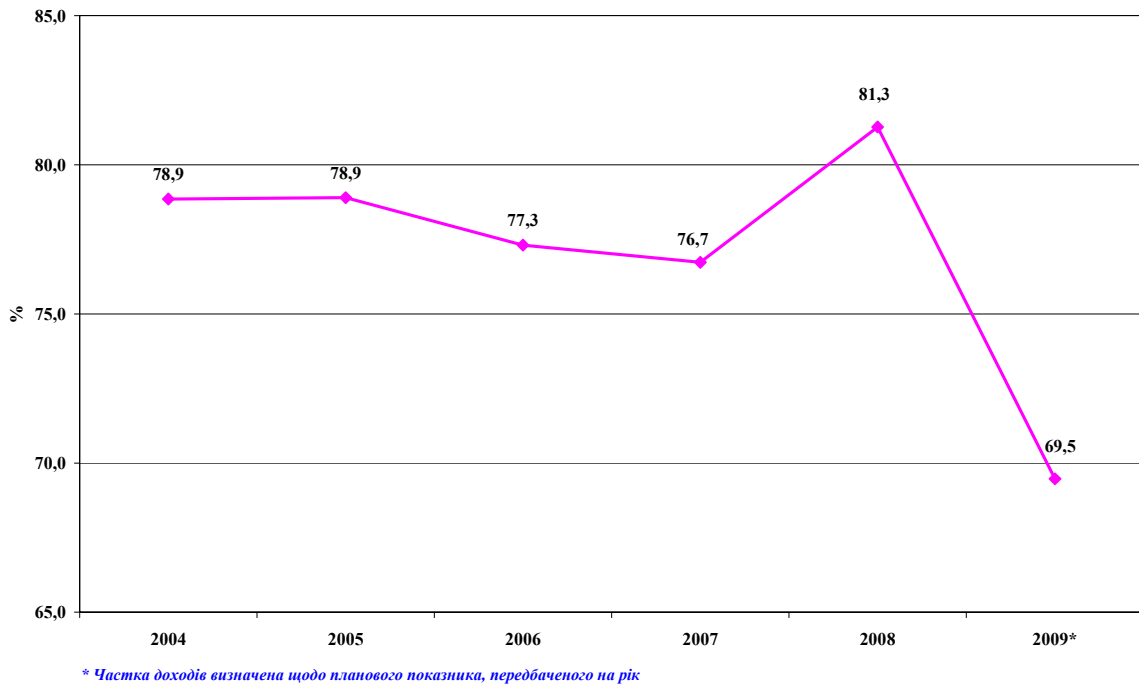
Динаміка часток щомісячних надходжень до державного бюджету у річному обсязі за 2004–2009 роки

* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

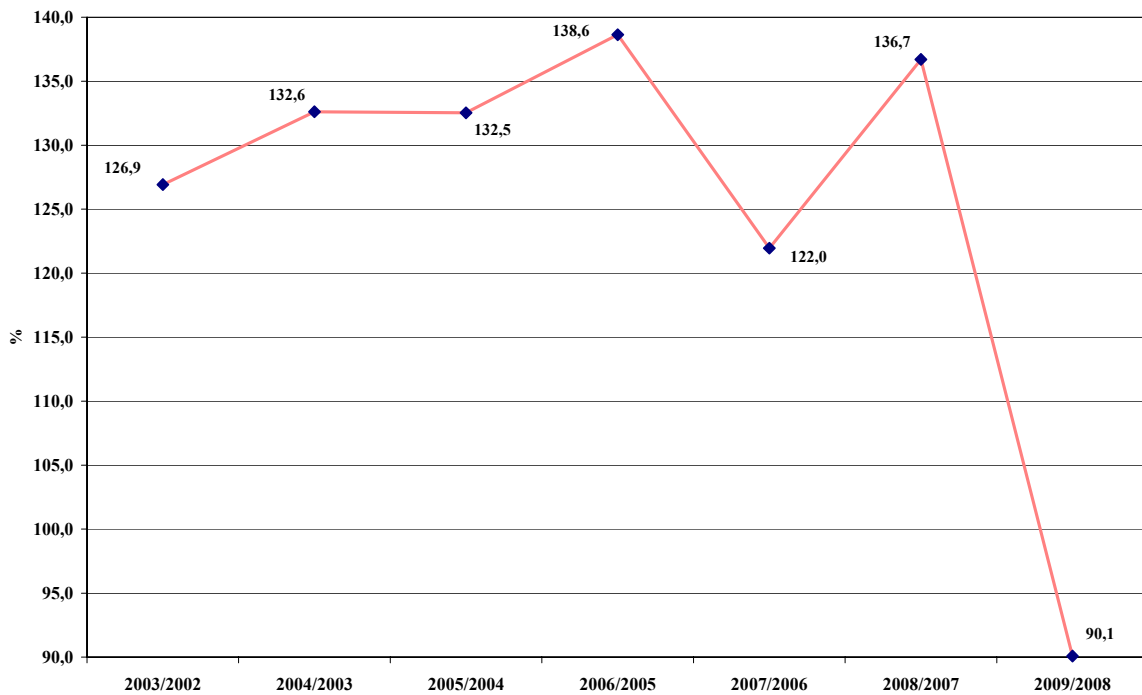
Графік 2

Динаміка частки доходів державного бюджету за січень – жовтень 2004–2009 років у річному обсязі

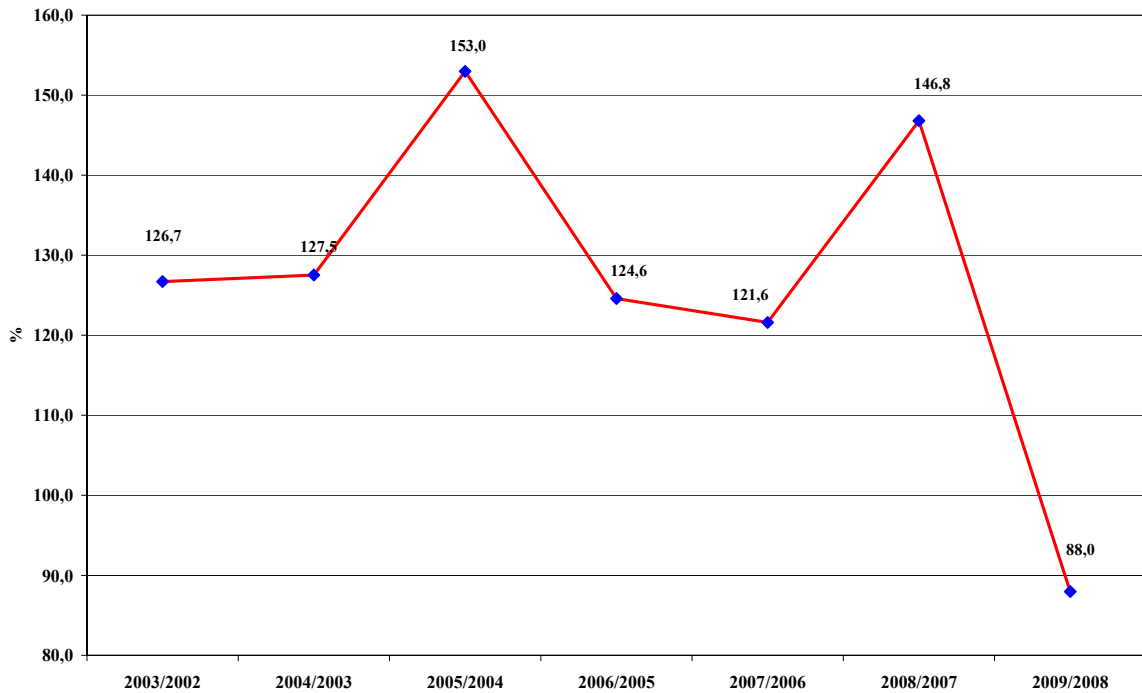
Графік 3

Динаміка темпів зростання доходів державного бюджету за жовтень 2003–2009 років

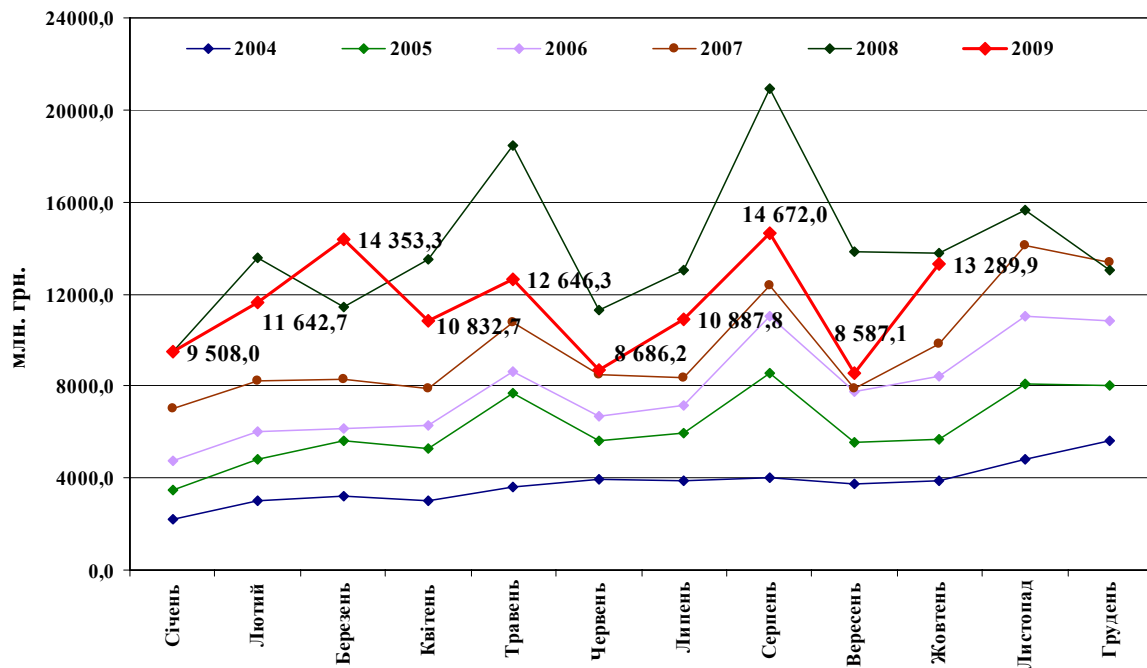
Графік 4

Динаміка темпів зростання доходів державного бюджету за січень – жовтень 2003–2009 років

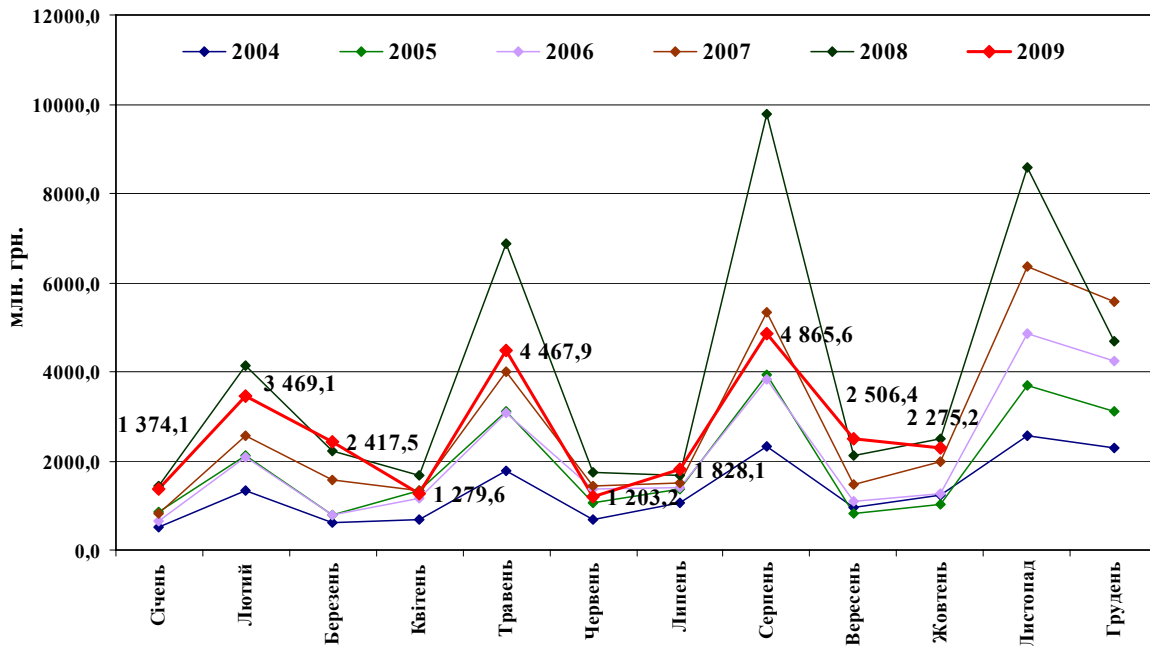
Графік 5

Динаміка щомісячних податкових надходжень до державного бюджету в 2004–2009 роках

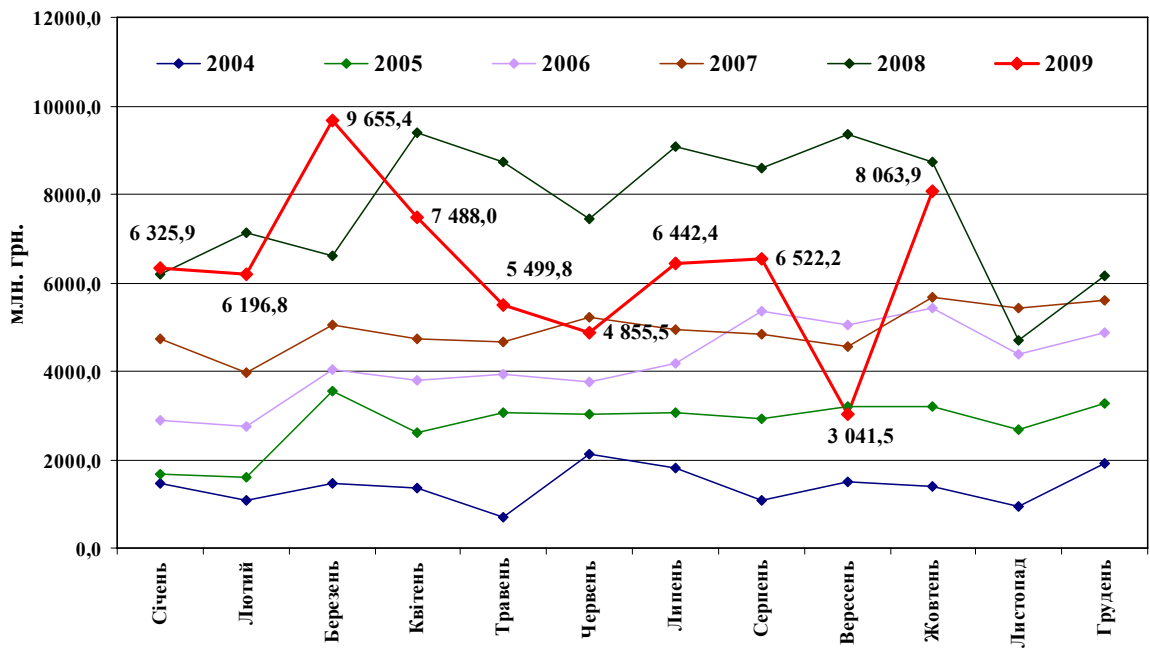
Графік 6

Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток до державного бюджету в 2004–2009 роках

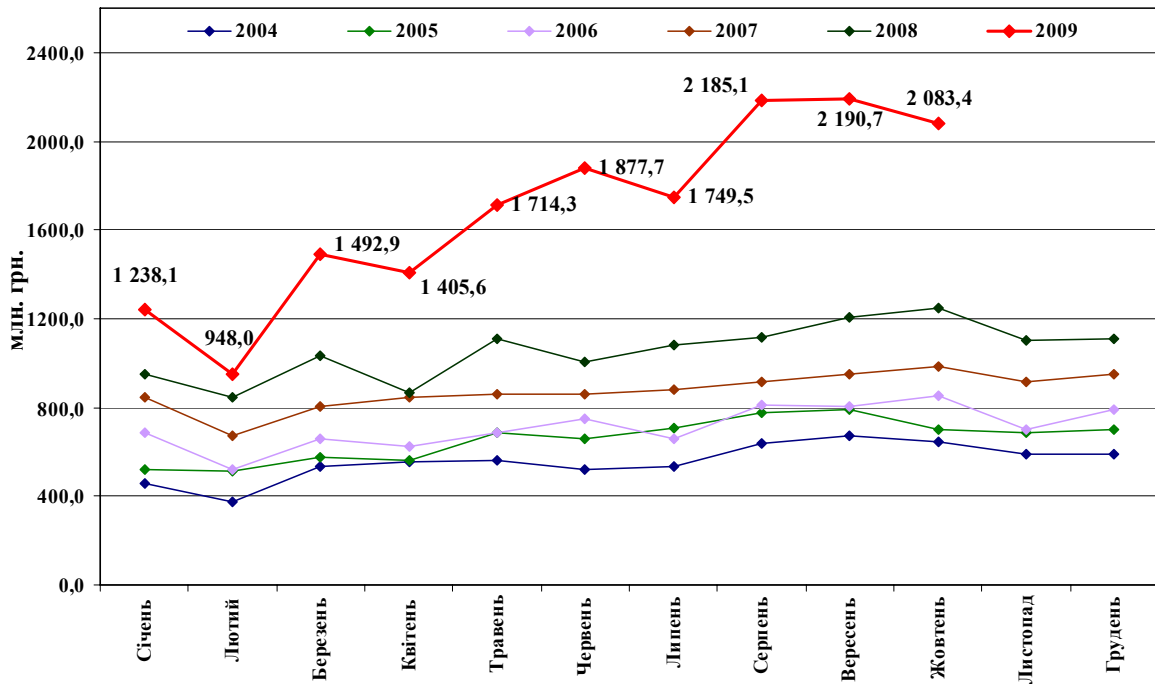
Графік 7

Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету в 2004–2009 роках

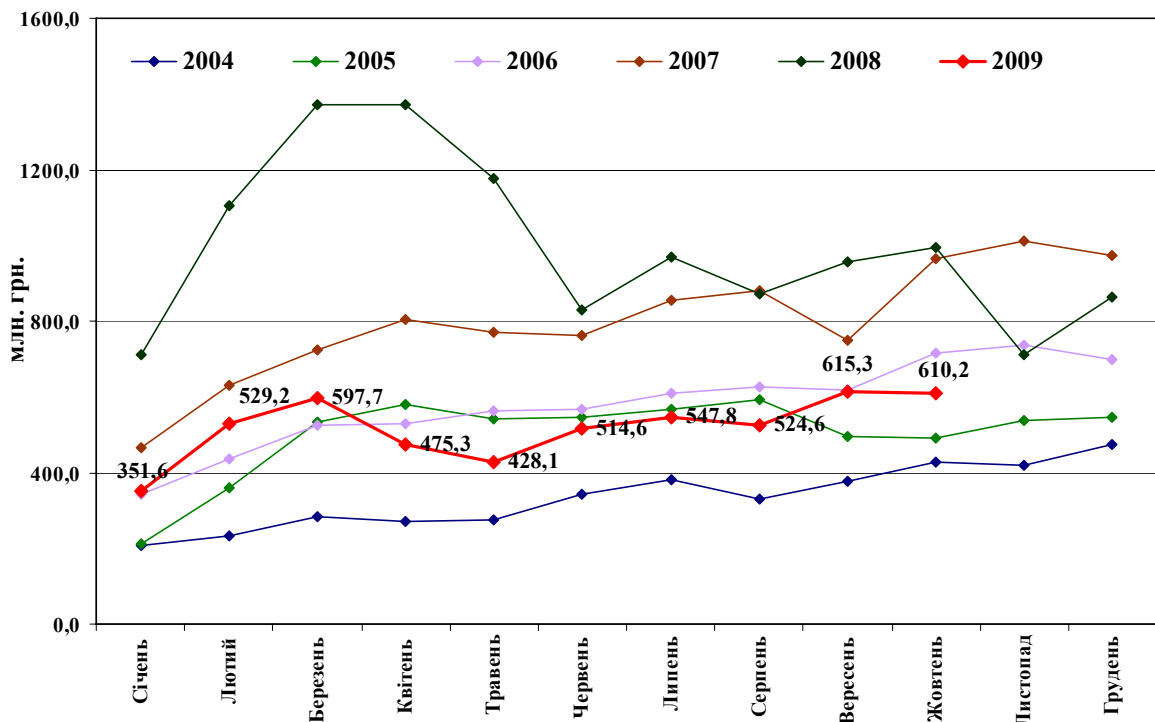
Графік 8

Динаміка щомісячних надходжень акцизного збору до державного бюджету в 2004–2009 роках

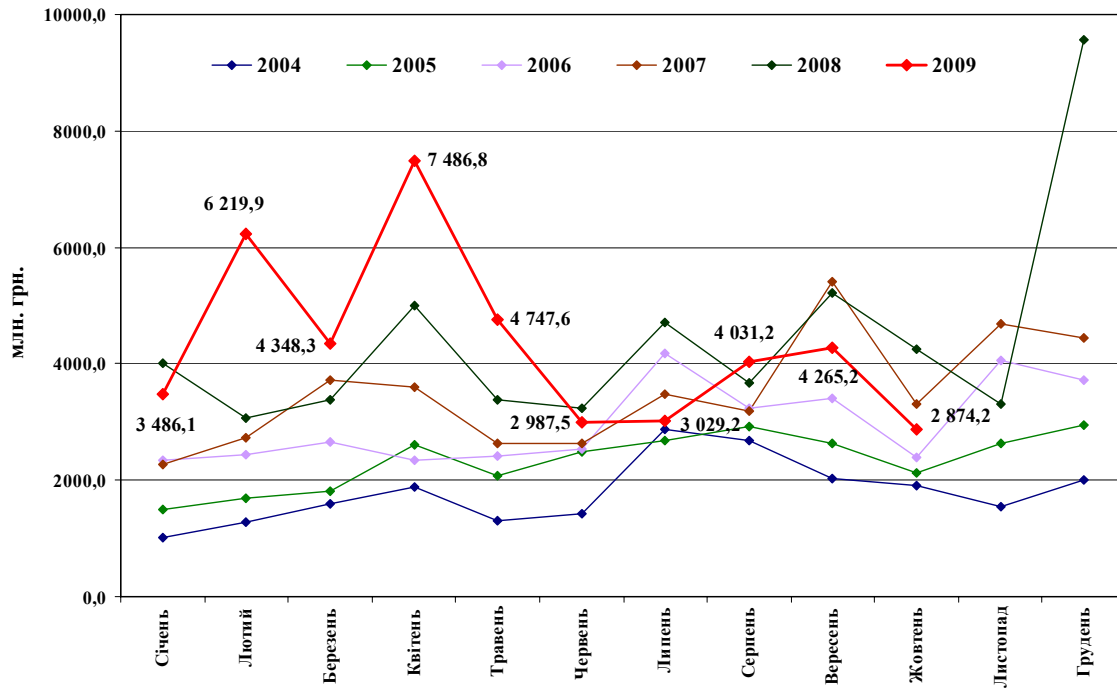

Графік 9

Динаміка щомісячних надходжень податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції до державного бюджету в 2004–2009 роках

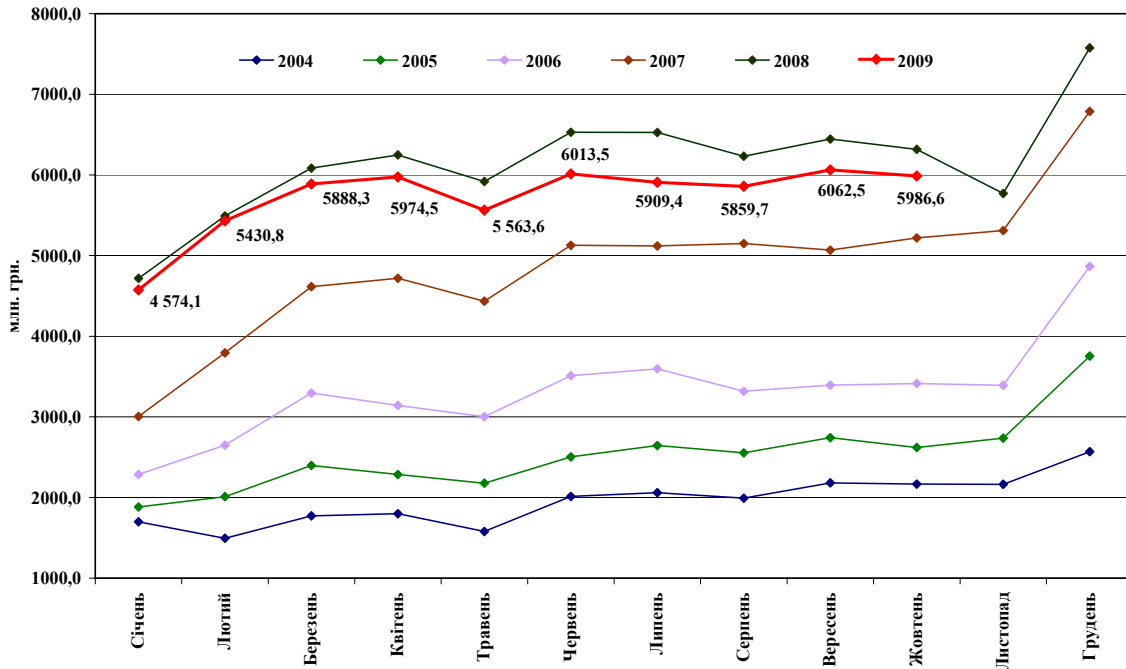
Динаміка щомісячних неподаткових надходжень до державного бюджету в 2004–2009 роках

Доходи місцевих бюджетів

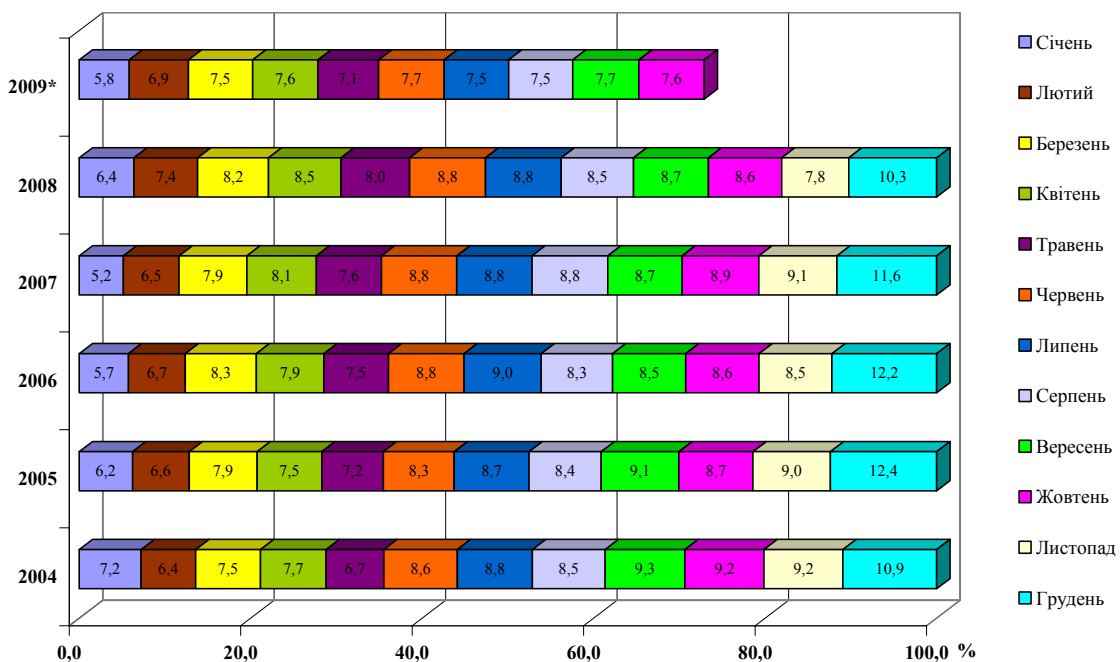
Графік 11

Динаміка щомісячних надходжень до місцевих бюджетів (без міжбюджетних трансфертів) у 2004–2009 роках

Діаграма 4

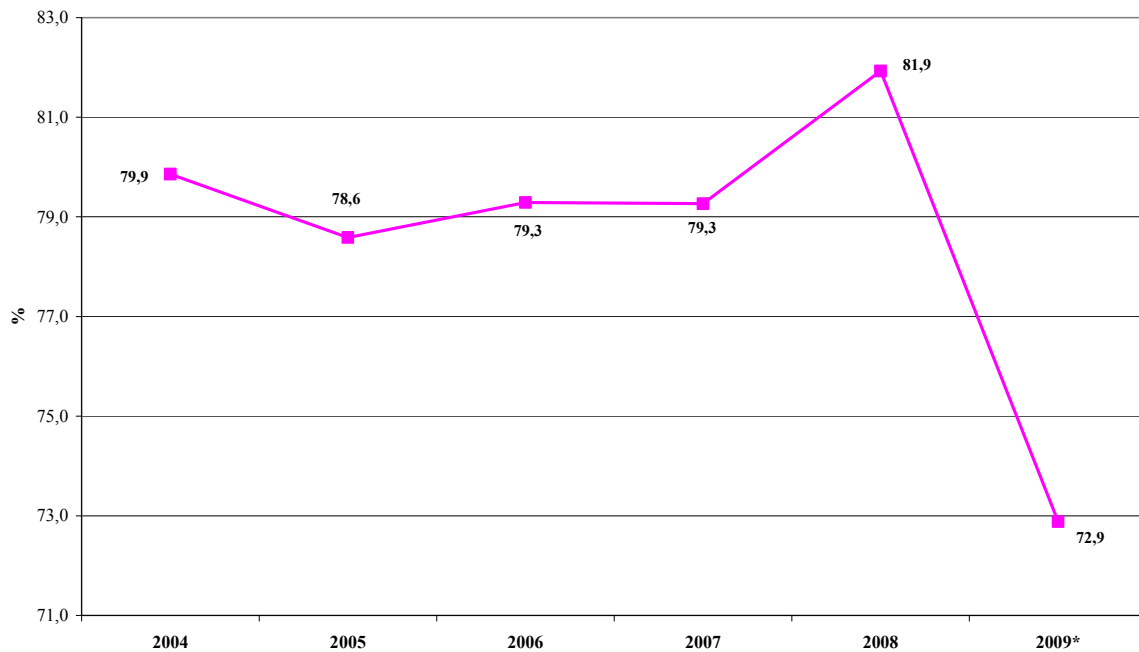
Динаміка часток щомісячних надходжень до місцевих бюджетів у річному обсязі за 2004–2009 роки

* Частка з доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 12

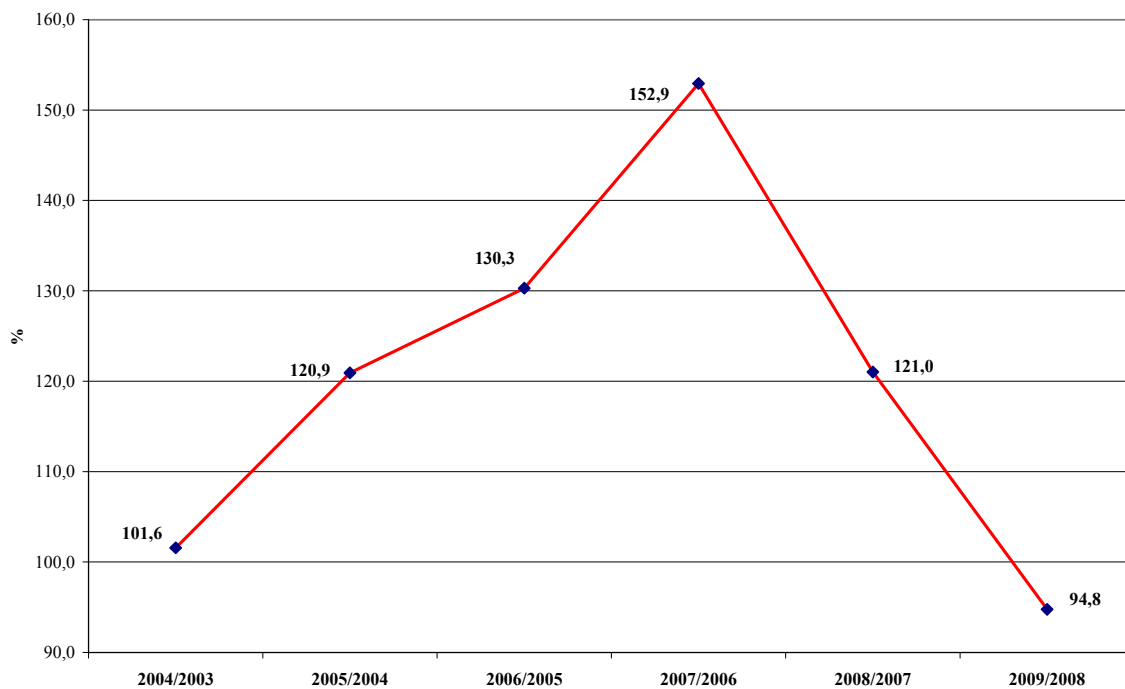
Динаміка частки доходів місцевих бюджетів за січень – жовтень 2004–2009 років у річному обсязі

* Частка з доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

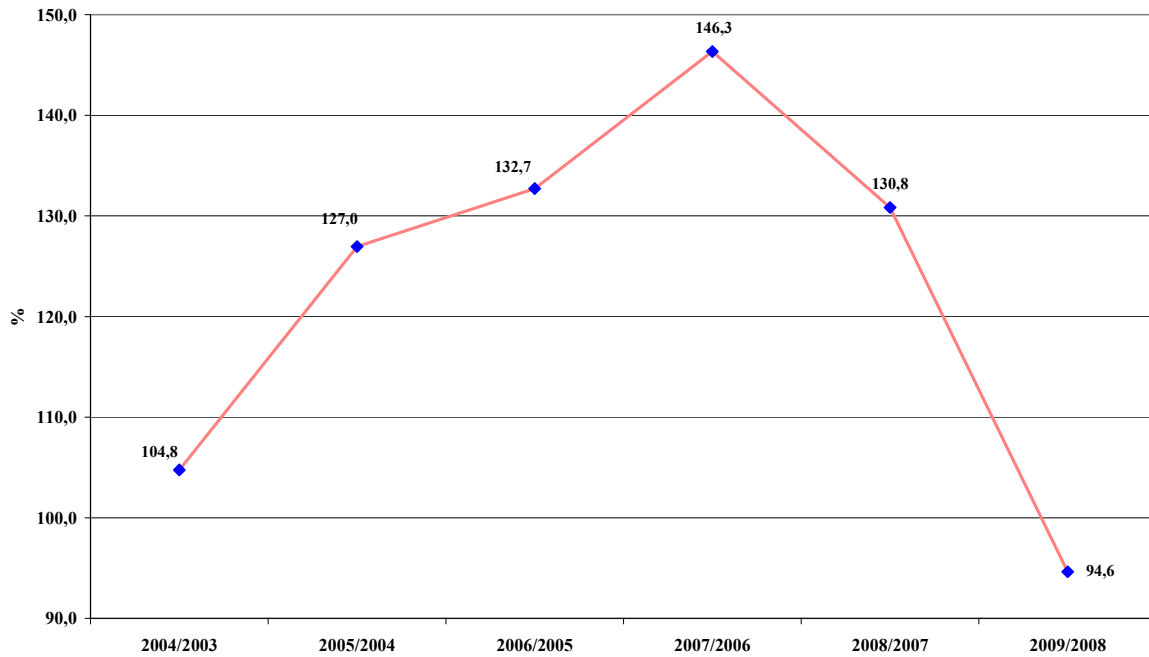
Графік 13

Темпи зростання доходів місцевих бюджетів за жовтень 2004–2009 років

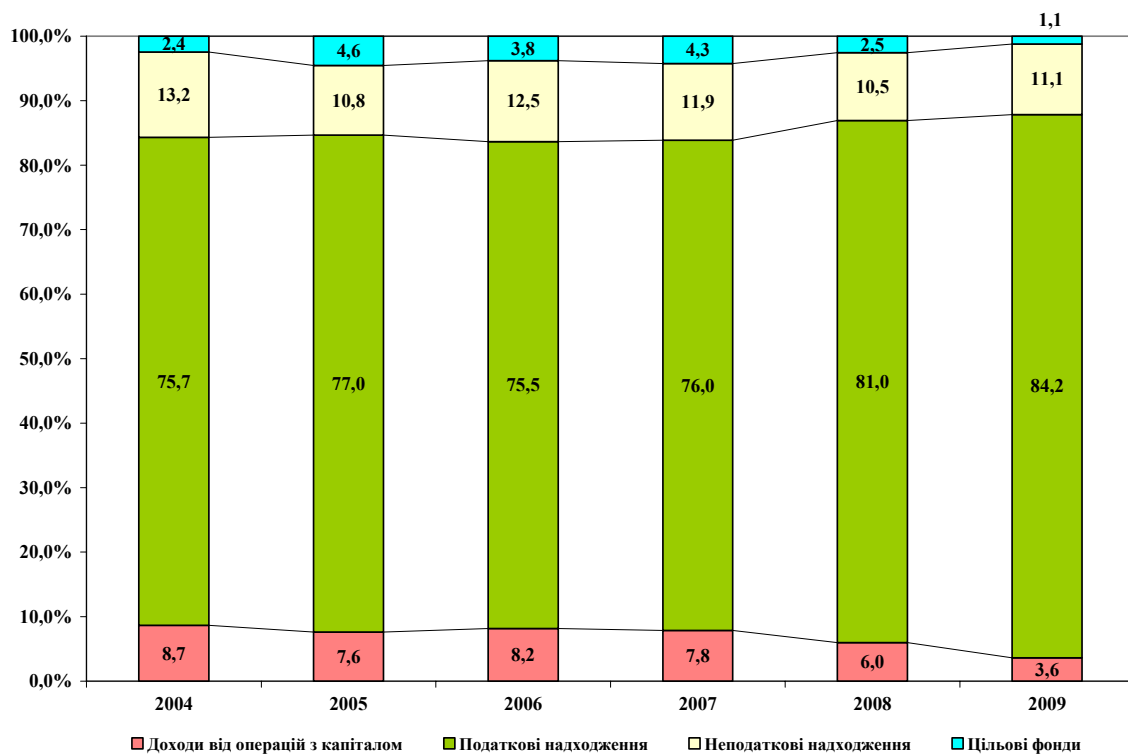
Графік 14

Темпи зростання доходів місцевих бюджетів за січень – жовтень 2004–2009 років

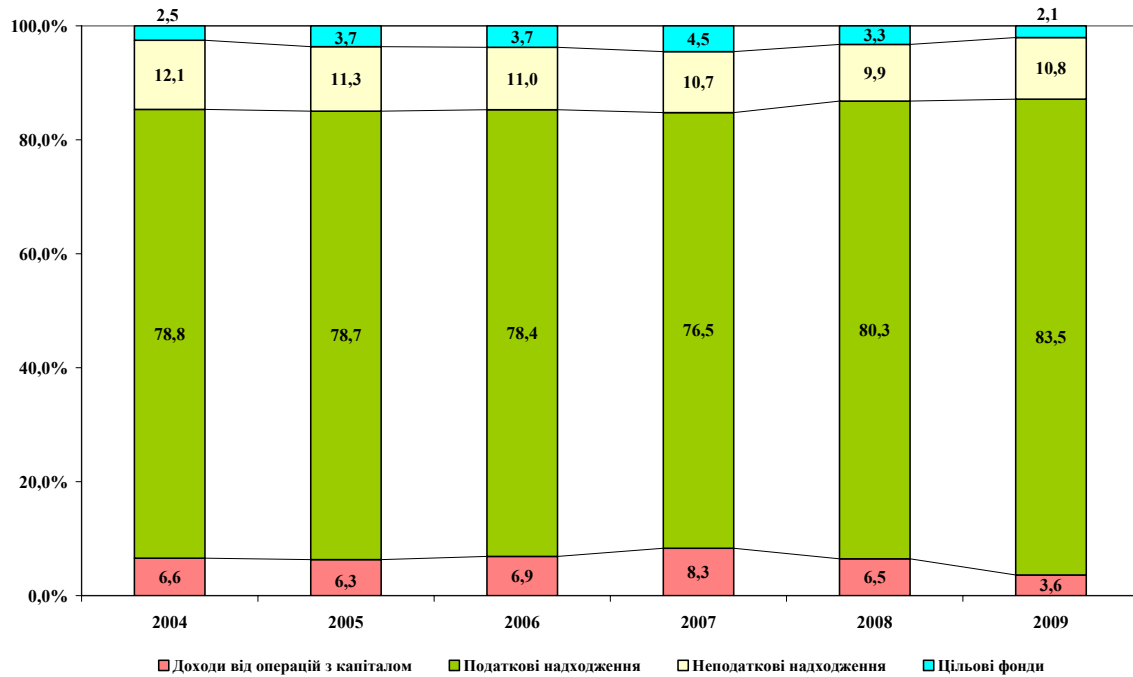
Діаграма 5

Динаміка структури фактичних надходжень місцевих бюджетів у жовтні 2004–2009 років

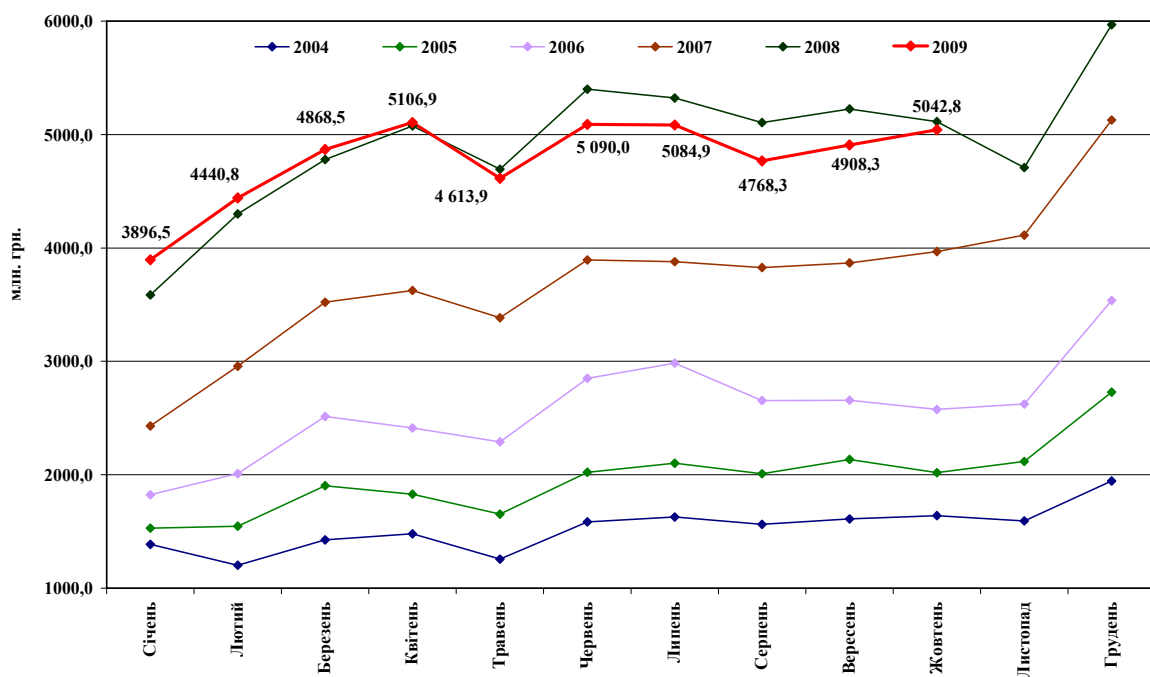
Діаграма 6

Динаміка структури фактичних надходжень місцевих бюджетів у січні – жовтні 2004–2009 років

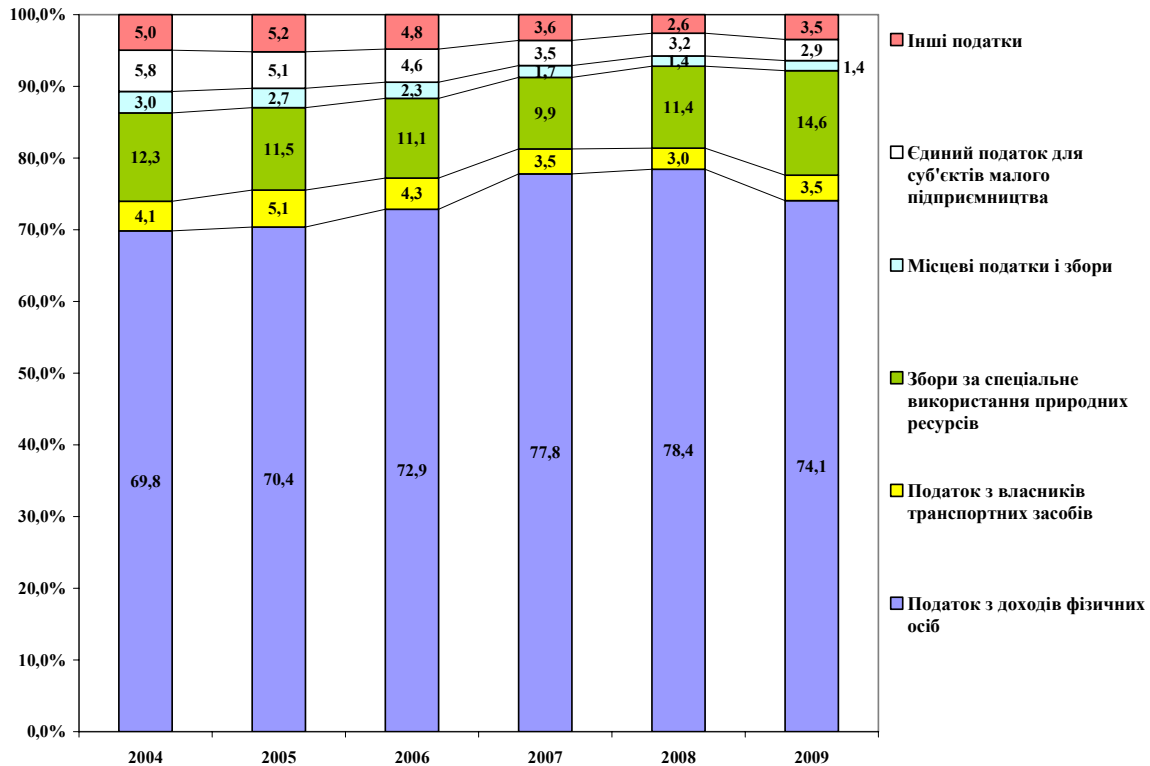
Графік 15

Динаміка щомісячних податкових надходжень до місцевих бюджетів у 2004–2009 роках

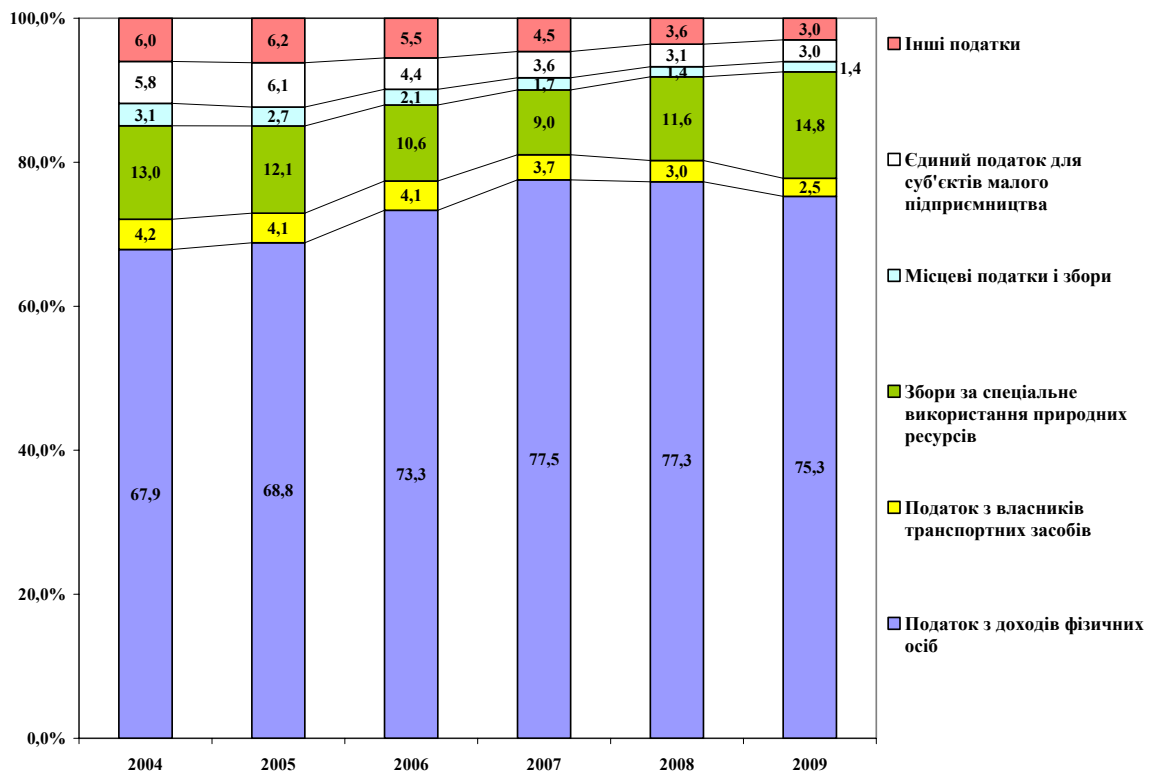
Діаграма 7

Структура фактичних податкових надходжень місцевих бюджетів у жовтні 2004–2009 років

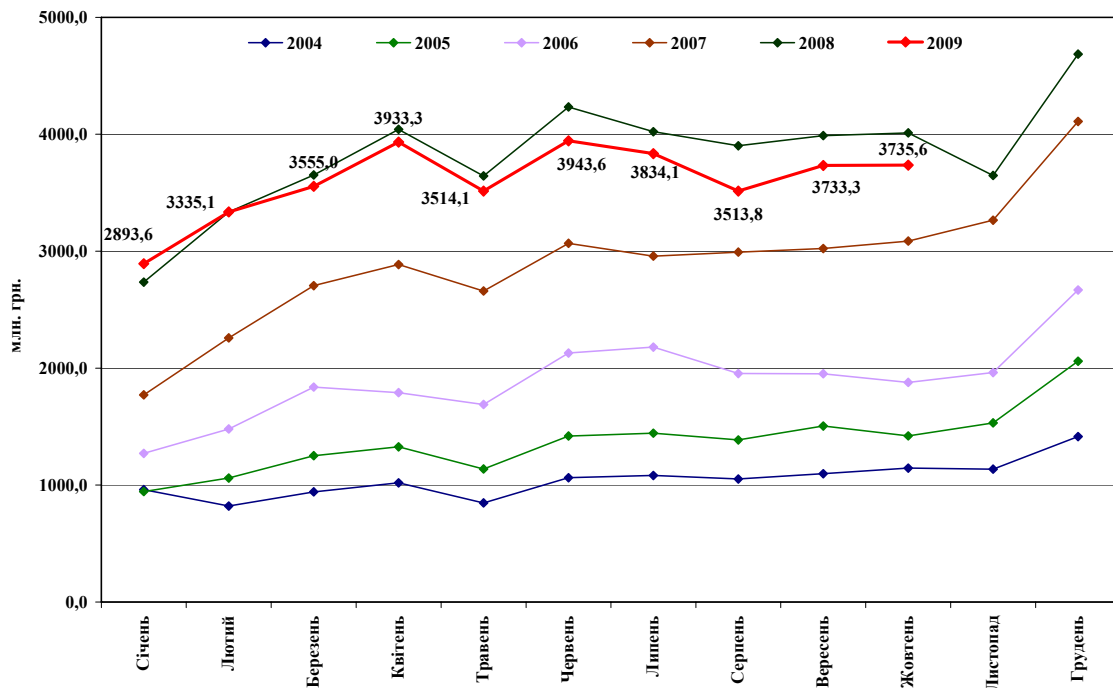
Діаграма 8

Структура фактичних податкових надходжень місцевих бюджетів у січні – жовтні 2004–2009 років

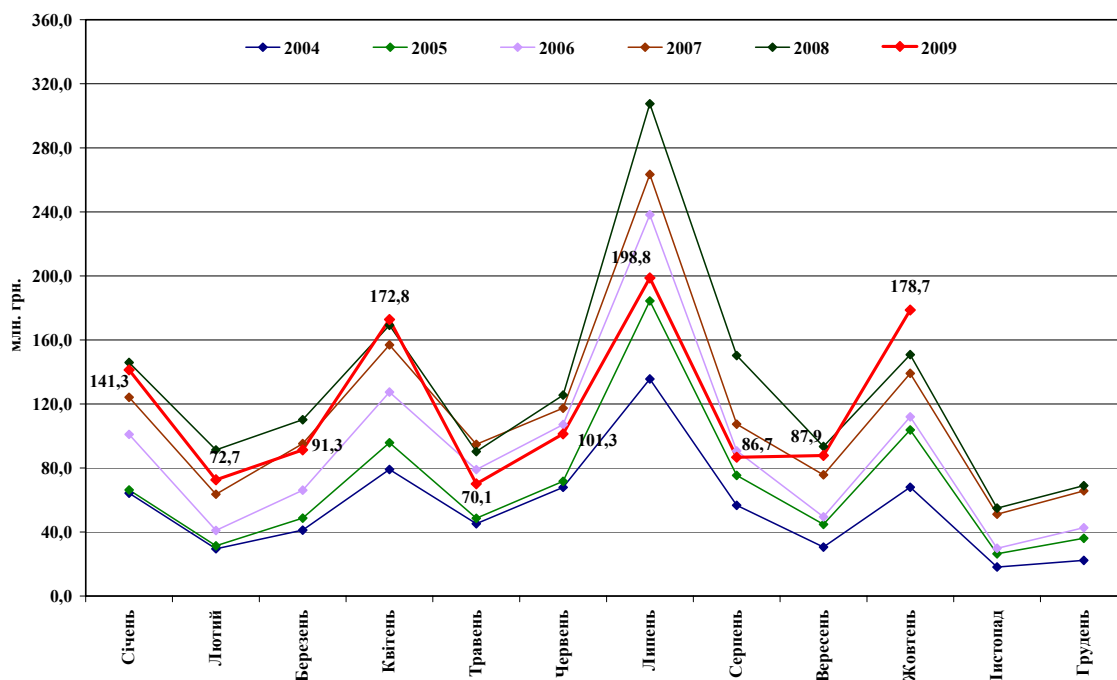
Графік 16

Динаміка щомісячних надходжень податку з доходів фізичних осіб до місцевих бюджетів у 2004–2009 роках

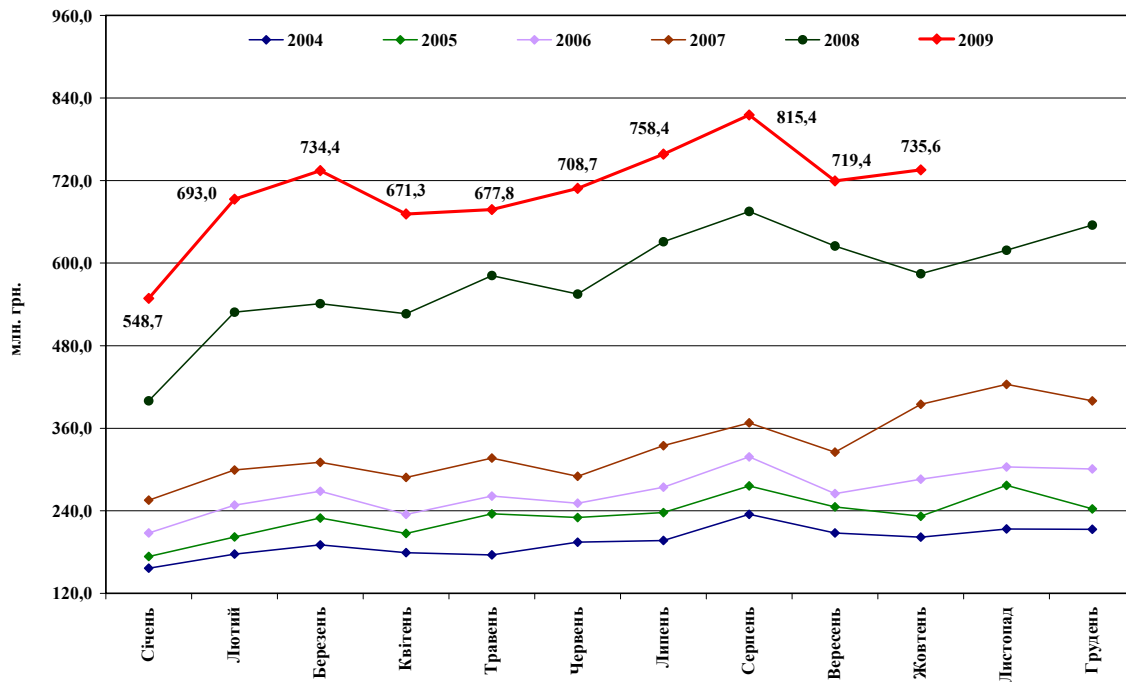
Графік 17

Динаміка щомісячних надходжень податку з власників транспортних засобів до місцевих бюджетів у 2004–2009 роках

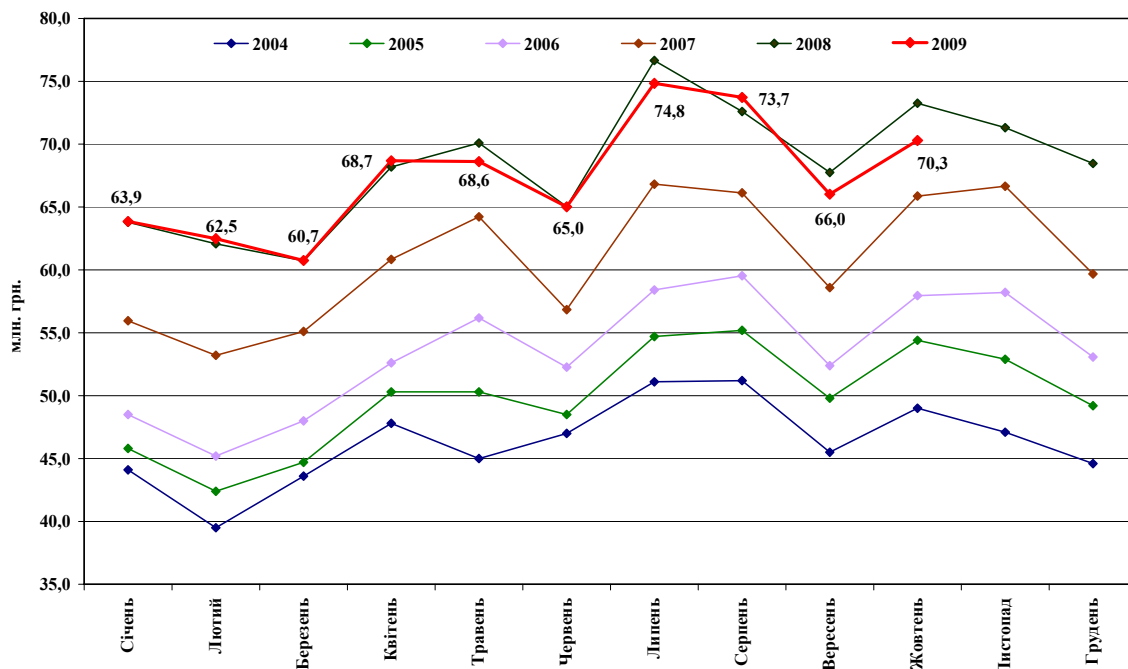
Графік 18

Динаміка щомісячних надходжень зборів за спеціальне використання природних ресурсів до місцевих бюджетів у 2004–2009 роках

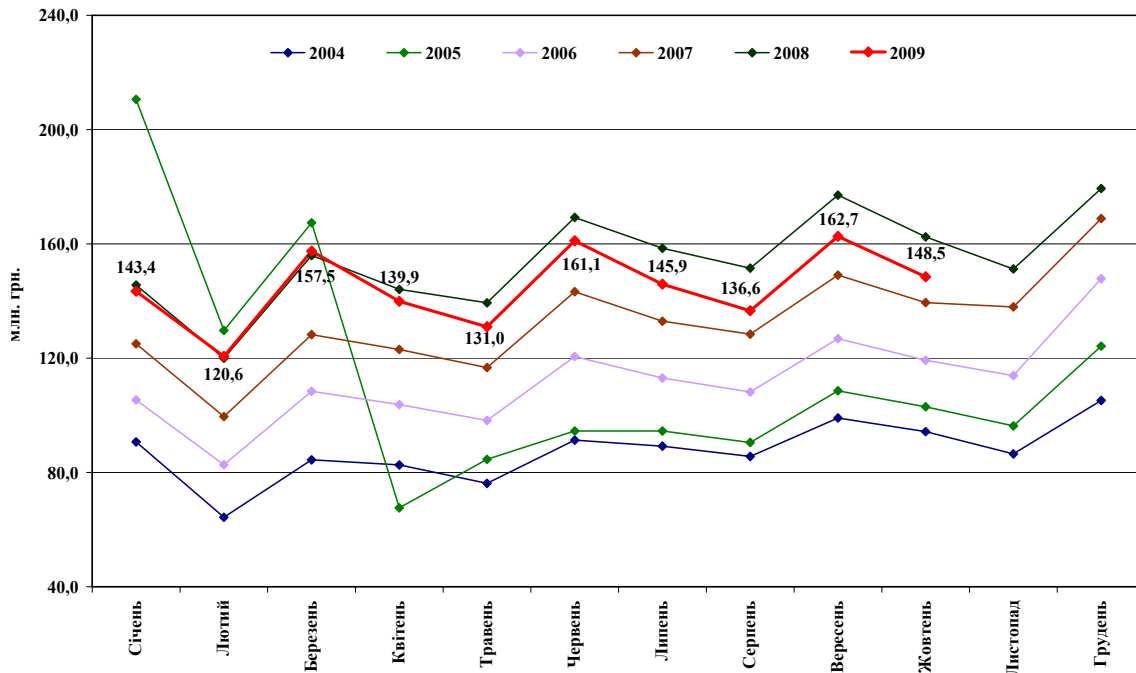
Графік 19

Динаміка щомісячних надходжень місцевих податків і зборів у 2004–2009 роках

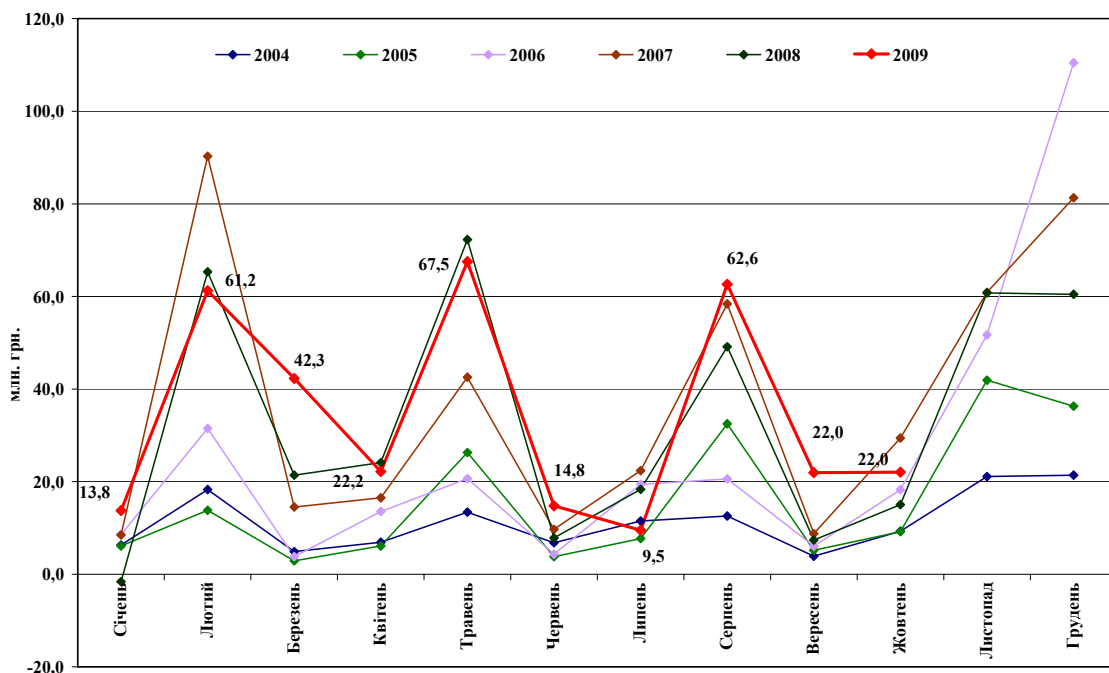
Графік 20

Динаміка щомісячних надходжень єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва до місцевих бюджетів в 2004–2009 роках

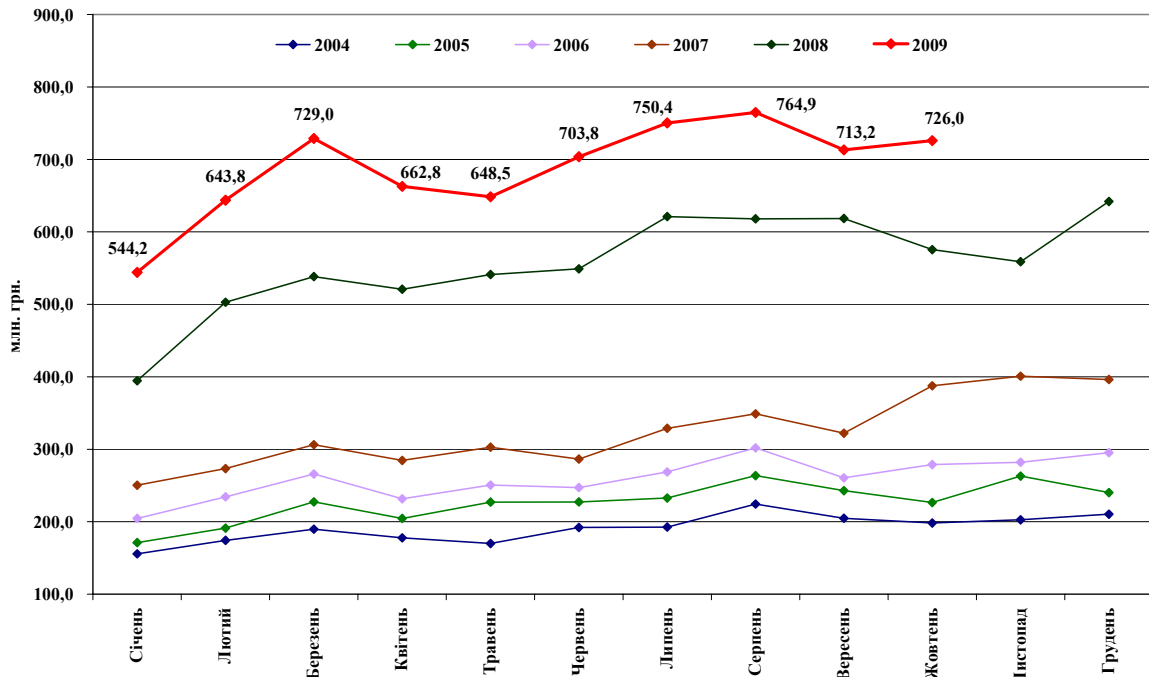
Графік 21

Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток підприємств комунальної форми власності до місцевих бюджетів в 2004–2009 роках

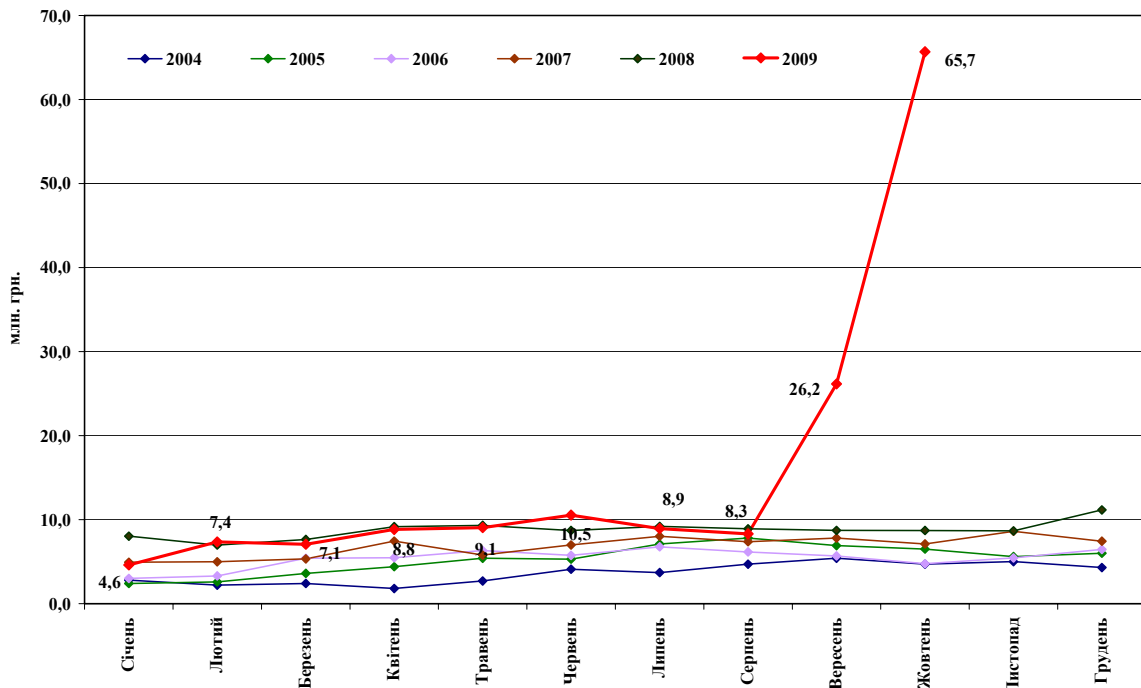
Графік 22

Динаміка щомісячних надходжень плати за землю до місцевих бюджетів в 2004–2009 роках

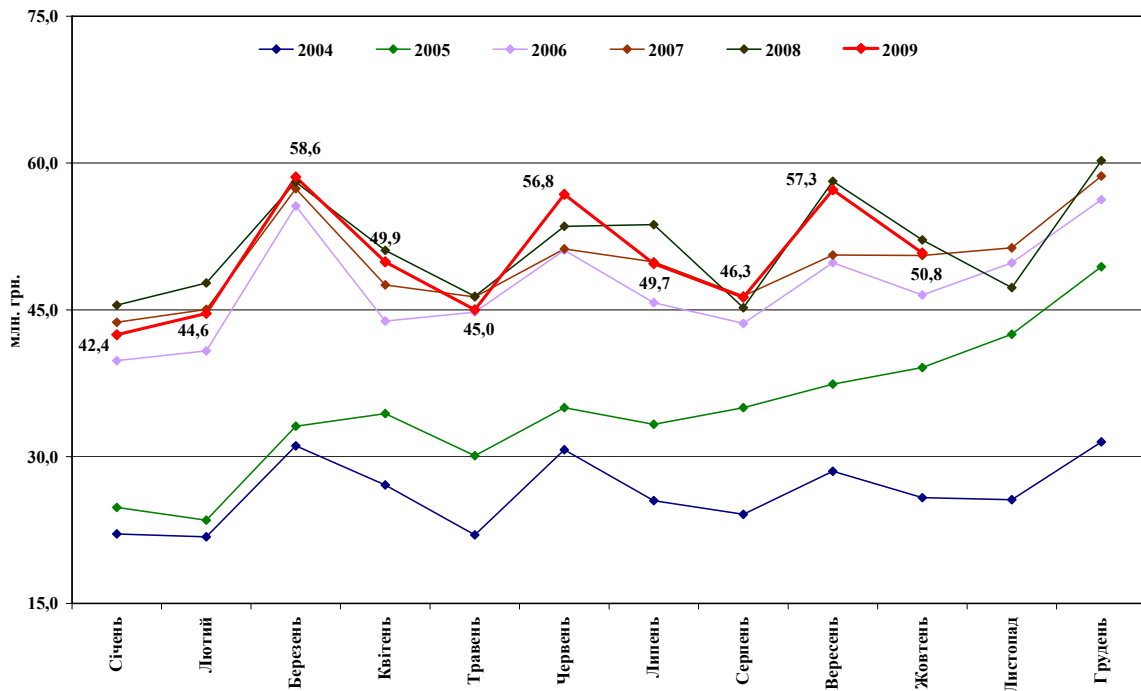
Графік 23

Динаміка щомісячних надходжень акцизного збору до місцевих бюджетів у 2004–2009 роках

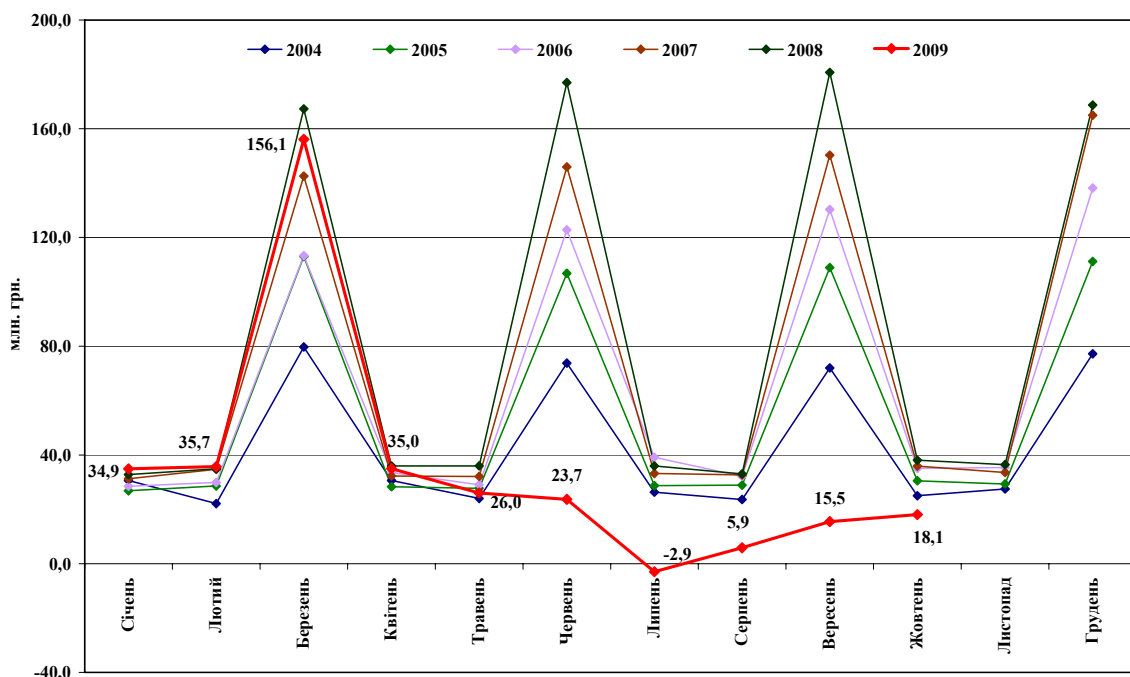
Графік 24

Динаміка щомісячних надходжень плати за ліцензії на певні види господарської діяльності до місцевих бюджетів в 2004–2009 роках

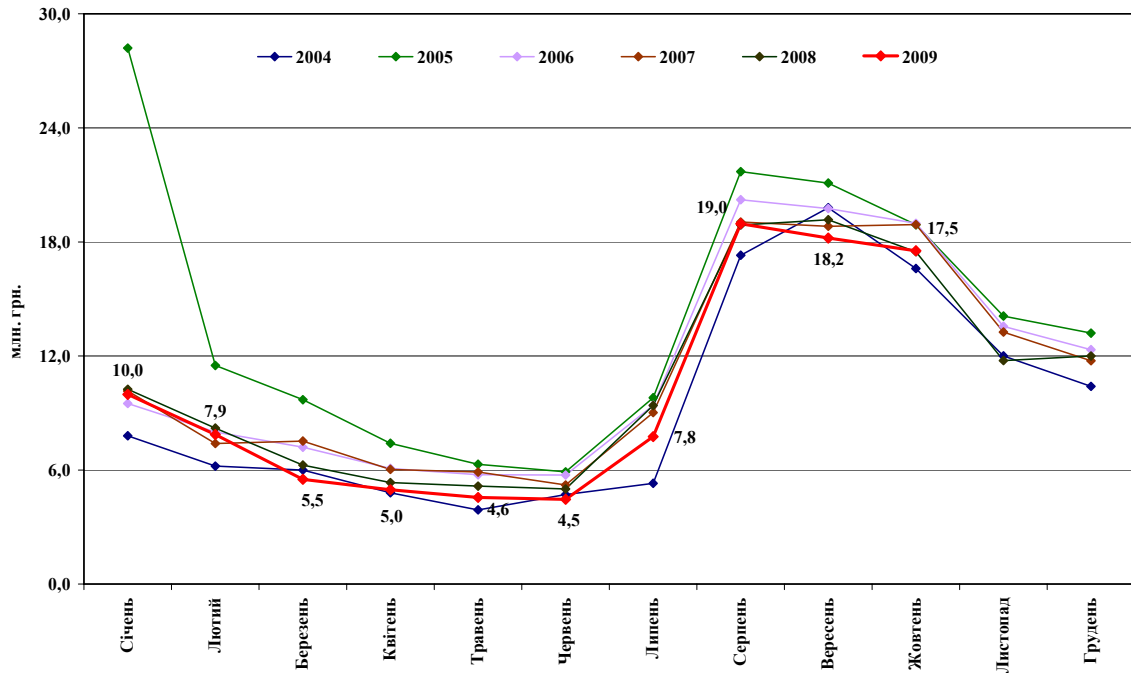
Графік 25

Динаміка щомісячних надходжень плати за торговий патент на деякі види підприємницької діяльності до місцевих бюджетів в 2004–2009 роках

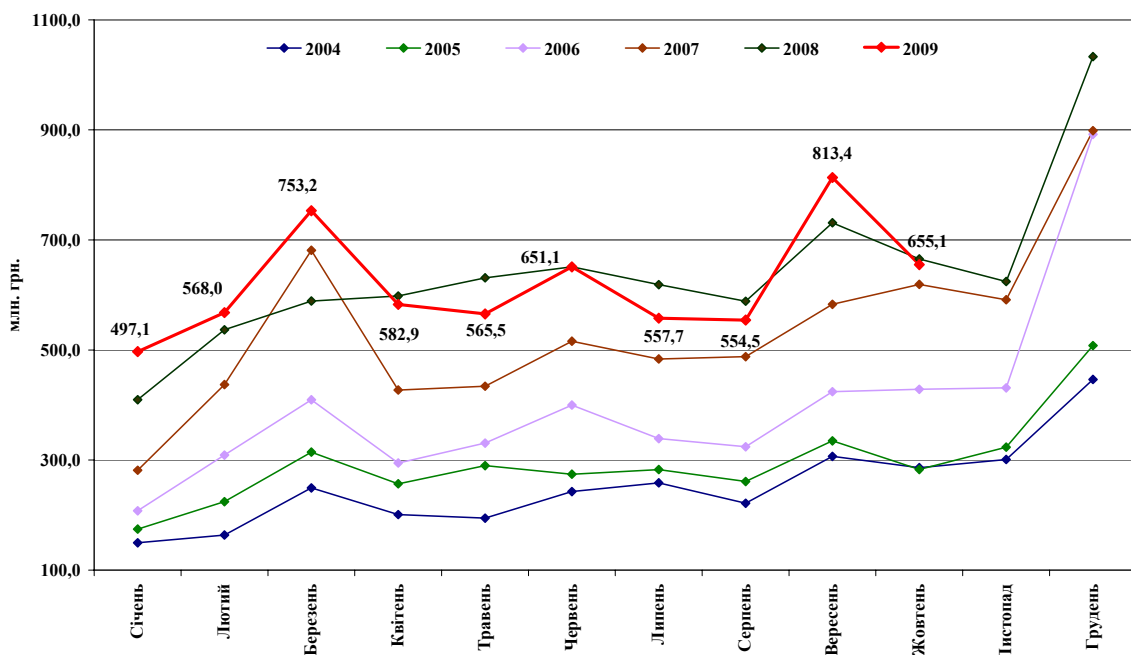
Графік 26

Динаміка щомісячних надходжень фіксованого сільськогосподарського податку до місцевих бюджетів в 2004–2009 роках

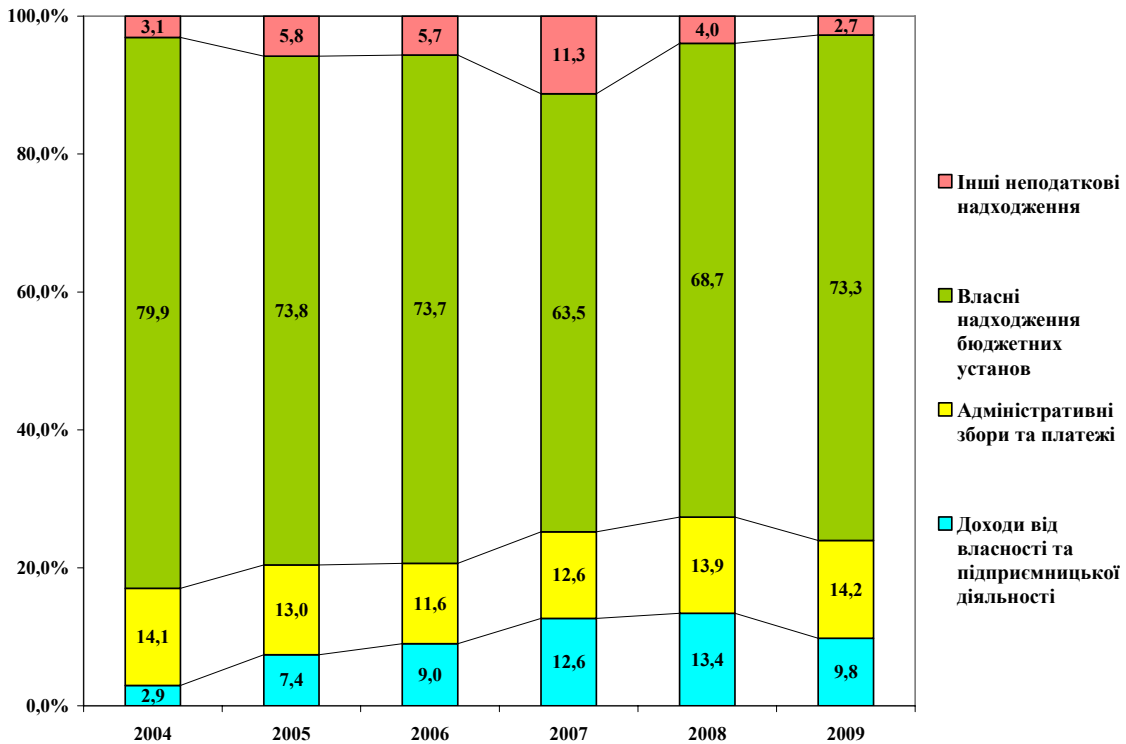
Графік 27

Динаміка щомісячних неподаткових надходжень до місцевих бюджетів у 2004–2009 роках

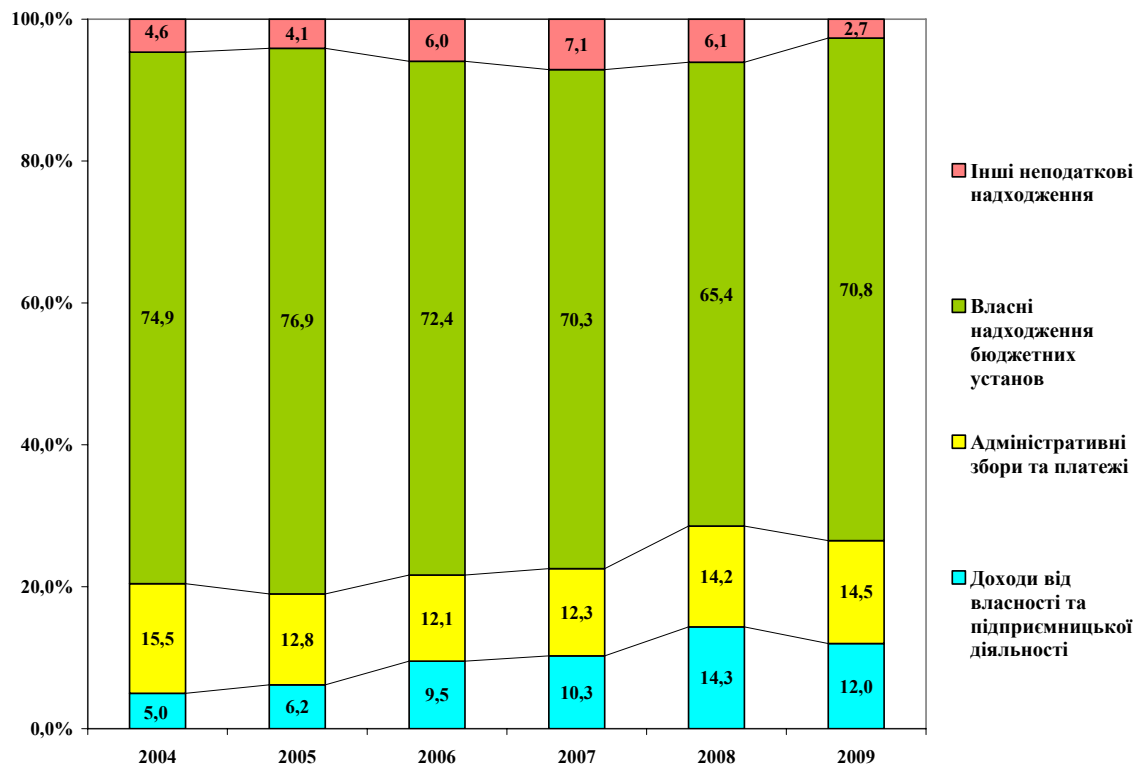
Діаграма 9

Динаміка структури фактичних неподаткових надходжень до місцевих бюджетів у жовтні 2004–2009 років

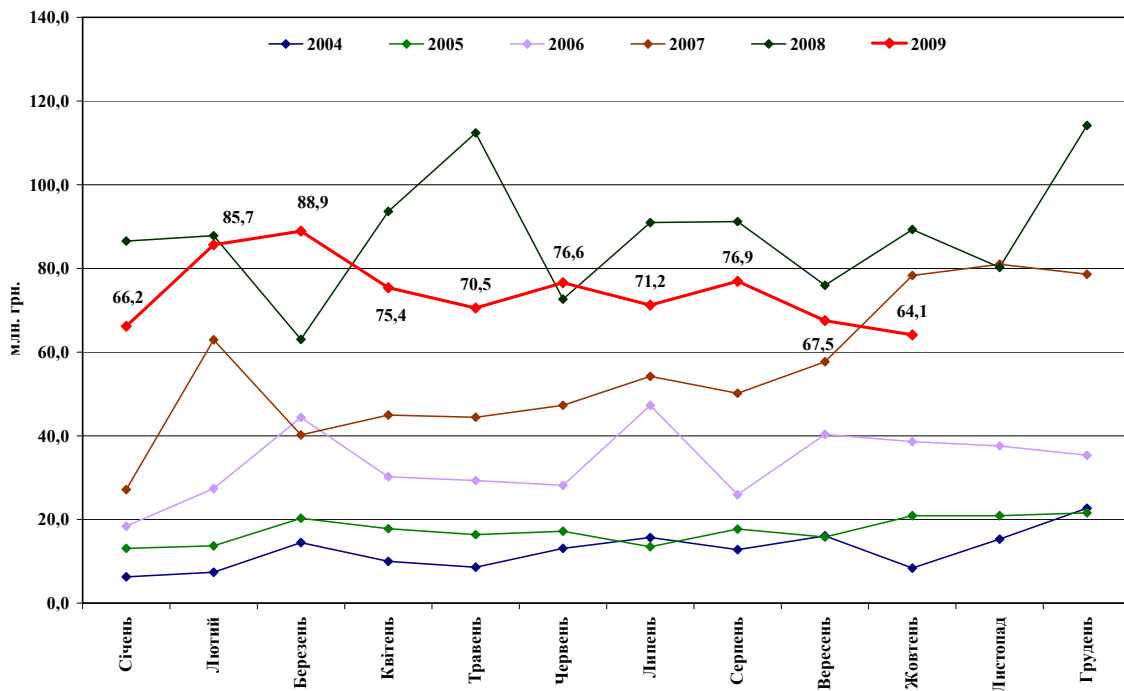
Діаграма 10

Динаміка структури фактичних неподаткових надходжень до місцевих бюджетів у січні – жовтні 2004–2009 років

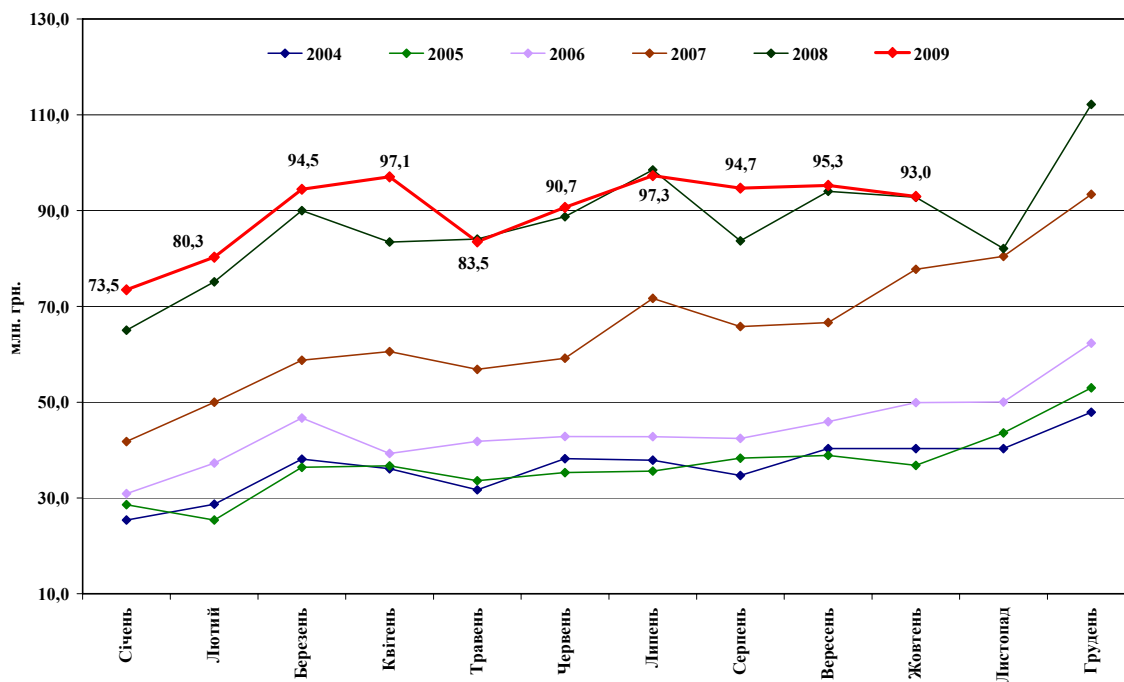
Графік 28

Динаміка щомісячних надходжень доходів від власності та підприємницької діяльності до місцевих бюджетів у 2004–2009 роках

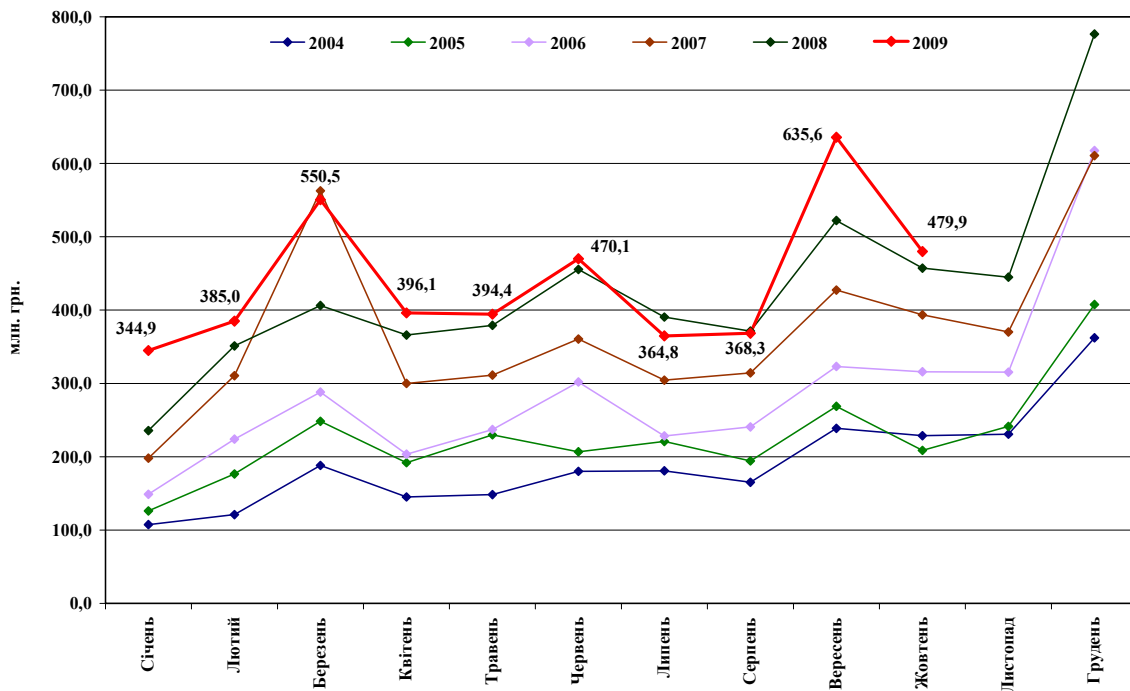
Графік 29

Динаміка щомісячних надходжень адміністративних зборів та платежів до місцевих бюджетів у 2004–2009 роках

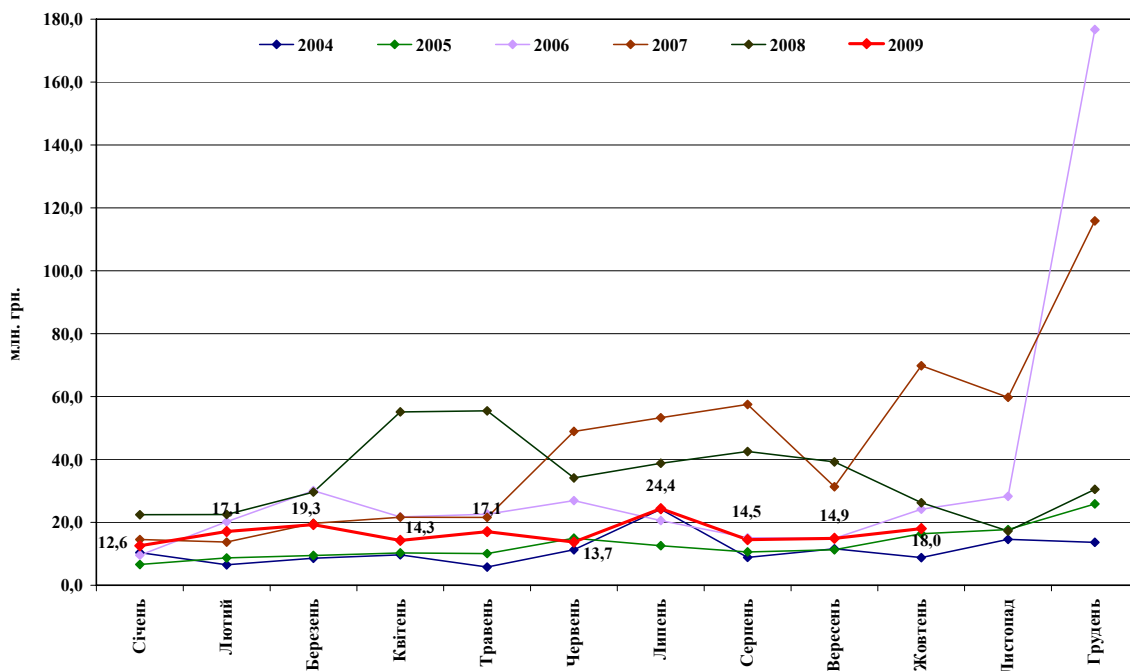
Графік 30

Динаміка щомісячних власних надходжень бюджетних установ у 2004–2009 роках

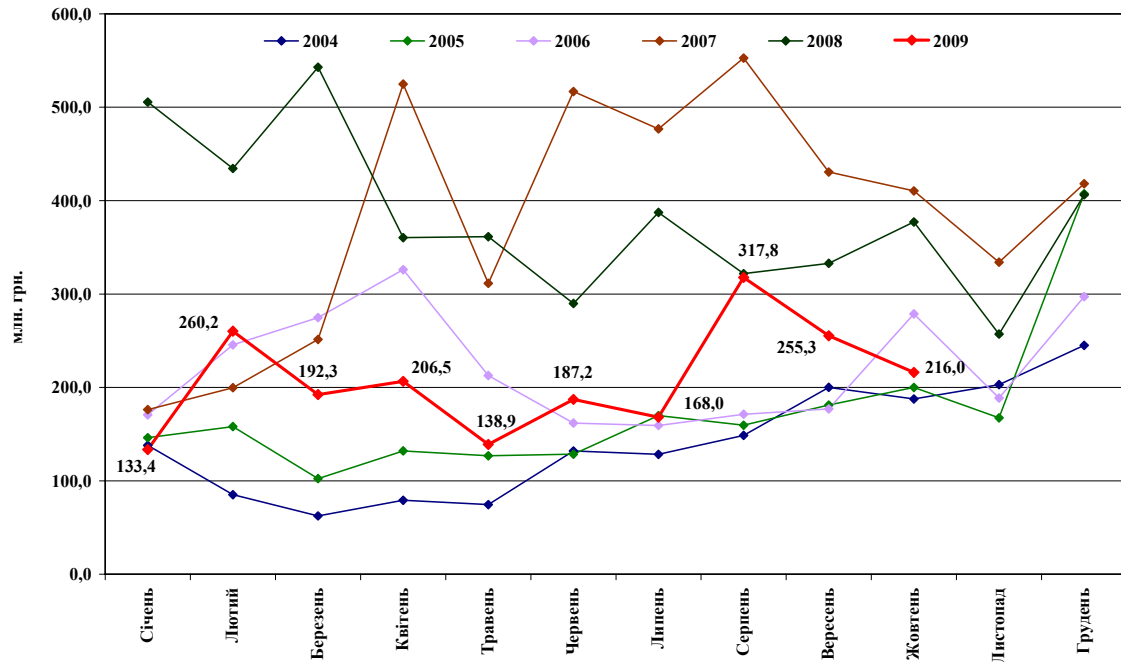

Графік 31

Динаміка щомісячних інших неподаткових надходжень до місцевих бюджетів у 2004–2009 роках

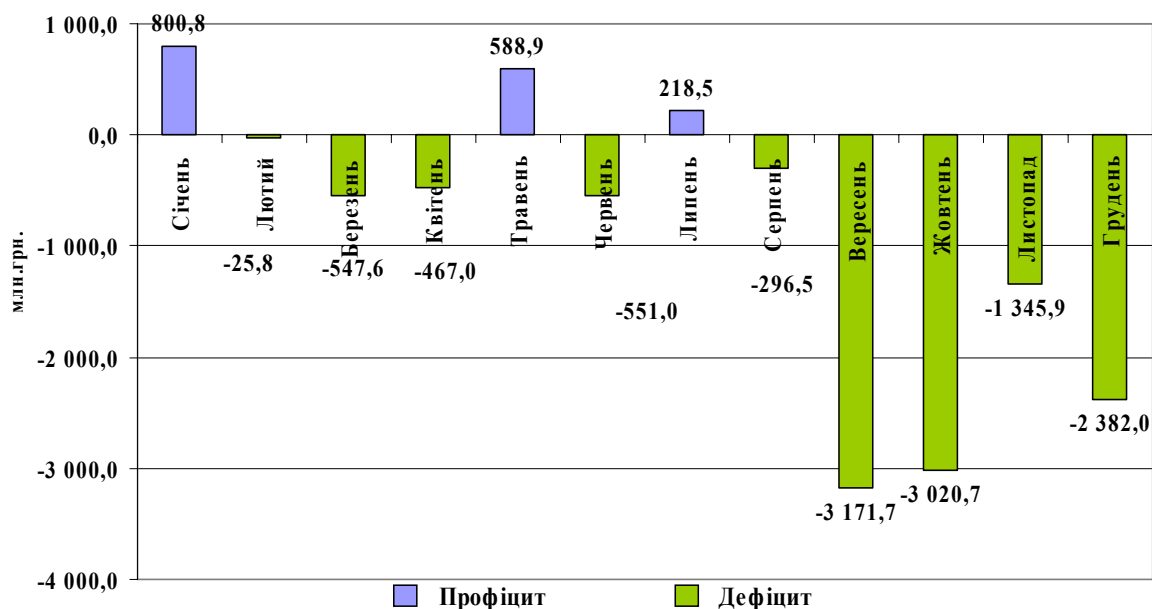
Динаміка щомісячних надходжень доходів від операцій з капіталом до місцевих бюджетів у 2004–2009 роках

Дефіцит державного бюджету

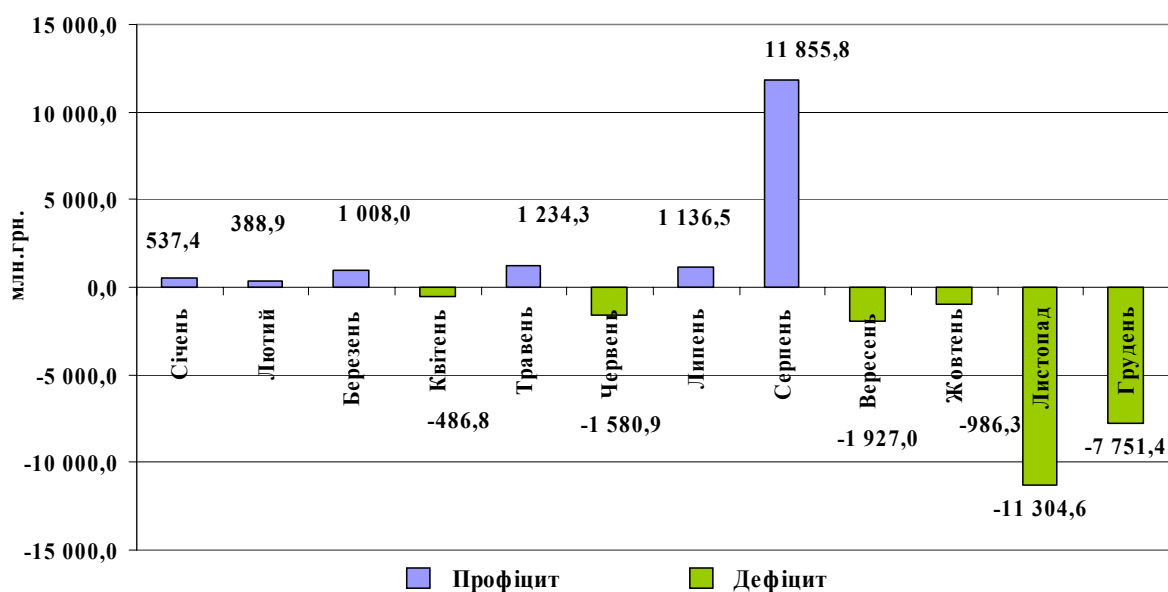
Діаграма 11

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2004 рік

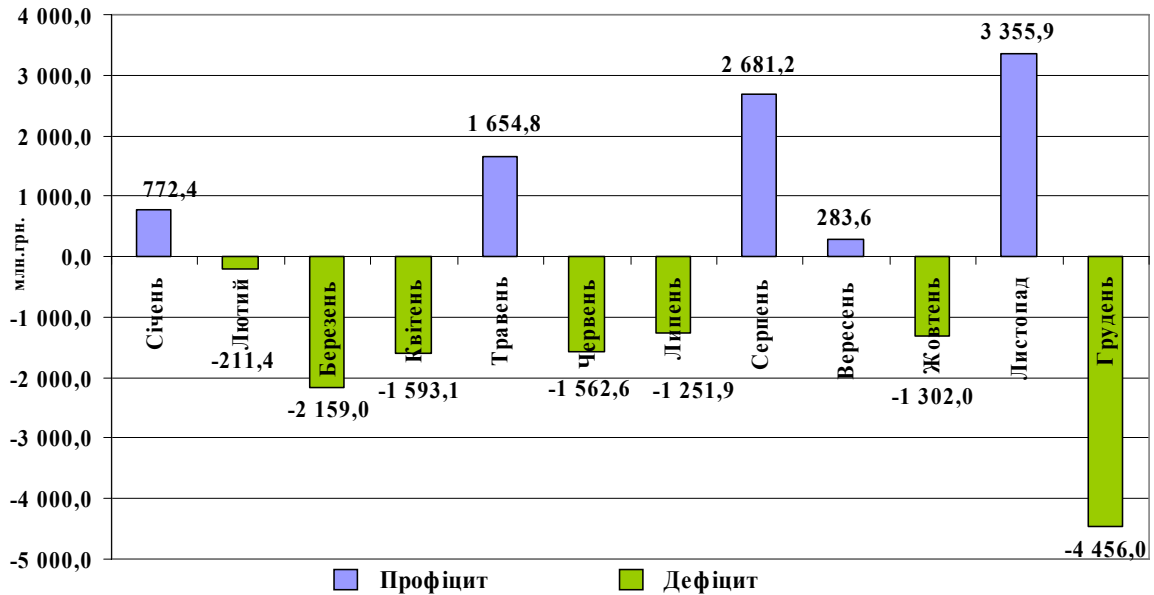
Діаграма 12

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2005 рік

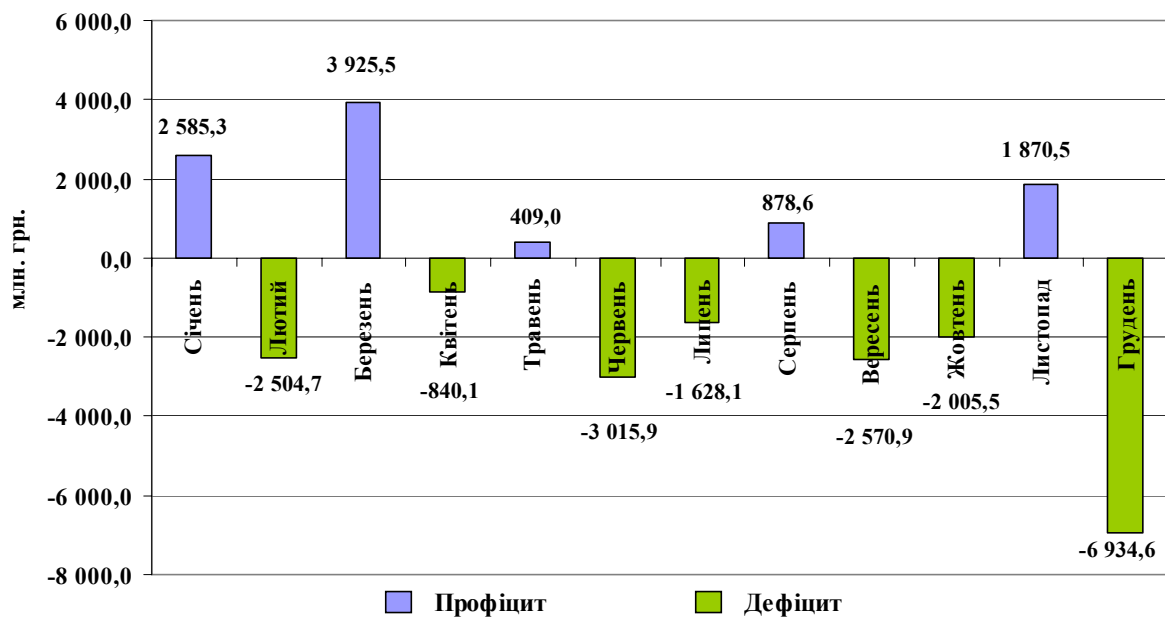
Діаграма 13

**Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту
державного бюджету за 2006 рік**

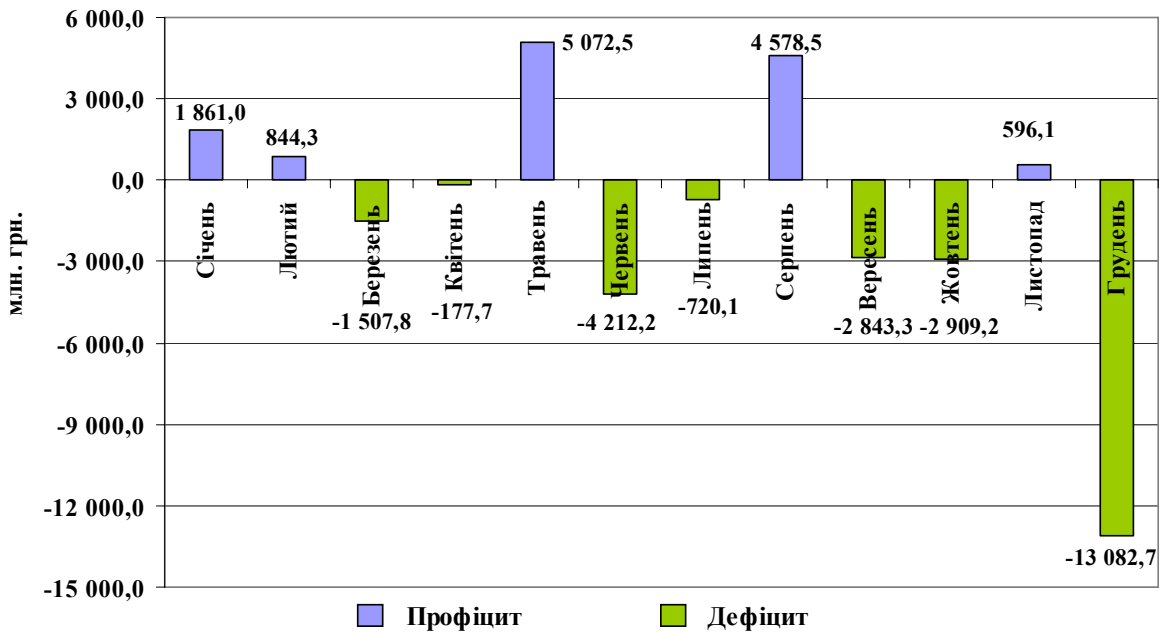
Діаграма 14

**Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту
державного бюджету за 2007 рік**

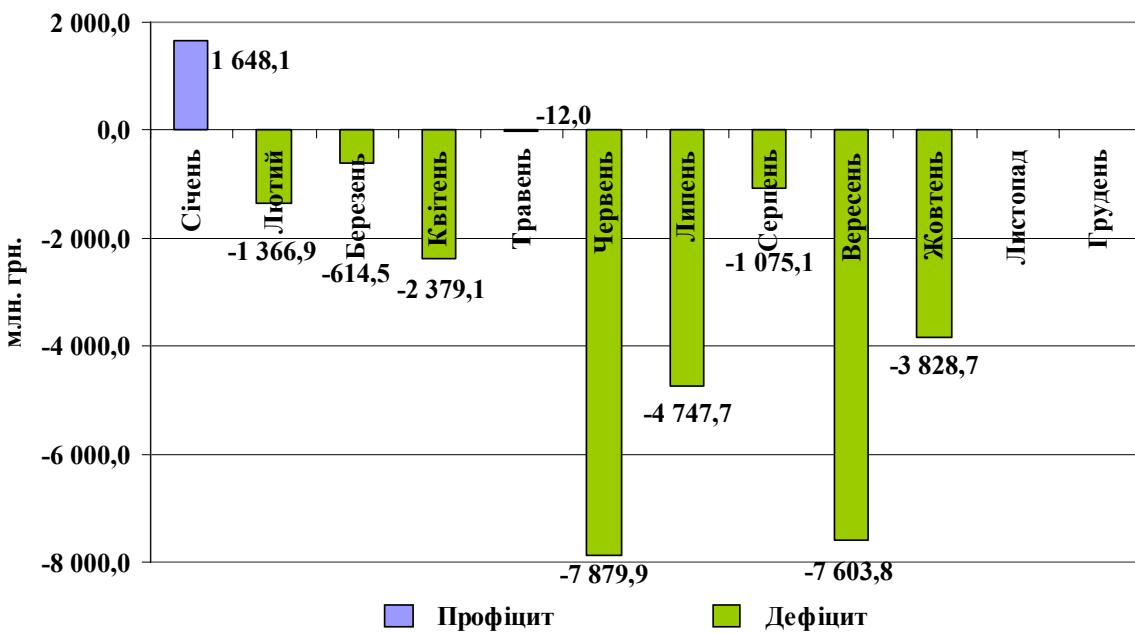
Діаграма 15

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2008 рік

Діаграма 16

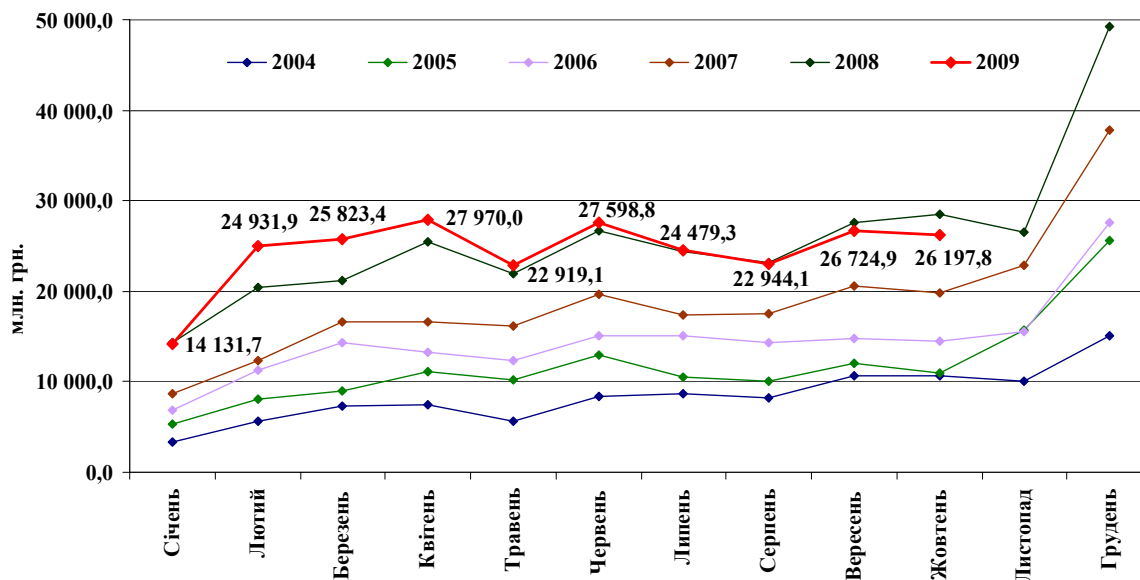
Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2009 рік

Видатки зведеного бюджету

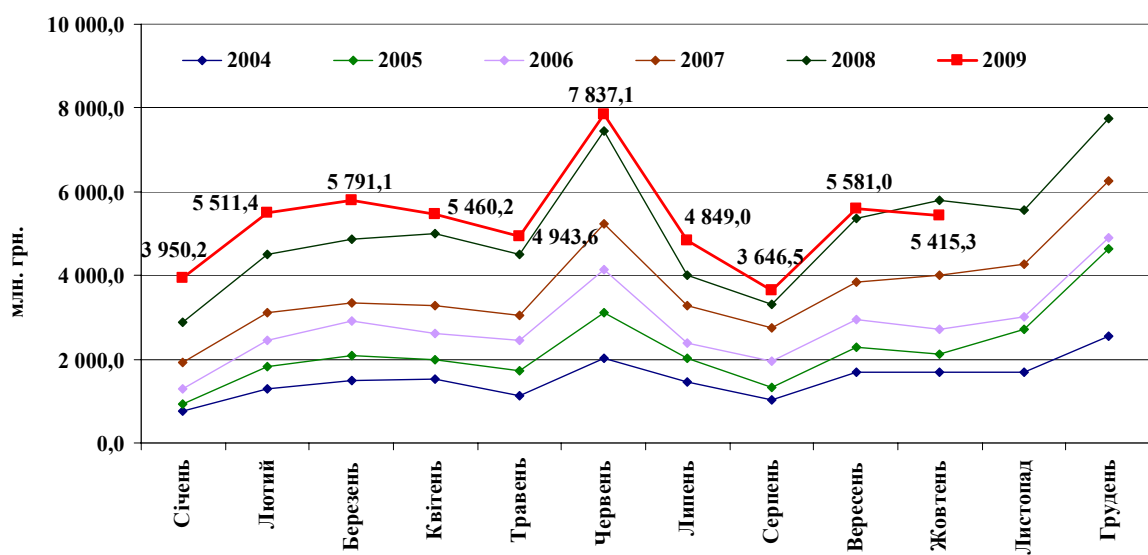
Графік 33

Динаміка щомісячних загальних видатків зведеного бюджету за 2004–2009 роки

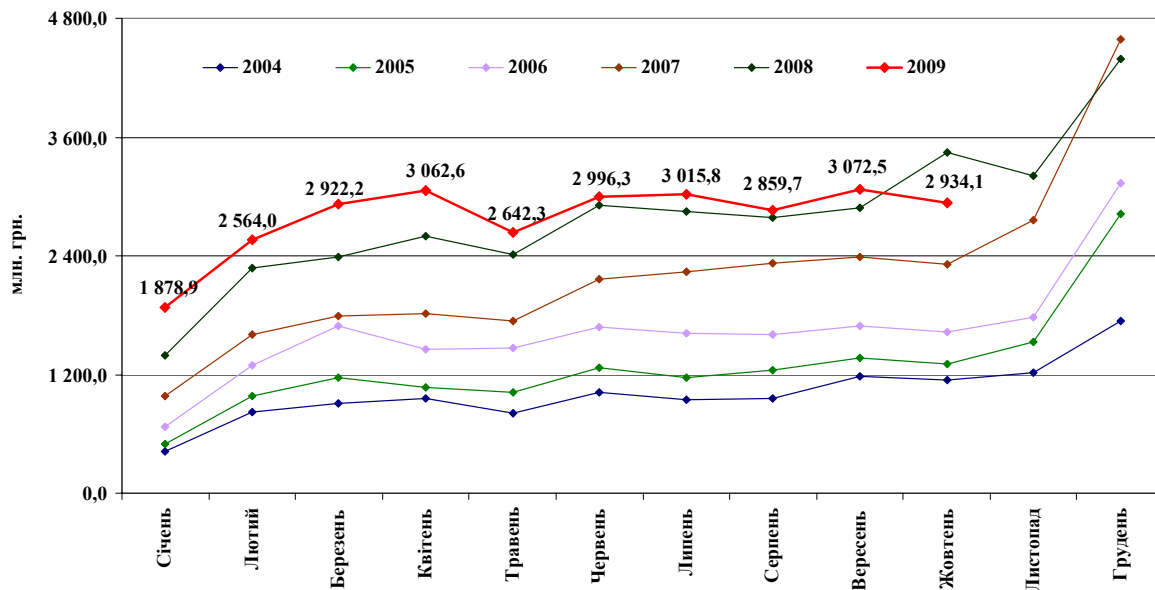
Графік 34

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на освіту за 2004–2009 роки

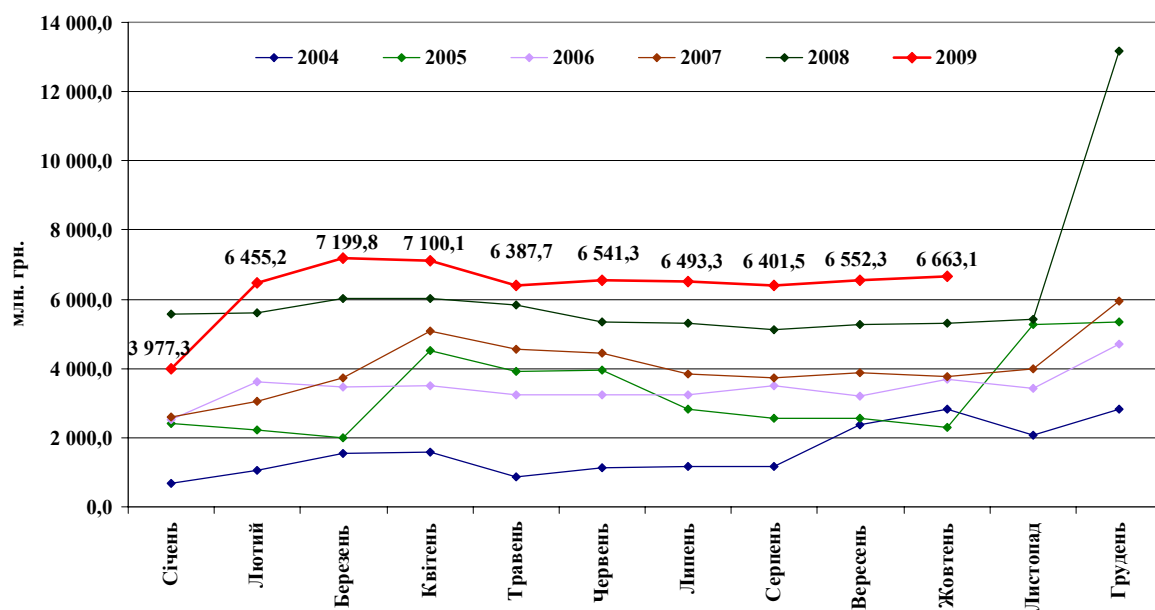
Графік 35

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на охорону здоров'я за 2004–2009 роки

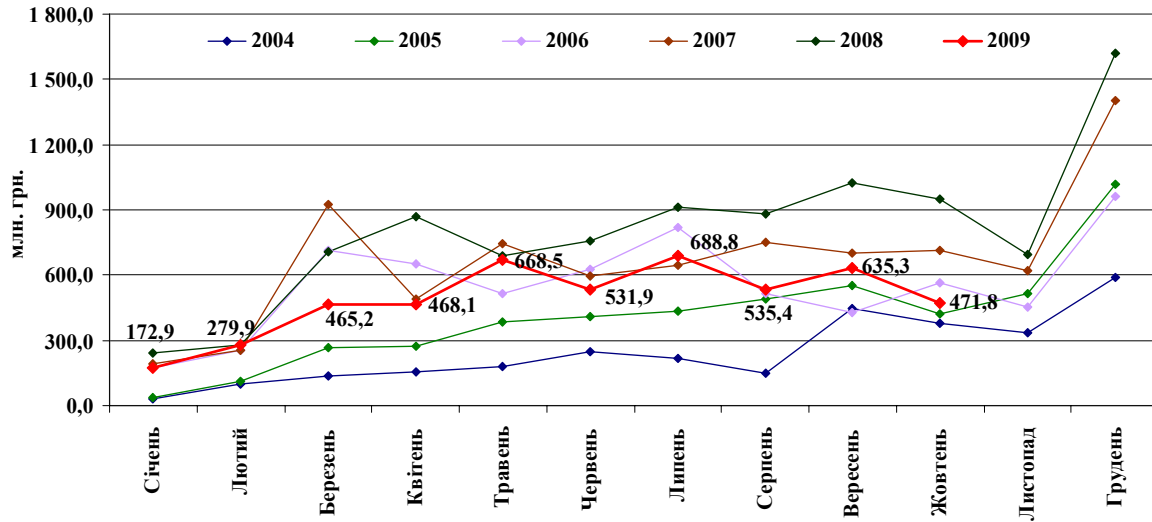

Графік 36

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2004–2009 роки

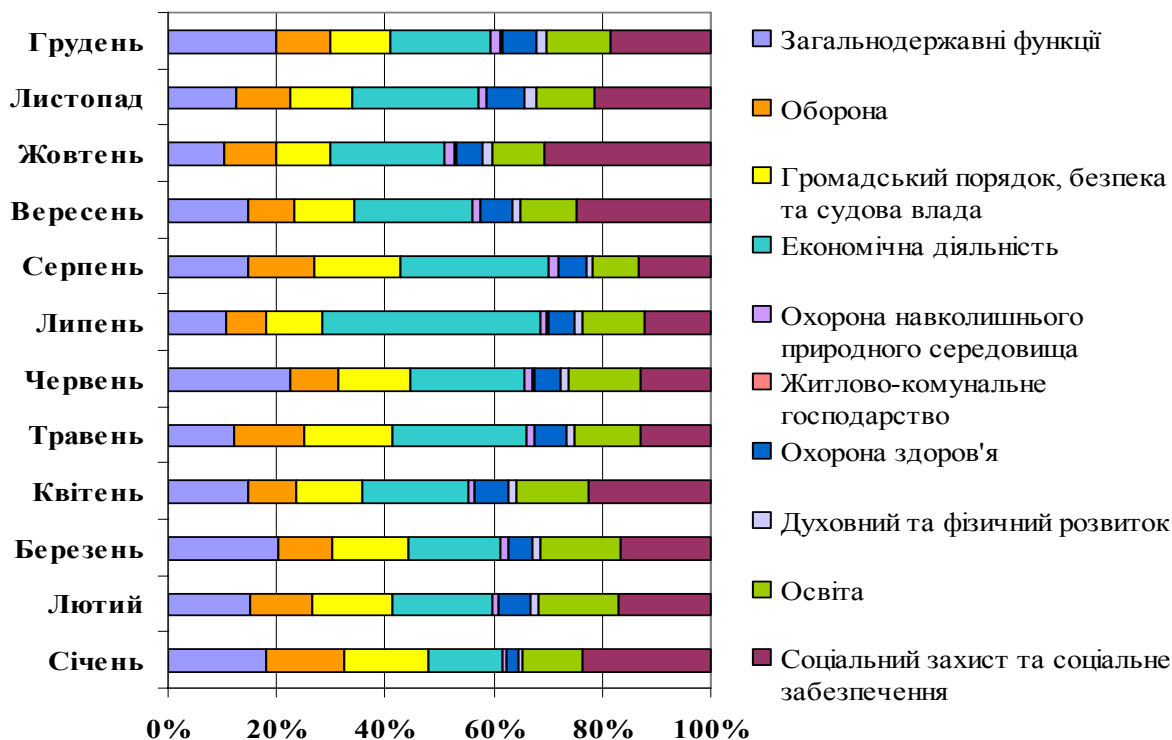
Динаміка щомісячних витратків зведеного бюджету на сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство за 2004–2009 роки

Видатки державного бюджету

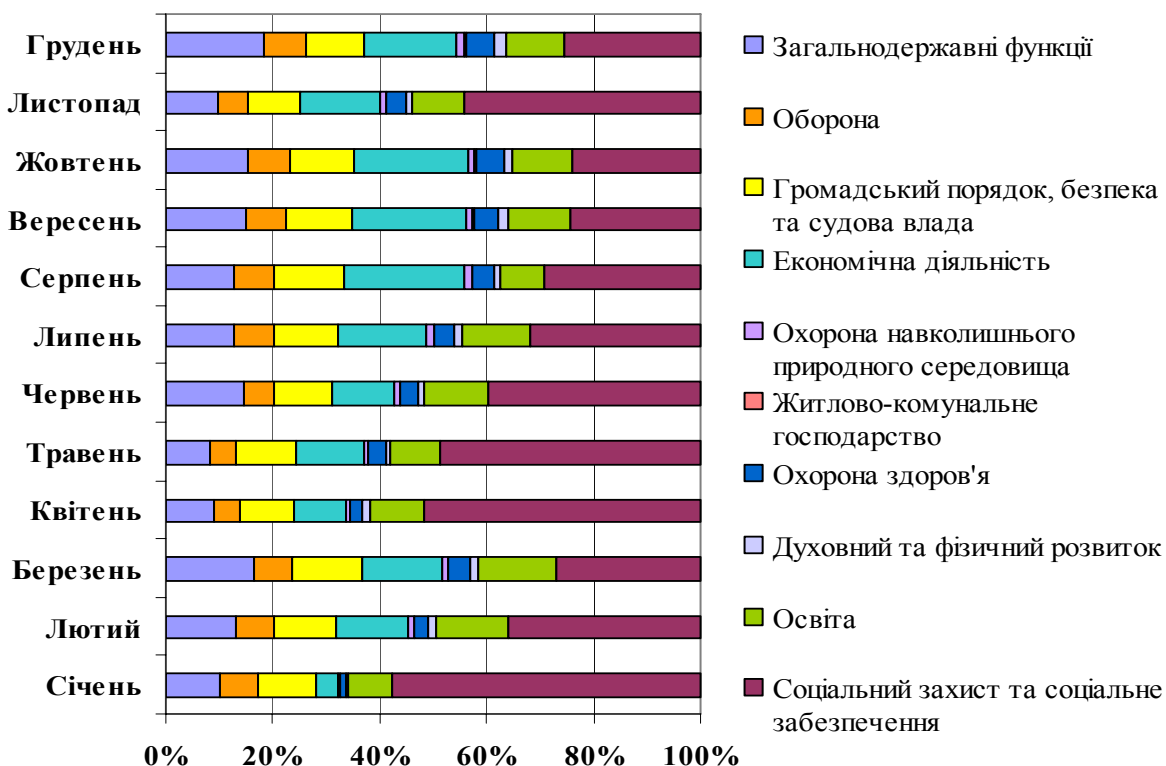
Діаграма 17

Структура фактичних видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2004 рік

Діаграма 18

Структура фактичних видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2005 рік

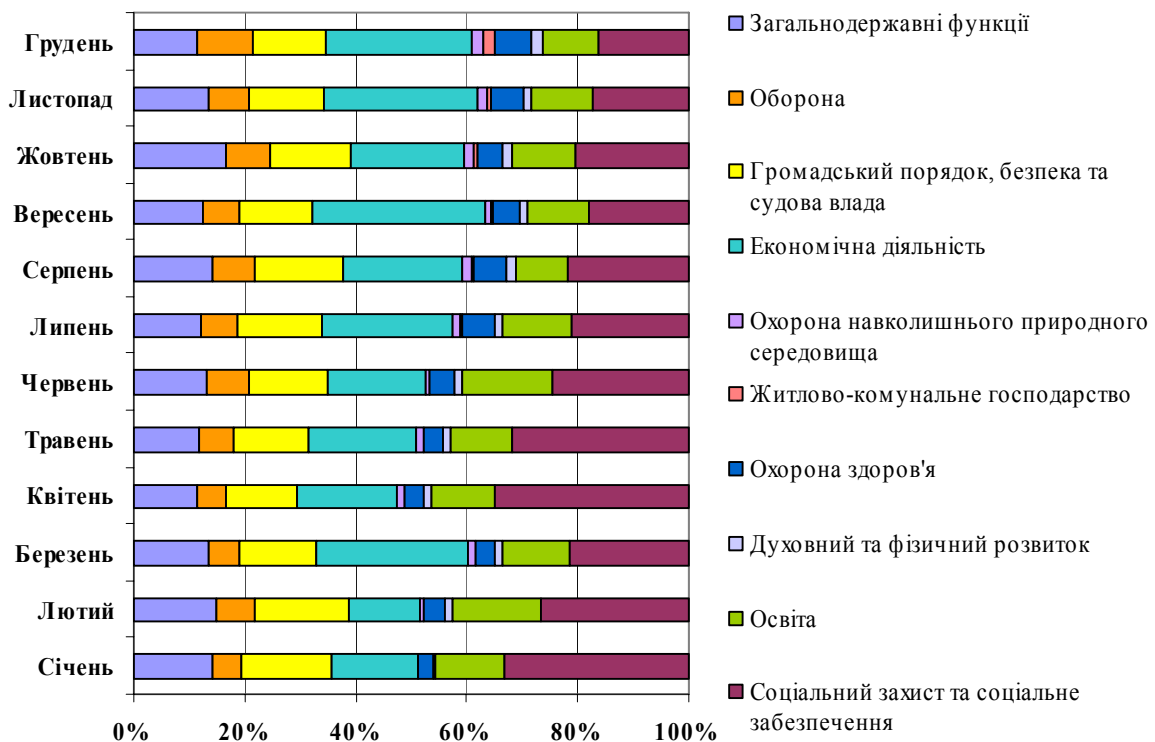
Діаграма 19

Структура фактичних видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2006 рік

Діаграма 20

Структура фактичних видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2007 рік

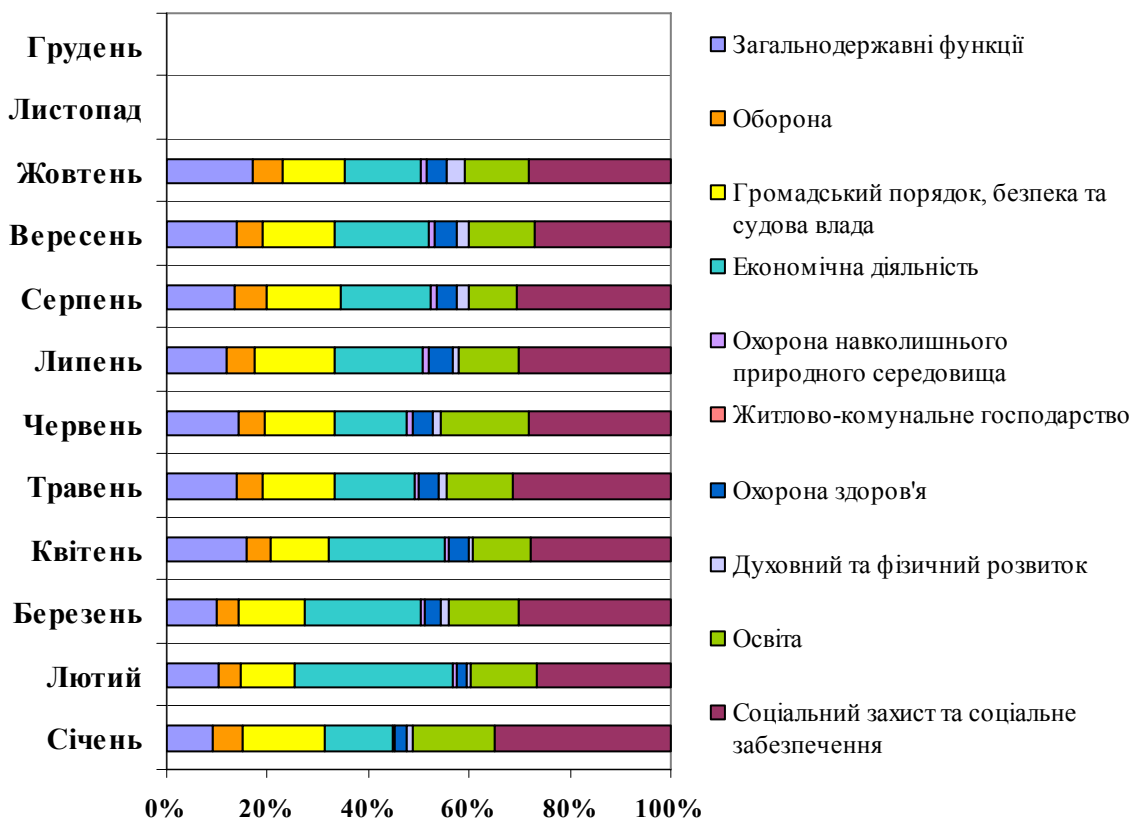
Діаграма 21

Структура фактичних видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2008 рік

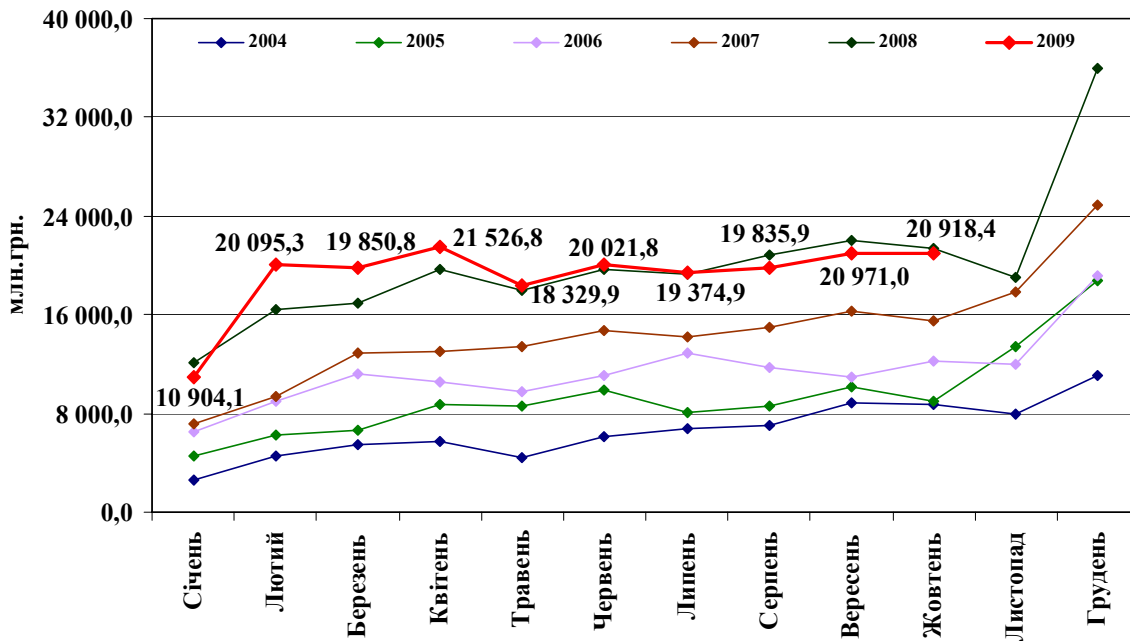

Діаграма 22

Структура фактичних видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2009 рік

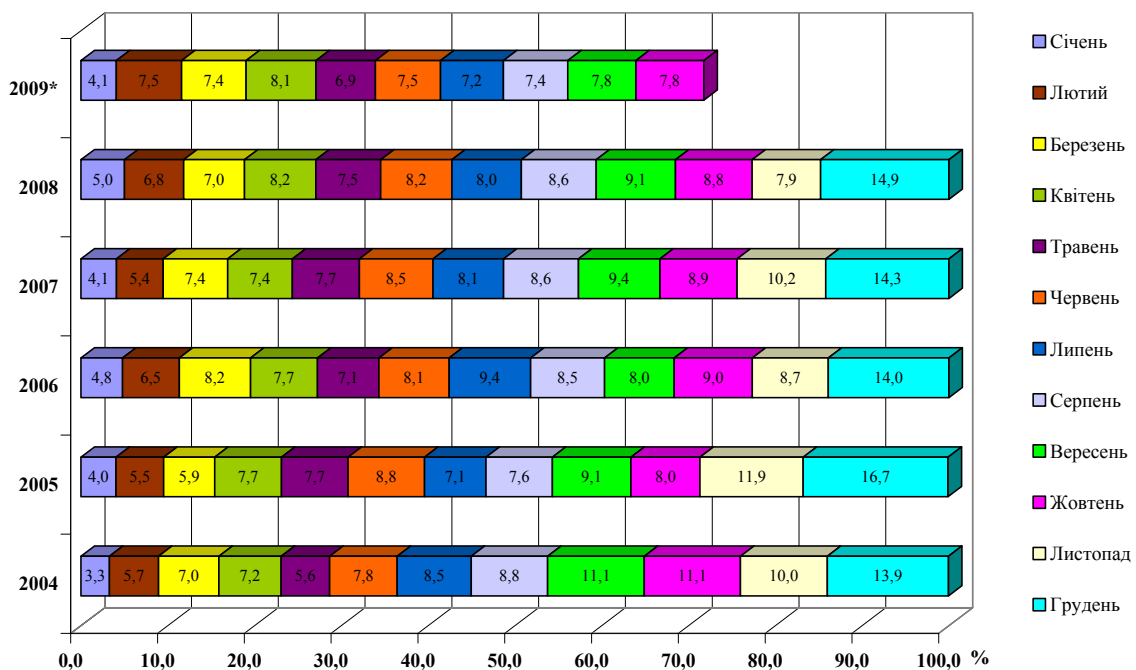

Динаміка видатків державного бюджету за 2004–2009 роки (з міжбюджетними трансфертами)

Діаграма 23

Динаміка часток щомісячних загальних видатків державного бюджету у річному обсязі за 2004–2009 роки

* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 39

Динаміка частки видатків державного бюджету за січень – жовтень 2004–2009 років у річному обсязі

* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 40

Динаміка темпів зростання видатків державного бюджету за жовтень 2004–2009 років

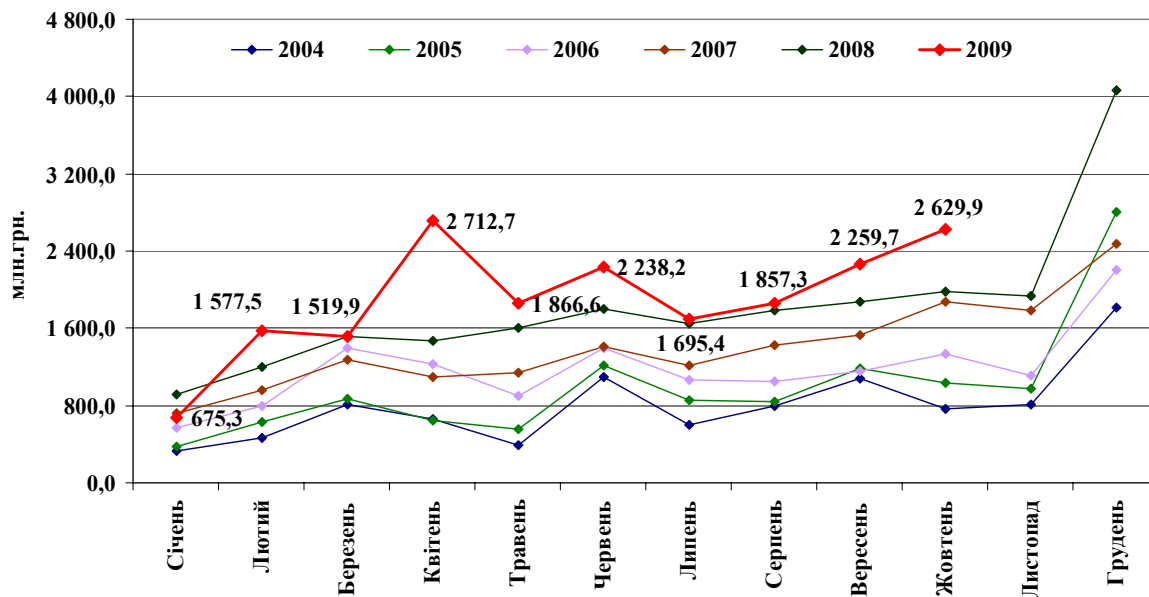
Графік 41

Динаміка темпів зростання видатків державного бюджету за січень – жовтень 2004–2009 років

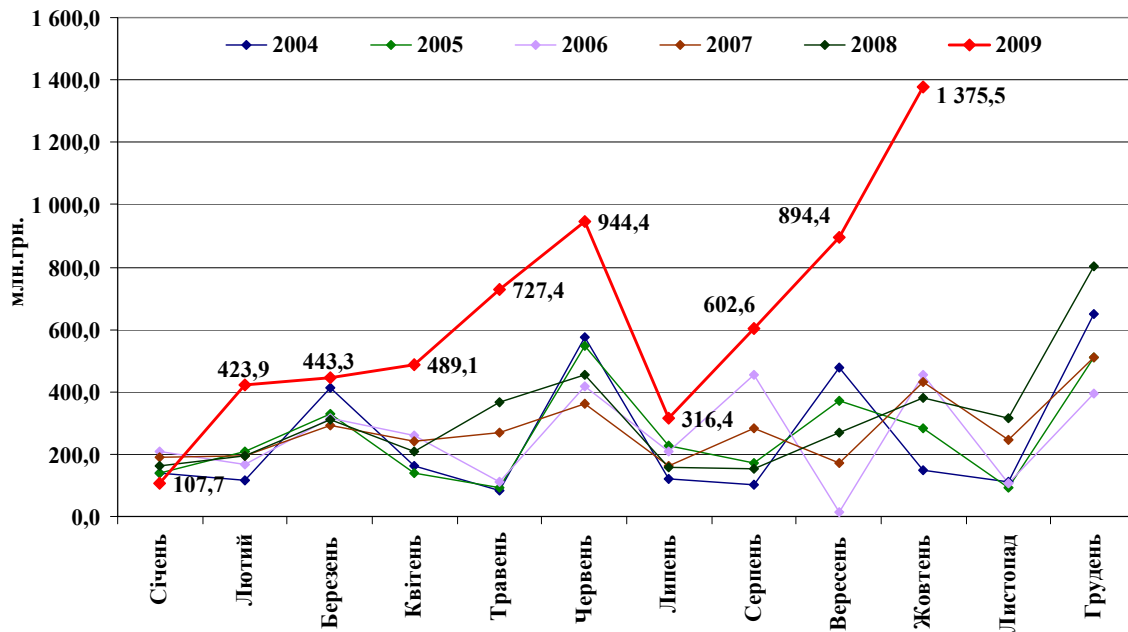
Графік 42

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на загальнодержавні функції за 2004–2009 роки

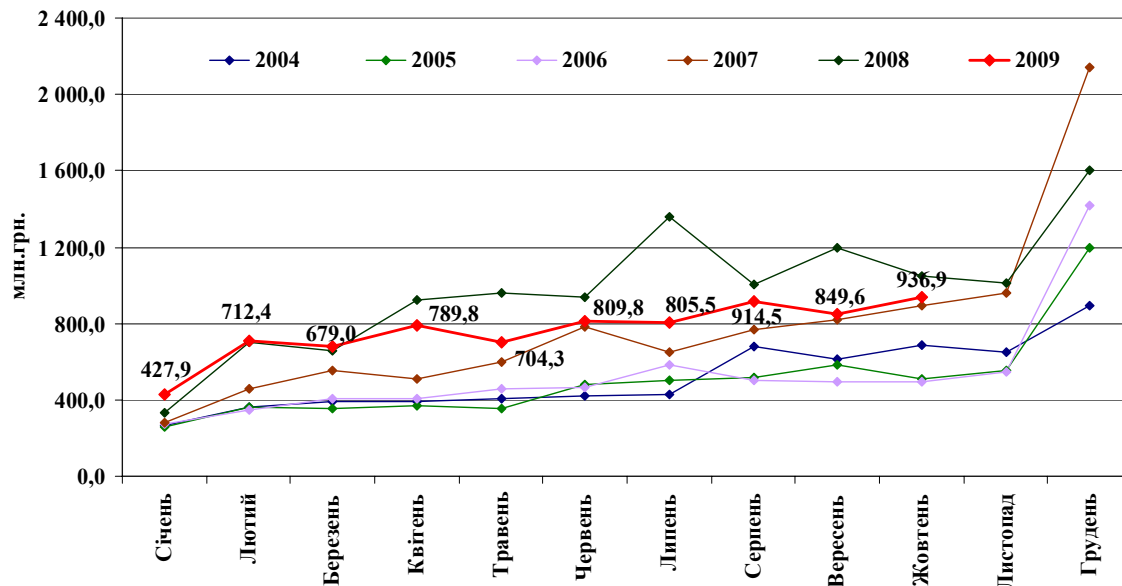
Графік 43

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на обслуговування державного боргу за 2004–2009 роки

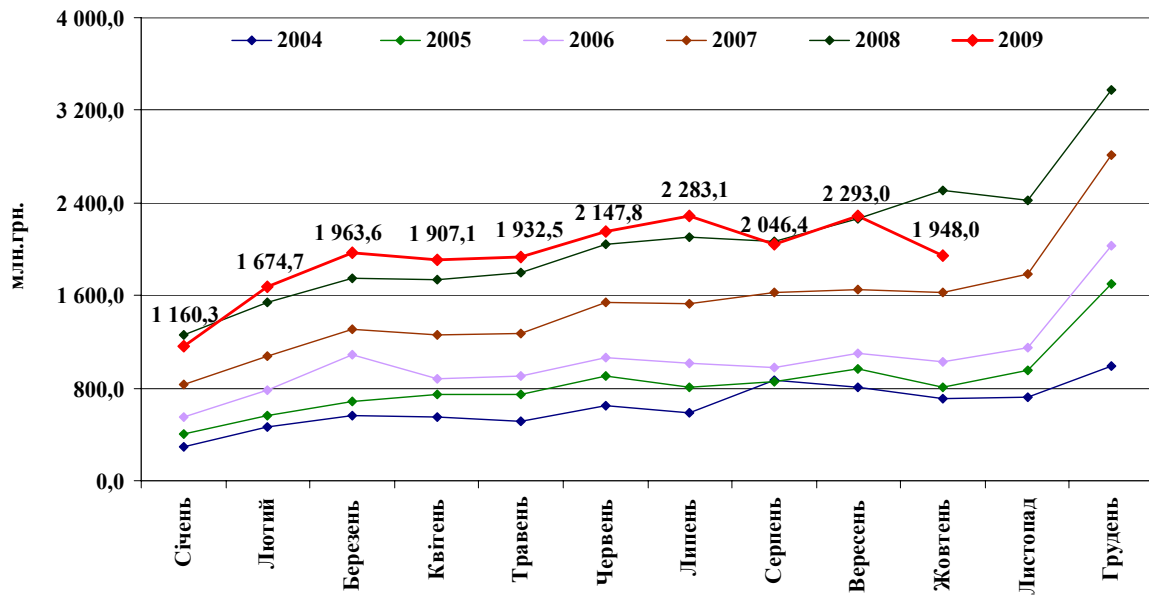
Графік 44

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на оборону за 2004–2009 роки

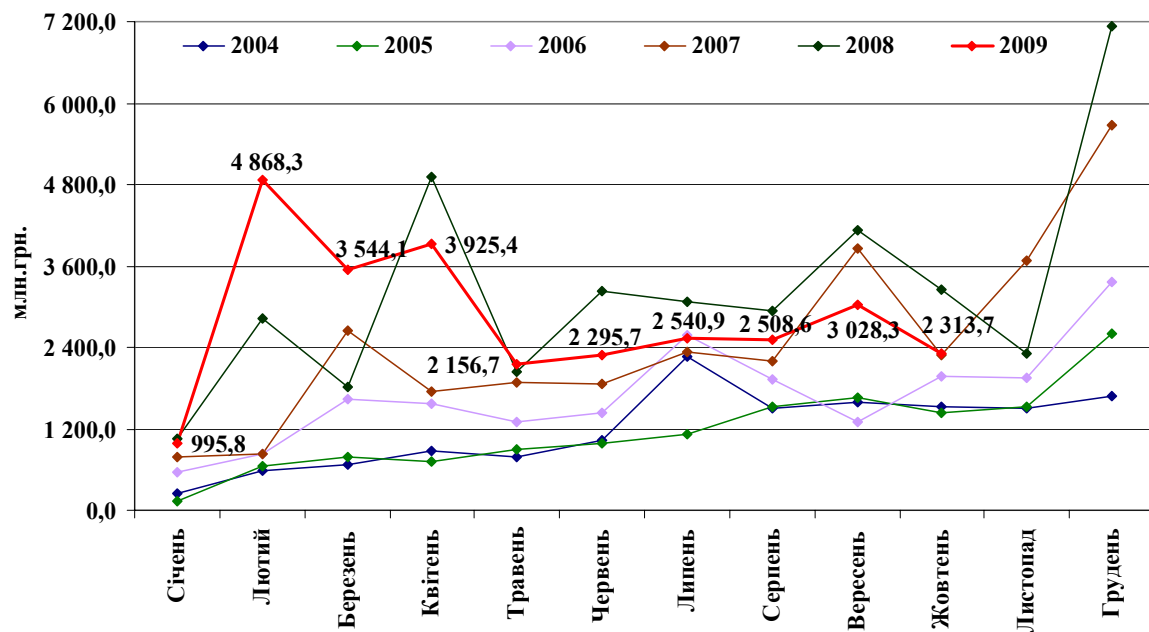
Графік 45

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на громадський порядок, безпеку та судову владу за 2004–2009 роки

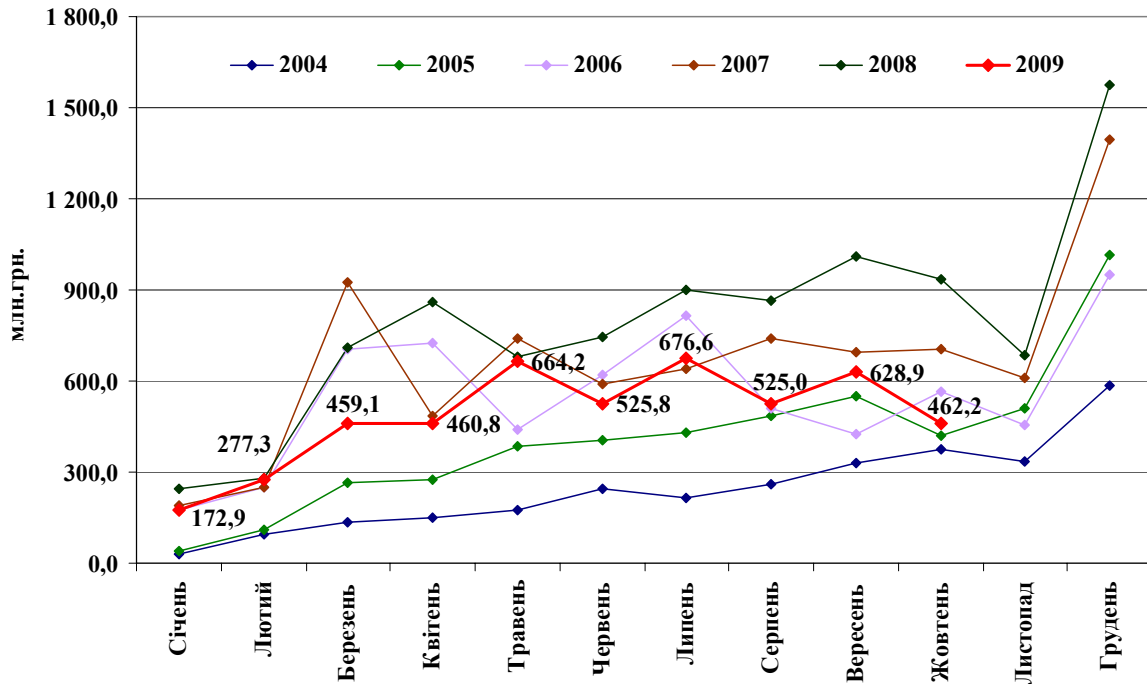
Графік 46

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на економічну діяльність за 2004–2009 роки

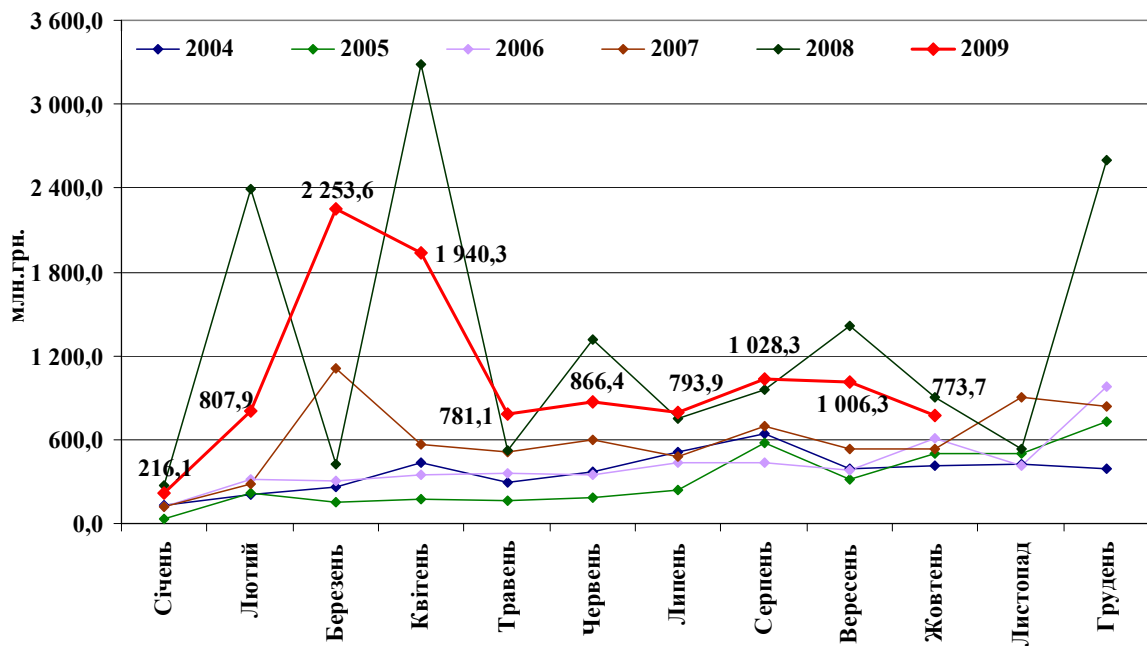
Графік 47

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство за 2004–2009 роки

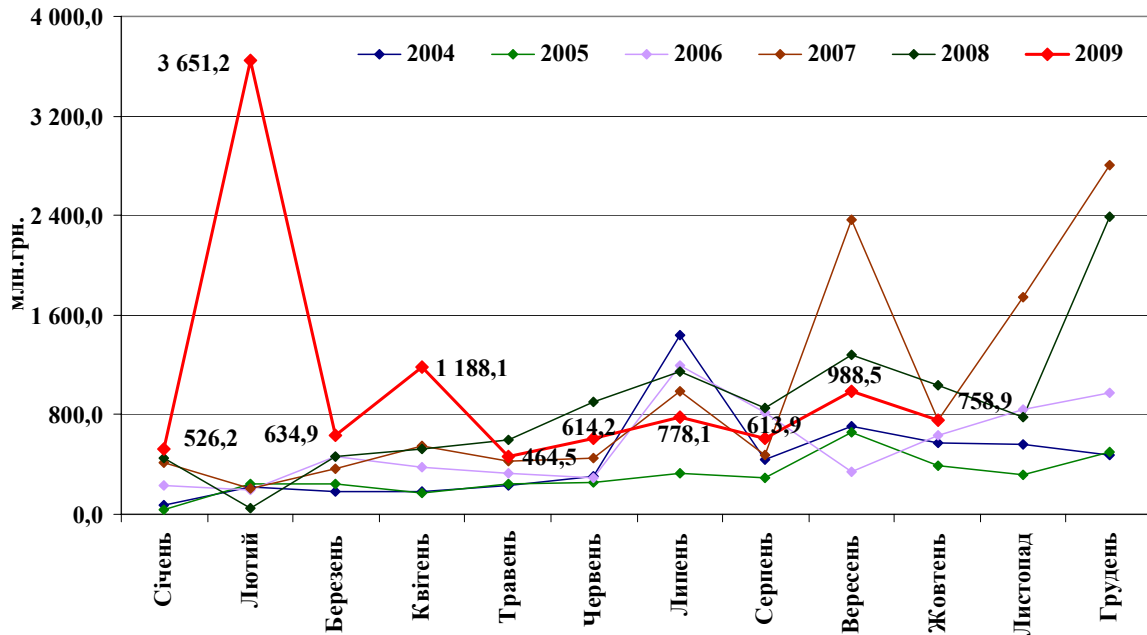
Графік 48

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на паливно-енергетичний комплекс за 2004–2009 роки

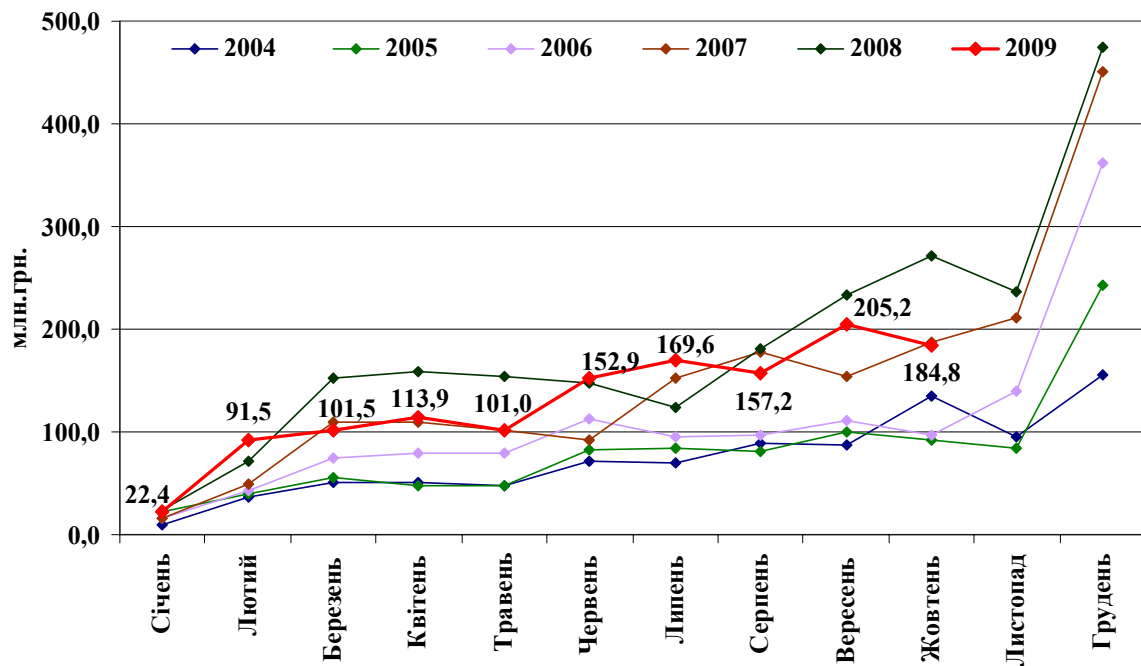
Графік 49

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на транспорт за 2004–2009 роки

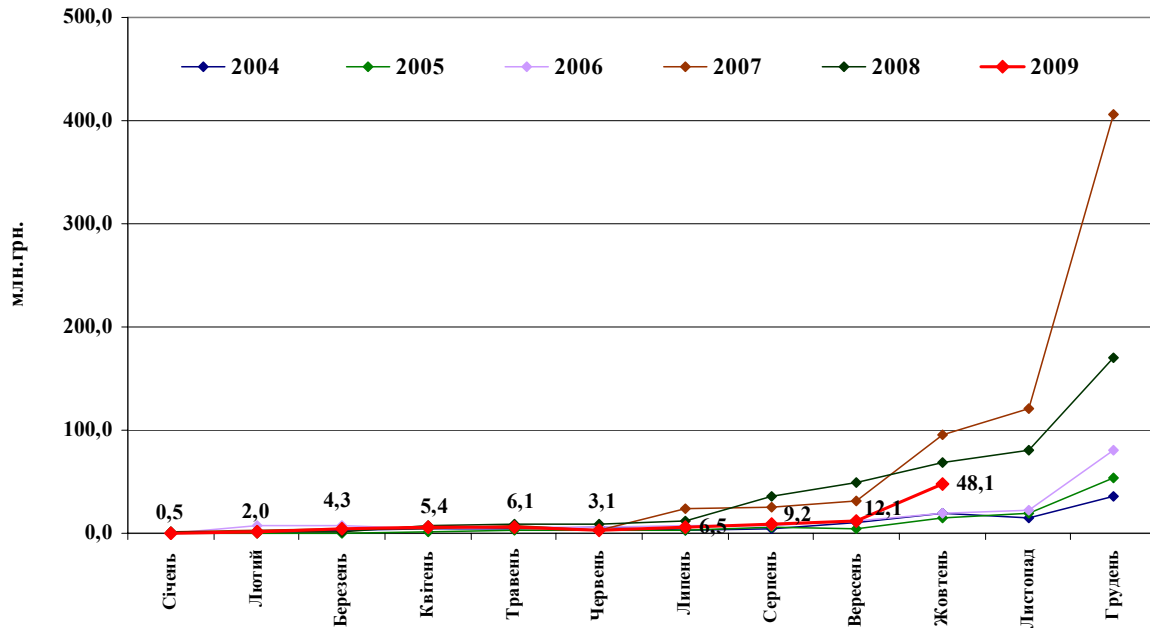
Графік 50

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону навколишнього природного середовища за 2004–2009 роки

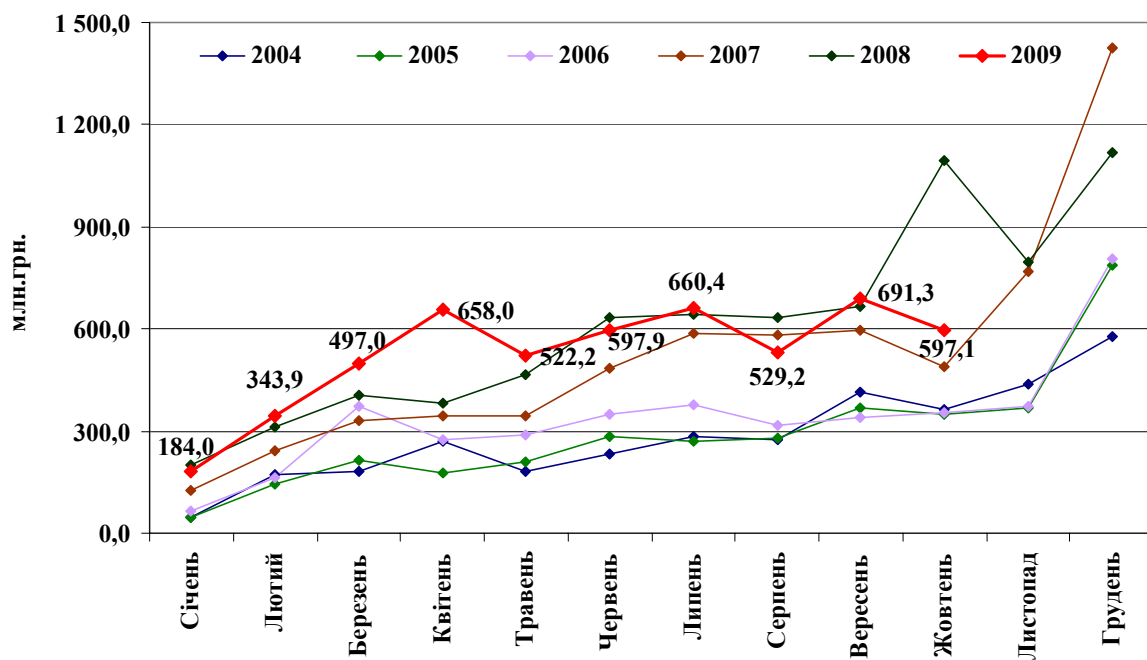
Графік 51

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на житлово-комунальне господарство за 2004–2009 роки

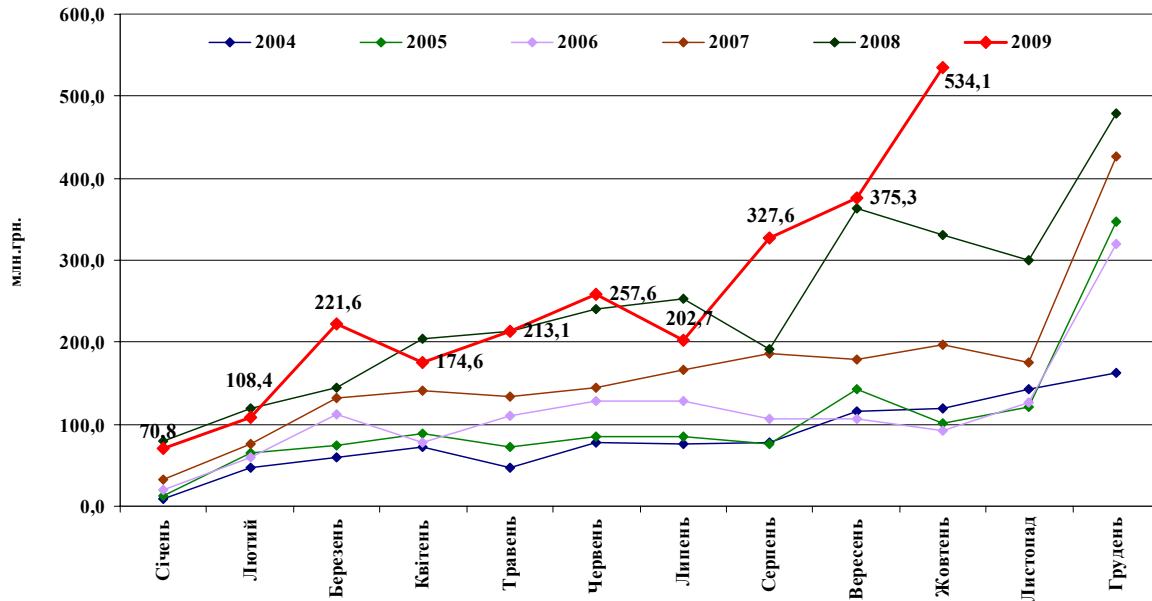
Графік 52

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону здоров'я за 2004–2009 роки

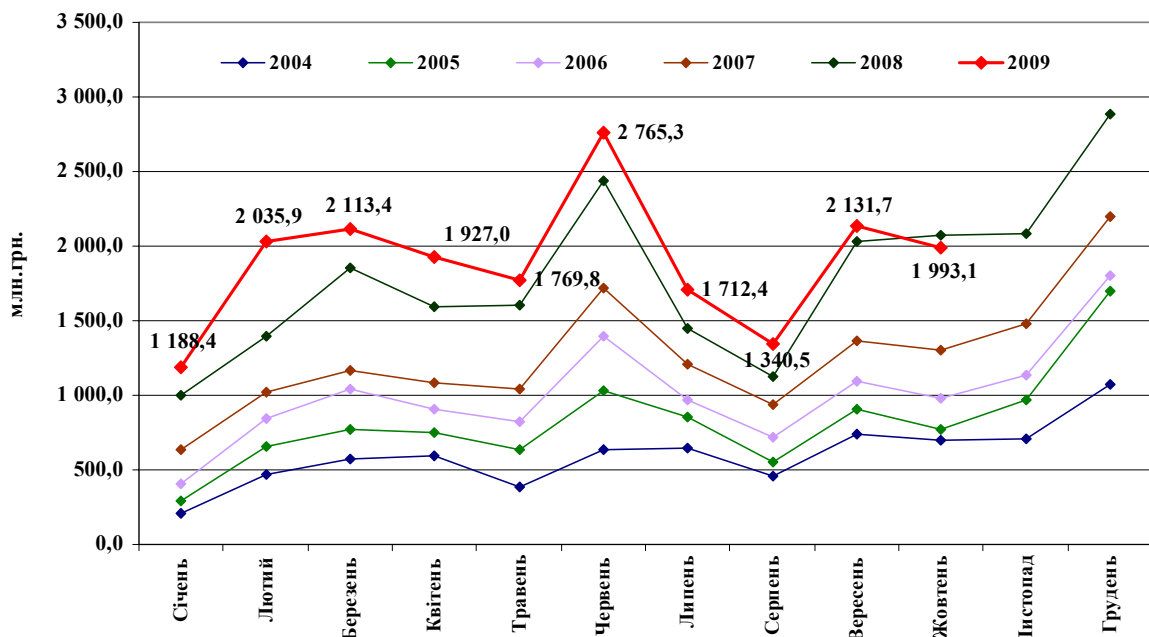
Графік 53

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на духовний та фізичний розвиток за 2004–2009 роки

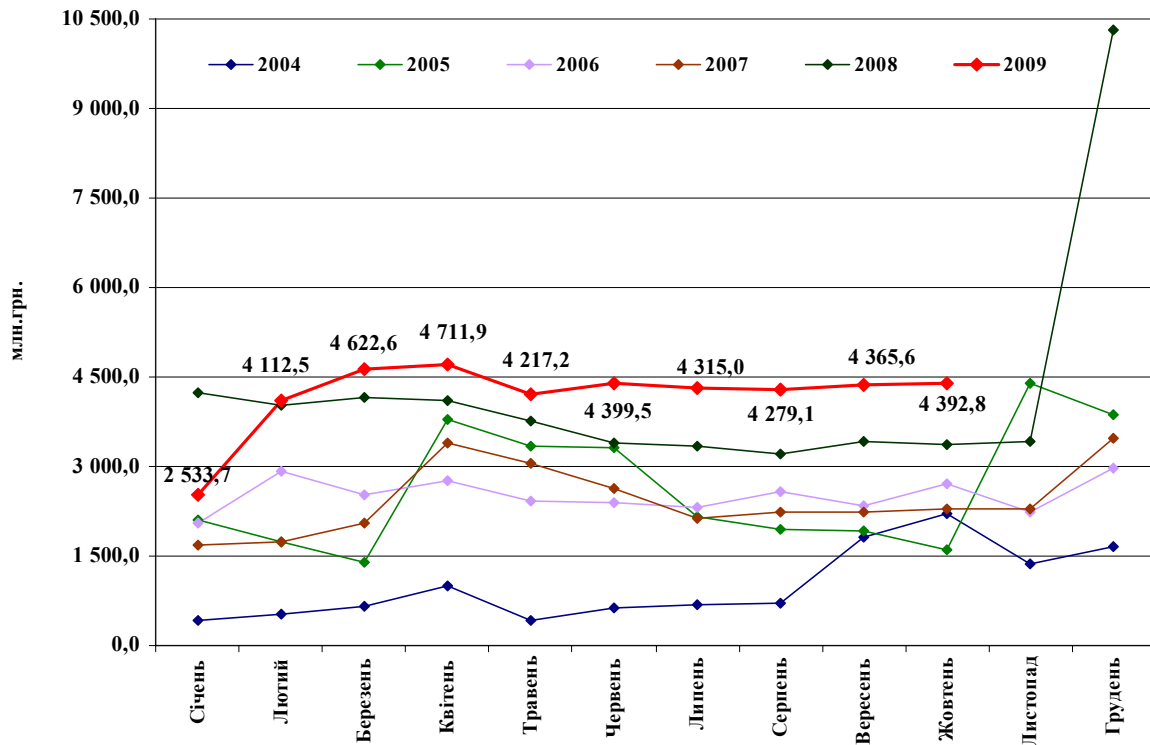
Графік 54

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на освіту за 2004–2009 роки

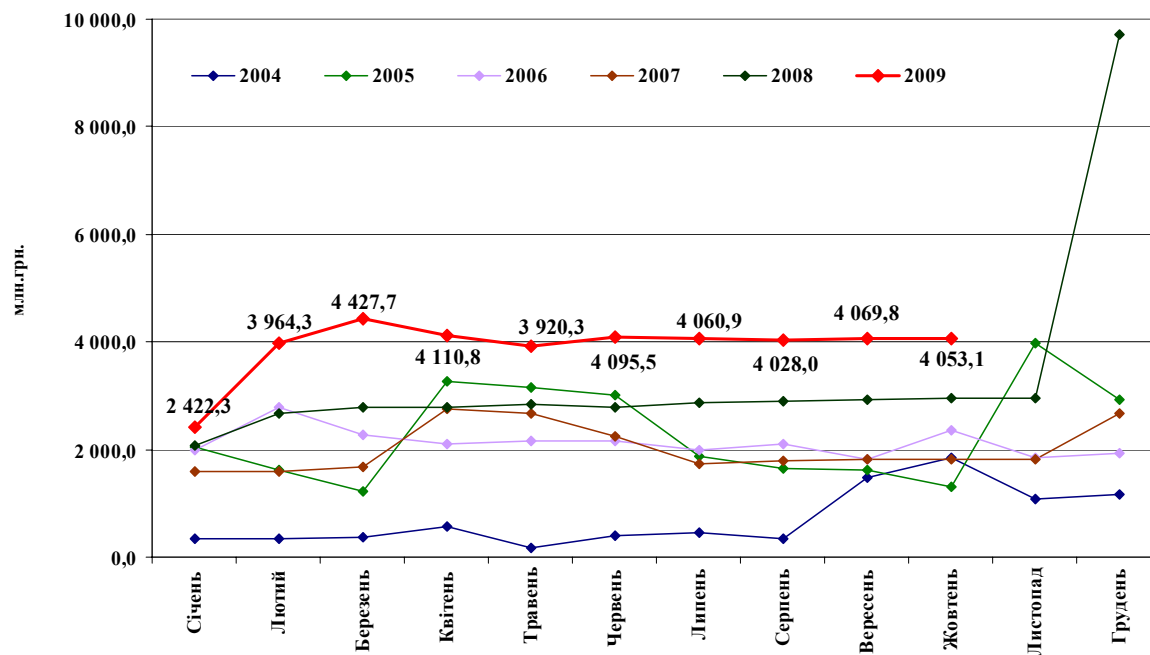
Графік 55

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на соціальний захист і соціальне забезпечення за 2004–2009 роки

Графік 56

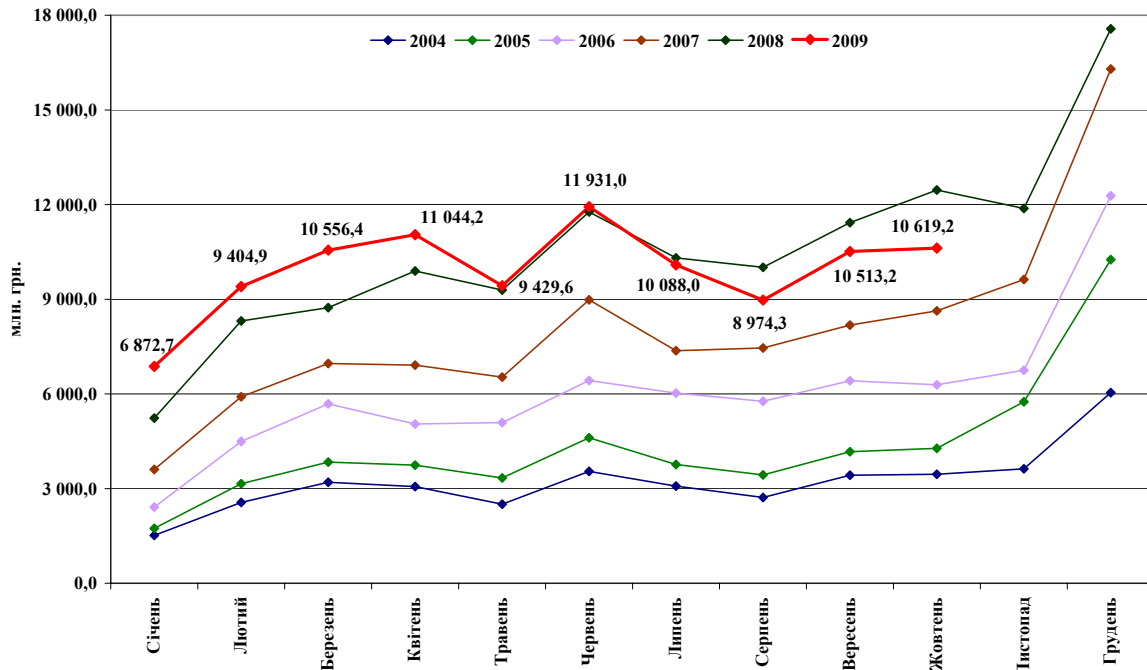
Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на соціальний захист пенсіонерів за 2004–2009 роки

Видатки місцевих бюджетів

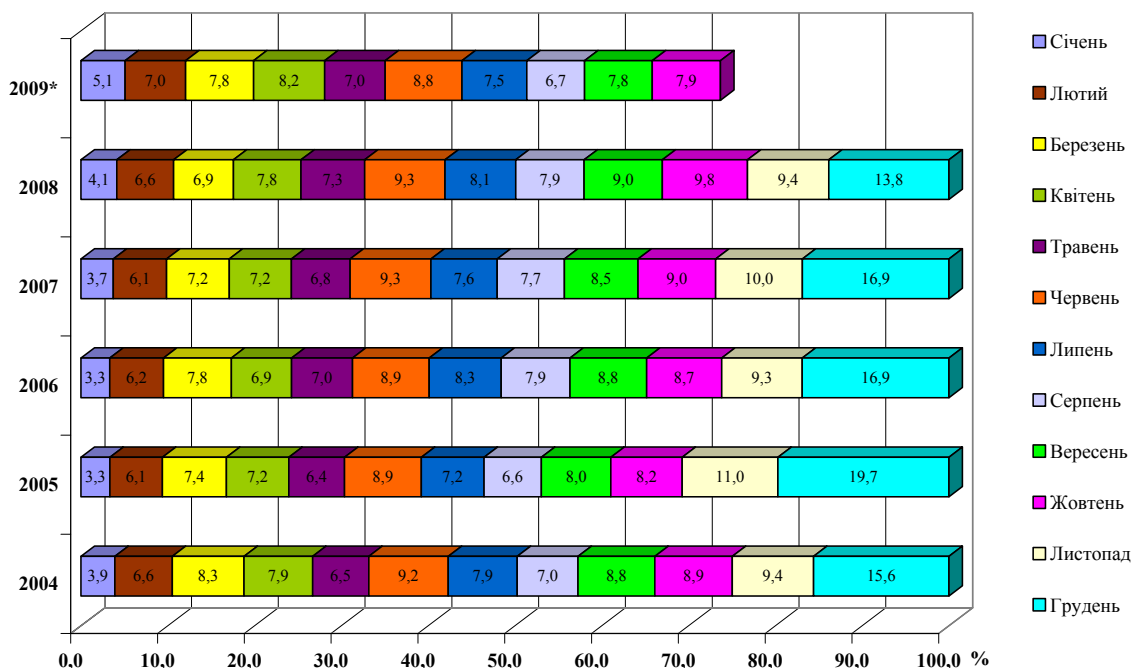
Графік 57

Щомісячна динаміка фактичних видатків місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за 2004–2009 роки

Діаграма 24

Динаміка часток щомісячних видатків місцевих бюджетів у річному обсязі за 2004–2009 роки

* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 58

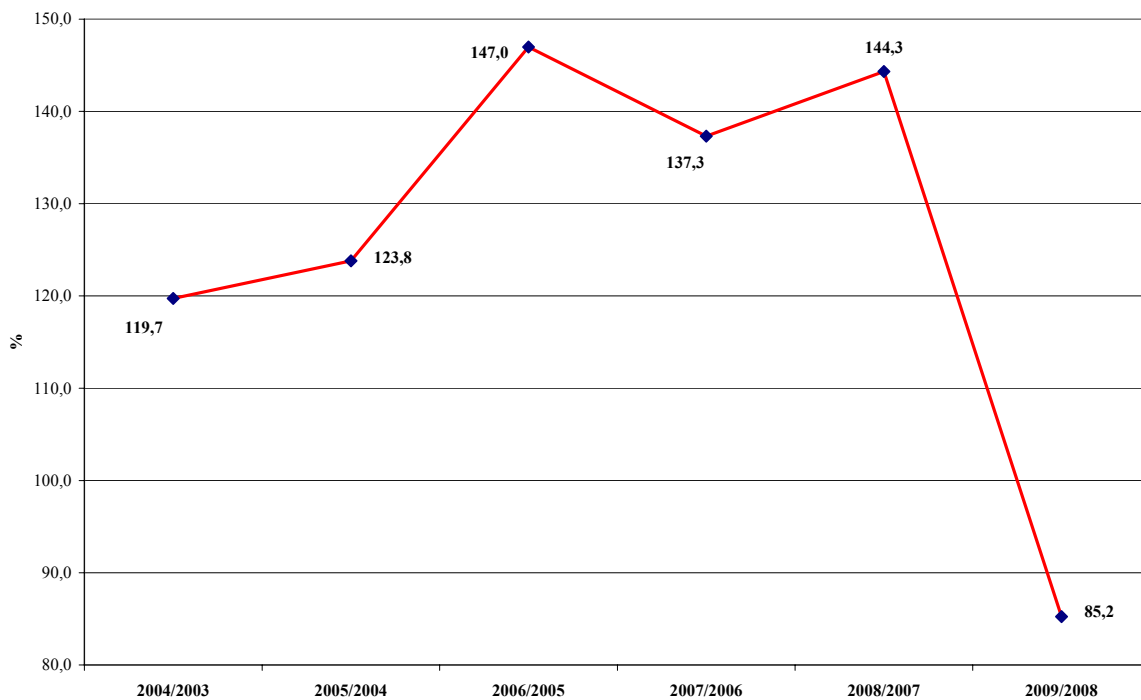
Динаміка частки видатків місцевих бюджетів за січень – жовтень 2004–2009 років у річному обсязі

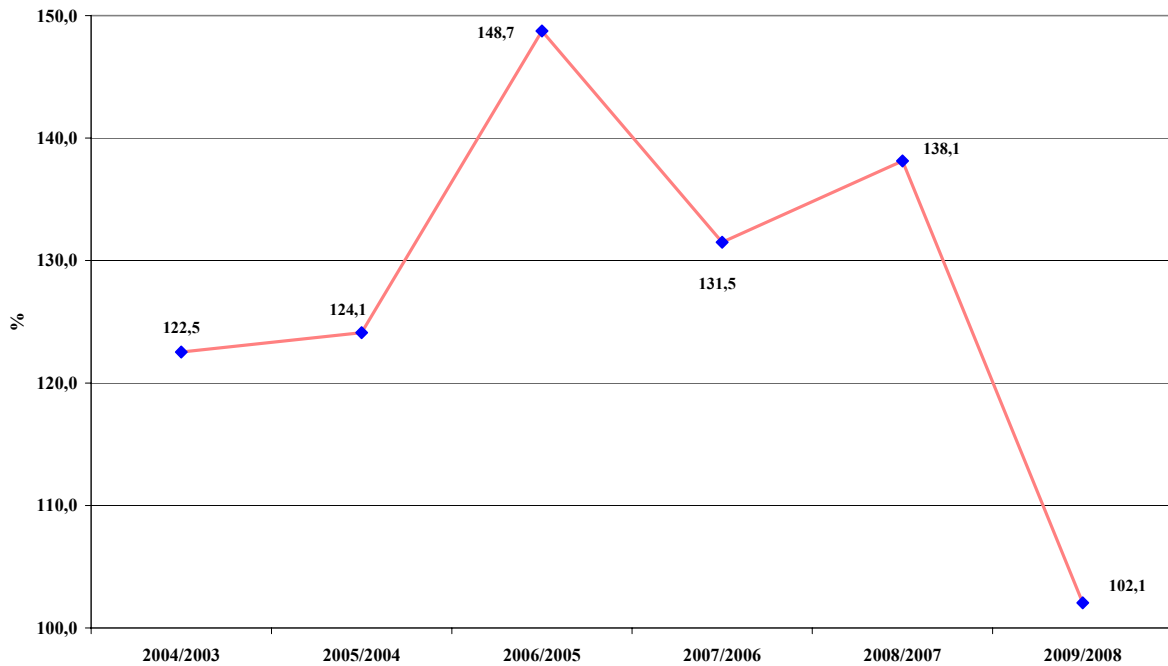
* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 59

Динаміка темпів зростання видатків місцевих бюджетів за жовтень 2004–2009 років

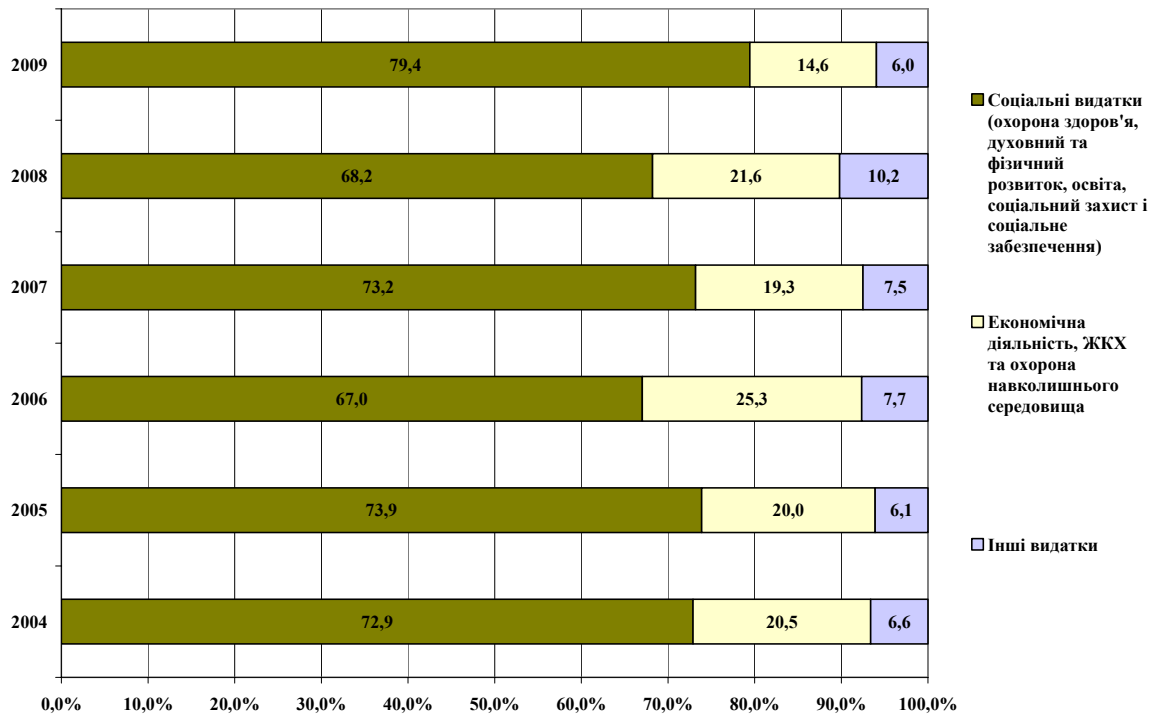

Динаміка темпів зростання видатків місцевих бюджетів за січень – жовтень 2004–2009 років

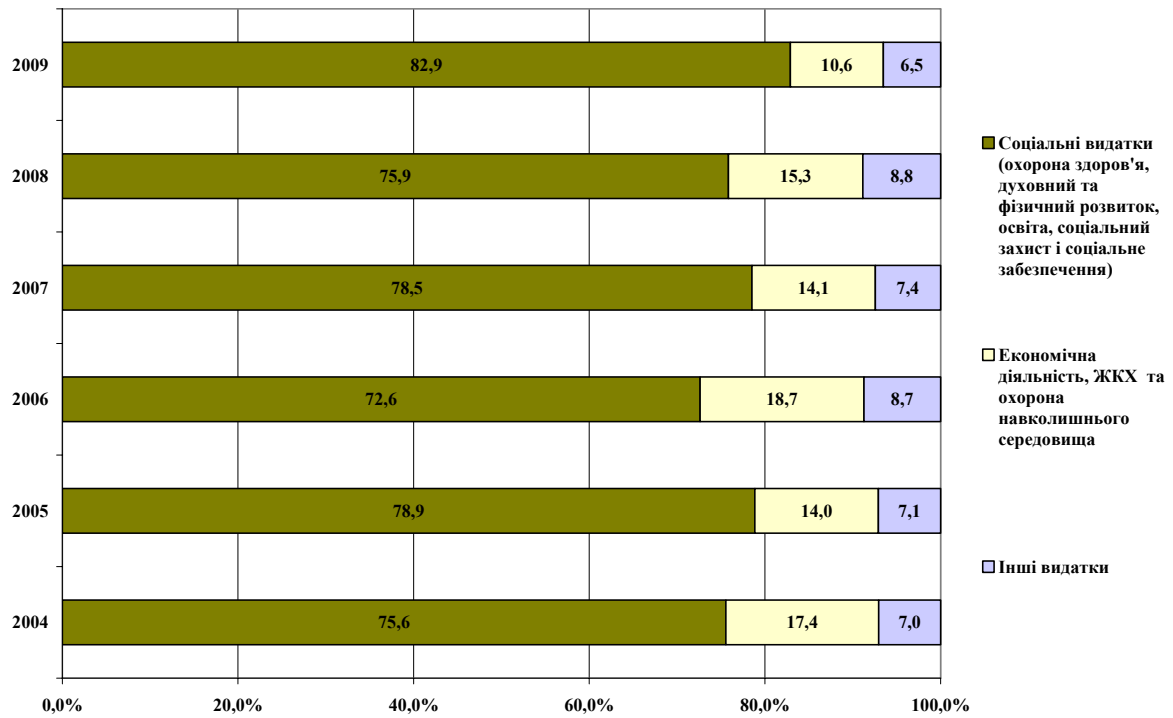

Діаграма 25

Структура фактичних видатків місцевих бюджетів у жовтні 2004–2009 років

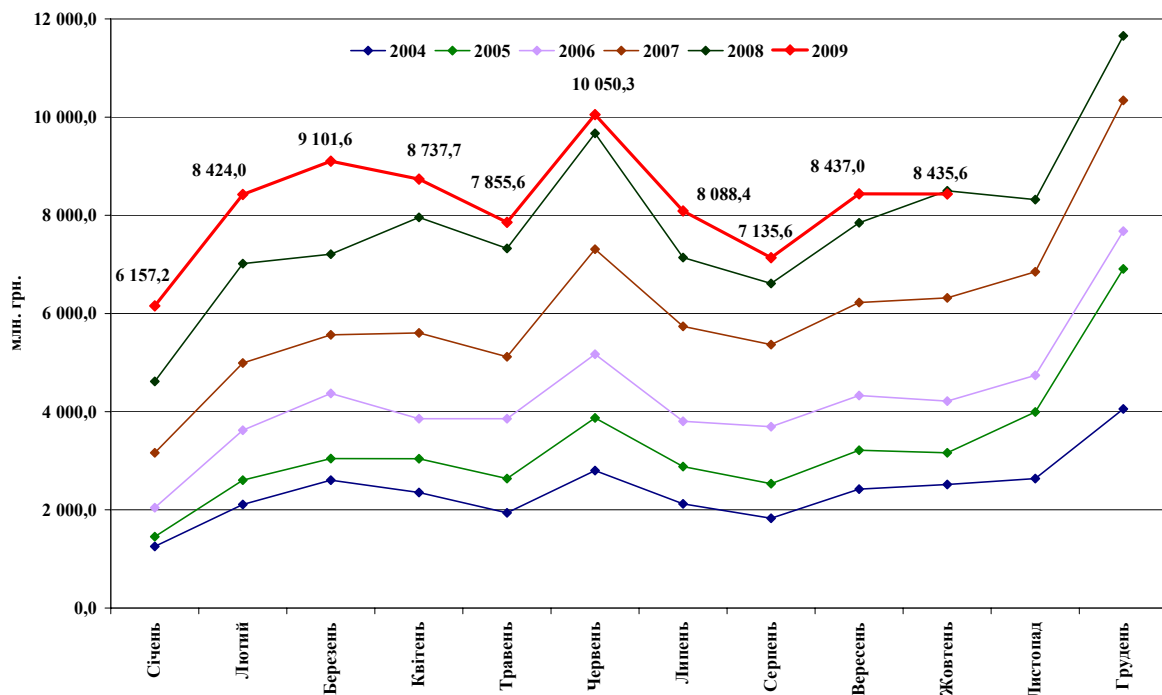

Структура фактичних видатків місцевих бюджетів у січні – жовтні 2004–2009 років

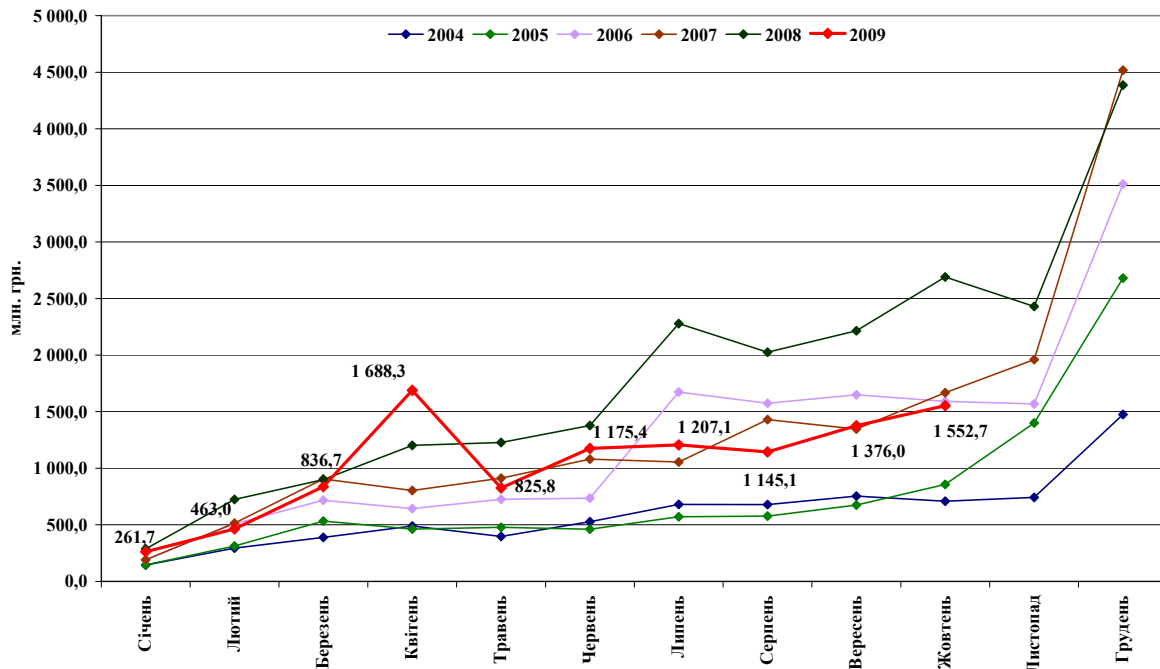
Графік 61

Динаміка щомісячних соціальних видатків місцевих бюджетів (на охорону здоров'я, освіту, духовний та фізичний розвиток, соціальний захист та соціальне забезпечення) за 2004–2009 роки

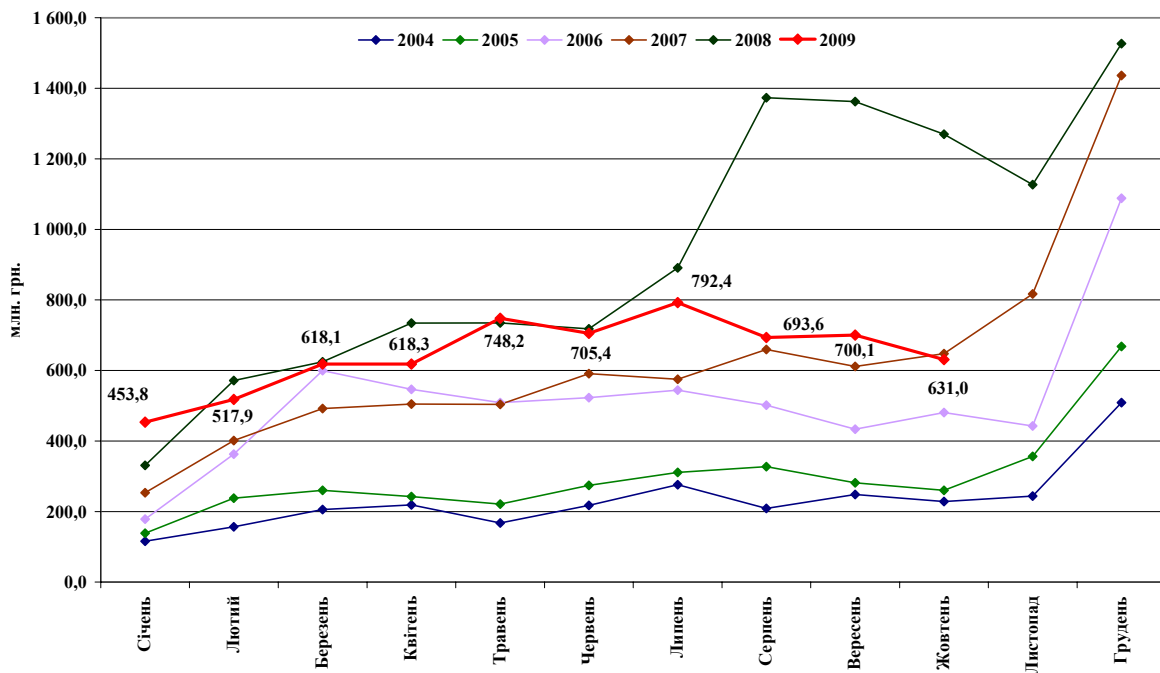
Графік 62

Динаміка щомісячних видатків місцевих бюджетів на економічну діяльність, ЖКХ та охорону навколишнього середовища за 2004–2009 роки

Графік 63

Динаміка щомісячних інших видатків місцевих бюджетів за 2004–2009 роки

Тенденції розвитку банківської системи

Банківська система України протягом жовтня 2009 року характеризувалася:

- **проведенням НБУ** жорсткої грошово-кредитної політики та заходів з метою обмеження тиску на валютний курс;
- **достатнім обсягом** ліквідних коштів на рівні 5-6 млрд. грн. через замороження кредитної діяльності банків;
- **високою волатильністю** готівкового обмінного курсу долара США до гривні протягом останнього тижня жовтня у широкому діапазоні 8,10 - 8,50;
- **незначним зменшенням** обсягів загальних активів банківської системи, що, в основному, пов'язано зі скороченням обсягів міжбанківських операцій та частковим погашенням кредитного портфеля клієнтів;
- **скороченням** обсягів депозитів як у національній, так і в іноземній валютах, та паралельно частковим збільшенням коштів фізичних осіб на рахунках банків;
- **зростанням** частки проблемної заборгованості у загальному кредитному портфелі клієнтів до 8,1%;
- **зменшенням** частки іноземного капіталу в українській банківській системі з 36,1 % до 34,2 % (у жовтні було прийнято рішення про збільшення статутних капіталів державних банків);
- **переговорами** між Національним банком та найбільшими банками України з питання створення санаційного банку для акумуляції активів низької якості. Також Президентом України був виданий Указ № 812 від 08.10.2009 року, яким регламентовано заборону виїзду за кордон тим позичальникам, які мають прострочені платежі за кредитами та Національному банку було доручено провести переговори з найбільшими позичальниками з питання погодження графіку повернення кредитів.

Станом на 1 листопада 2009 року ліцензію Національного банку України на здійснення банківських операцій мали 185 банків. У стані ліквідації перебуває 12 банків, з них 9 банків ліквідуються за рішеннями Національного банку України, 3 – за рішеннями господарських (арбітражних) судів. У 17-ти банках введено тимчасову адміністрацію.

Зважаючи на достатньо високий рівень ліквідності банків, Національний банк України дещо обмежив операції з їх рефінансування. У жовтні зазначені операції збільшилися на загальну суму 0,7 млрд. грн. (з початку 2009 року – на 60,3 млрд. грн.). Основним інструментом рефінансування у жовтні були кредити, отримані під програми фінансового оздоровлення (на загальну суму 0,6 млрд. грн.).

Середньозважена процентна ставка за операціями з рефінансування у січні – жовтні становила 16,9 % річних. Обсяг обов'язкових резервів, сформованих банками за жовтень 2009 року, склав 12,5 млрд. грн., у т. ч. перераховано банками 5,9 млрд. грн. на окремий рахунок в Національному банку України відповідно до нових вимог щодо формування банками обов'язкових резервів.

Протягом жовтня 2009 року мало місце незначне скорочення темпів розвитку банківської системи України, зокрема зменшення показника загальних активів. Так, порівняно з вереснем у жовтні загальні активи банківської системи України незначно зменшилися (на 1,4 %) та склали 974,2 млрд. грн. Обсяг кредитного портфеля клієнтів у жовтні скоротився на 0,2 % до 722,7 млрд. грн.

Станом на 1 листопада 2009 року обсяг кредитного портфеля юридичних осіб склав 479,5 млрд. грн. або 66,3 % загального обсягу кредитного портфеля клієнтів. Загальний обсяг кредитів, наданих юридичним особам, у жовтні збільшився порівняно з вереснем на 1,1 млрд. грн. (або на 0,2%). У жовтні 2009 року в національній валюті спостерігалось збільшення кредитного портфеля юридичних осіб на 2,8 млрд. грн., водночас в іноземній валюті – зменшення майже на 0,2 млрд. дол. США. Станом на 1 листопада 2009 року обсяг кредитного портфеля фізичних осіб склав 243,2 млрд. грн., або 33,7 % від загального обсягу кредитного портфеля клієнтів. Загальний обсяг кредитів, наданих фізичним особам, у жовтні скоротився порівняно з вереснем на

2,9 млрд. грн., що викликано поступовим погашенням клієнтами заборгованості по кредитах. У жовтні 2009 року спостерігалось зменшення кредитного портфеля фізичних осіб як у національній, так і в іноземній валютах (на 0,8 млрд. грн. та на 0,2 млрд. дол. США відповідно).

Станом на 1 листопада 2009 року депозитний портфель фізичних осіб склав 204,4 млрд. грн., або 27,3 % загального обсягу зобов'язань, депозитний портфель суб'єктів господарювання – 112,7 млрд. грн., або 15,1 %.

Загальний обсяг коштів, залучених від юридичних осіб, у жовтні зменшився порівняно з вереснем на 3,2 млрд. грн. Це відбулося насамперед за рахунок скорочення коштів у національній валюті на 4,9 млрд. грн., водночас обсяг депозитів у іноземній валюті зріс на 0,2 млрд. дол. США. Найбільша динаміка за відтоком депозитів юридичних осіб була зафіксована в Альфа-банку (- 4,4 млрд. грн.).

Загальний обсяг коштів, залучених від фізичних осіб, у жовтні зріс порівняно з вереснем на 2,1 млрд. грн. Це відбулося за рахунок зростання обсягів коштів в іноземній валюті на 0,3 млрд. дол. США., водночас обсяг коштів в національній валюті скоротився на 0,1 млрд. грн. Найбільша динаміка приросту депозитів фізичних осіб була зафіксована в Приватбанку, Укрсоцбанку та ОТП банку (+827 млн. грн., +485 млн. грн. та +222 млн. грн. відповідно).

Обсяг грошової маси у жовтні зменшився на 0,3 % (з початку року – на 9,2 %) до 468,2 млрд. грн. Така негативна динаміка спостерігається вже четвертий місяць поспіль. Монетарна база у жовтні зменшилася на 1,7 % до 180,5 млрд. грн. На динаміку монетарної бази у жовтні вплинуло зниження обсягу кореспондентських рахунків банків на 17,2% до 13,3 млрд. грн. Одним із факторів що сприяв цьому, було зменшення на 6,5% (до 3,3 млрд. грн.) обсягів коштів Уряду України в національній валюті на рахунках у Національному банку України.

Конвертація населенням частини вільних коштів в іноземну валюту зумовила у жовтні зниження обсягу готівки поза банками в національній валюті на 0,1% до 148,8 млрд. грн. Питома вага готівки у структурі грошової маси наприкінці жовтня залишилася на рівні попереднього місяця (31,8%).

Збереження інфляційних і девальваційних очікувань зумовлювало збільшення вартості грошей у національній валюті – як кредитів, так і депозитів. Так, середньозважена ставка в національній валюті за депозитами в жовтні збільшилася до 13,5% (з 12,4% у вересні), за кредитами – до 19,3% (з 17,8% у вересні). Середньозважена вартість як кредитів, так і депозитів у іноземній валюті у жовтні майже не змінилась і становила відповідно 9,4% та 10,1%.

Середньозважена вартість кредитів на міжбанківському ринку у жовтні зменшилася до 5,3% (з початку року – 6,8%), за операціями рефінансування – до 16,5% (з початку року – 16,9%).

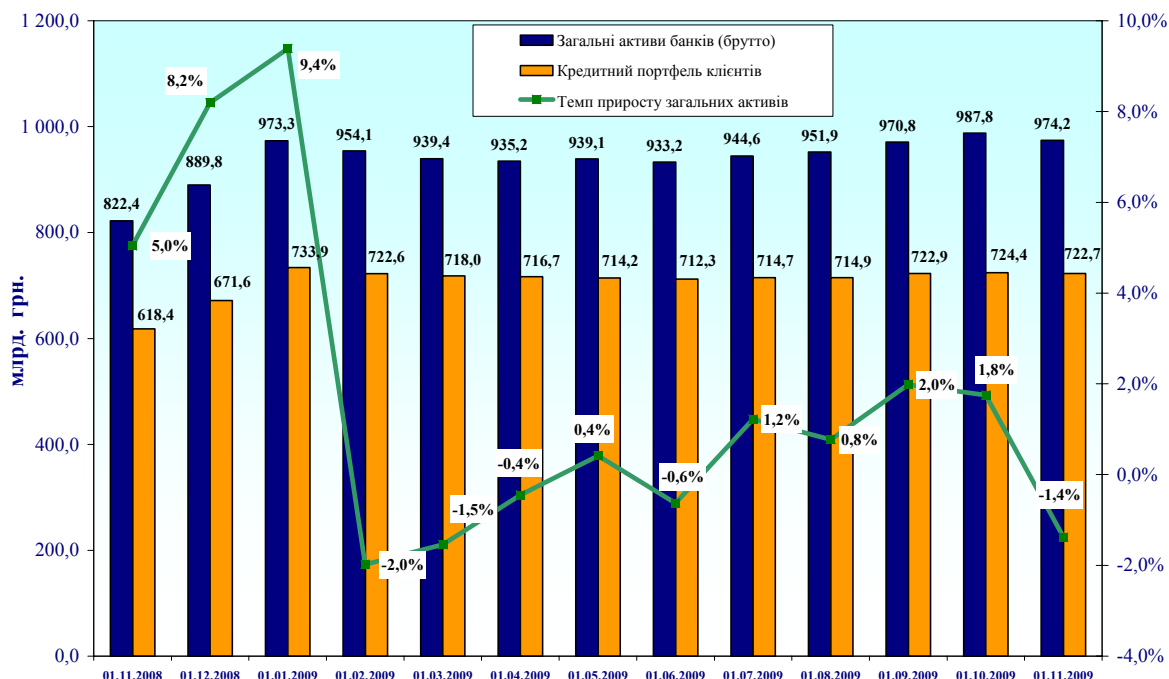
Станом на 1 листопада 2009 року власний капітал банків склав 126,9 млрд. грн., або 14,5% пасивів банків, і має таку структуру. Сплачений зареєстрований статутний капітал складає 86,9% від капіталу; дивіденди, що спрямовані на збільшення статутного капіталу, – 0,3%; емісійні різниці – 5,0%; загальні резерви, резервний фонд та інші фонди банків – 13,4%; результати минулих років – 0,5%; результати звітного року, що очікують затвердження, – 0,1%; результати поточного року – (- 14,3%); результат переоцінки основних засобів, нематеріальних активів, цінних паперів у портфелі банку на продаж та інвестицій в асоційовані компанії – 8,1%.

За попередніми підсумками роботи банків за 10 місяців 2009 року доходи банків склали 119,8 млрд. грн., у т.ч. процентні доходи становили 101,7 млрд. грн. (або 84,8% від загальних доходів), комісійні доходи – 12,6 млрд. грн. (11,3%). Витрати банків склали 138,0 млрд. грн., у т.ч. процентні витрати – 56,0 млрд. грн. (або 40,6% від загальних витрат), відрахування в резерви – 51,7 млрд. грн. (37,4%), комісійні витрати – 2,5 млрд. грн. (1,8%). Чистий збиток банківської системи склав 18,2 млрд. грн.

Банківська система

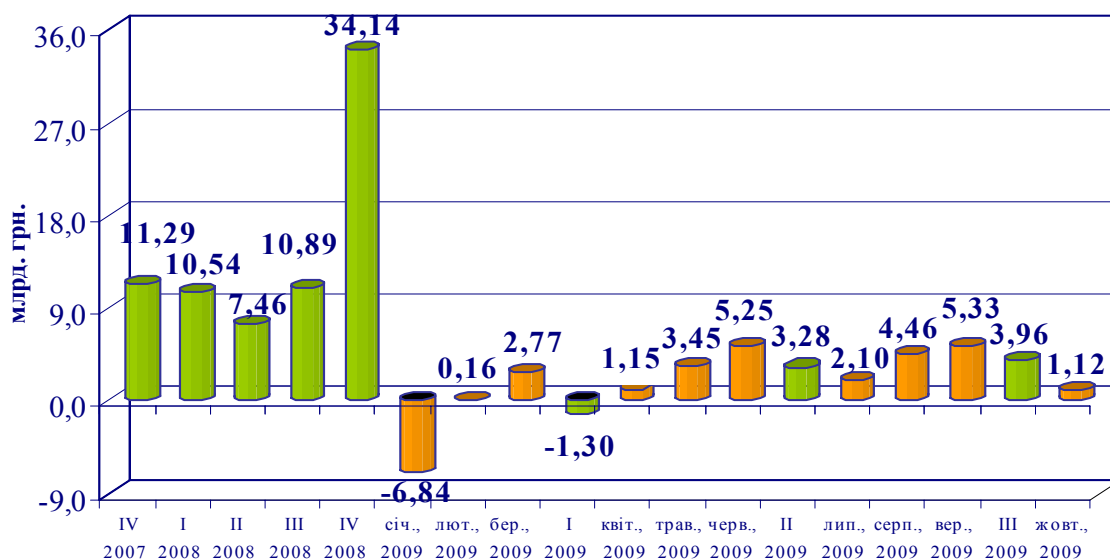
Діаграма 27

Динаміка обсягів загальних активів та кредитного портфеля клієнтів банківської системи України у 2008–2009 роках

Діаграма 28

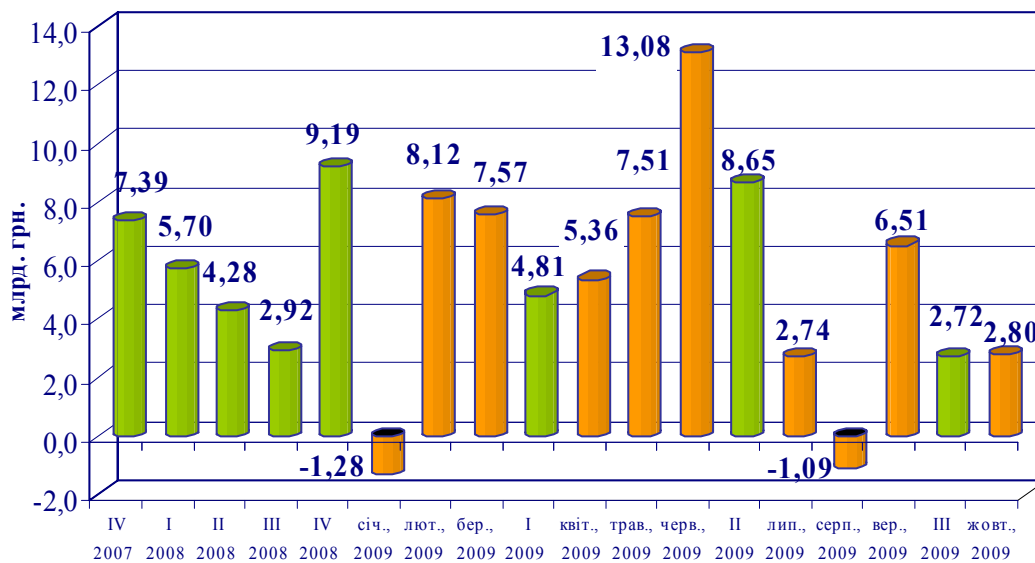
Зміна обсягу кредитного портфеля юридичних осіб

Показник	01.01.09	01.02.09	01.03.09	01.04.09	01.05.09	01.06.09	01.07.09	01.08.09	01.09.09	01.10.09	01.11.09
Кредитний портфель юридичних осіб, млрд. грн.	460,53	453,69	453,85	456,62	457,77	461,22	466,47	468,57	473,03	478,36	479,48
Темп приросту кредитного портфеля юридичних осіб, %	10,24	-1,49	0,04	0,61	0,25	0,75	1,14	0,45	0,95	1,13	0,23

Діаграма 29

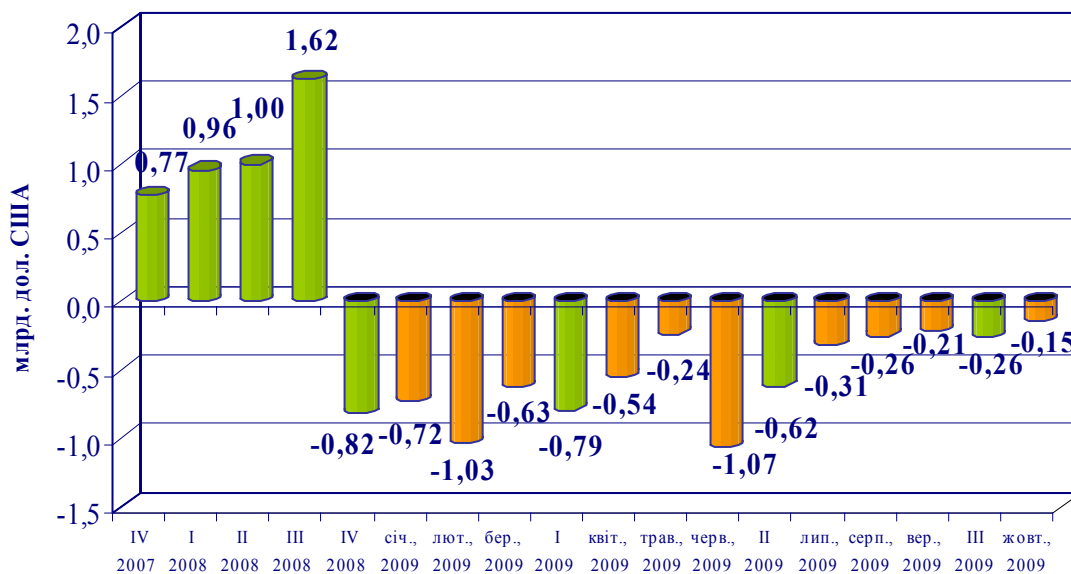
Зміна обсягу кредитного портфеля юридичних осіб у національній валюті

Показник	01.01.09	01.02.09	01.03.09	01.04.09	01.05.09	01.06.09	01.07.09	01.08.09	01.09.09	01.10.09	01.11.09
Кредитний портфель юридичних осіб у національній валюті, млрд. грн.	225,12	223,84	231,96	239,53	244,89	252,40	265,48	268,22	267,13	273,64	276,44
Темп приросту кредитного портфеля юридичних осіб у національній валюті, %	11,03	-0,57	3,63	3,26	2,23	3,07	5,18	1,03	-0,41	2,44	1,02

Діаграма 30

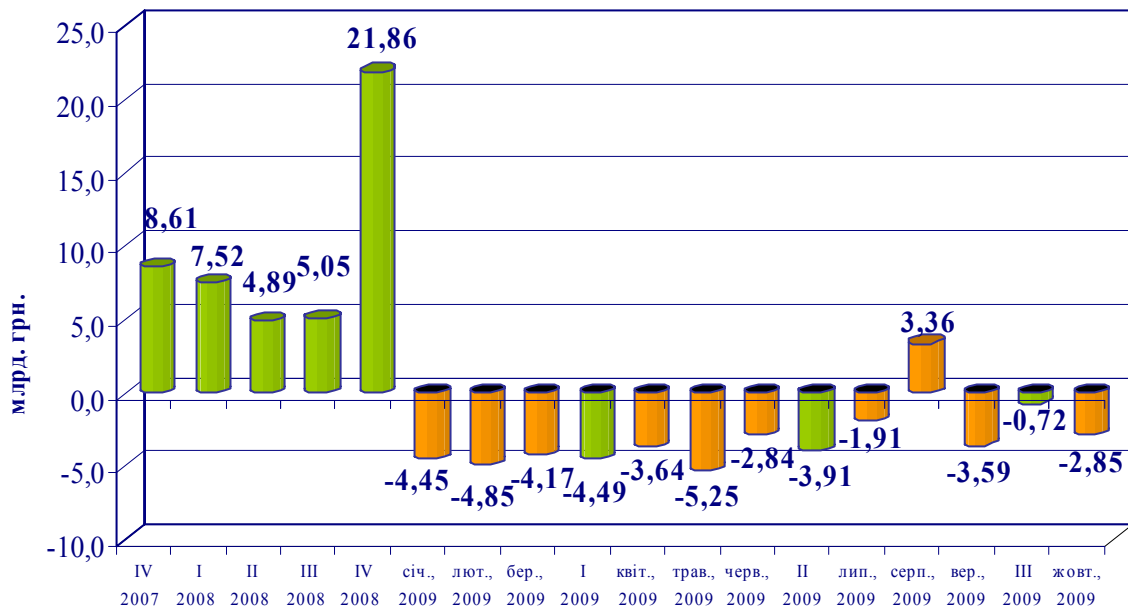
Зміна обсягу кредитного портфеля юридичних осіб в іноземній валюті

Показник	01.01.09	01.02.09	01.03.09	01.04.09	01.05.09	01.06.09	01.07.09	01.08.09	01.09.09	01.10.09	01.11.09
Кредитний портфель юридичних осіб у іноземній валюті, млрд. дол. США	30,57	29,85	28,82	28,19	27,65	27,41	26,34	26,03	25,77	25,56	25,41
Темп приросту кредитного портфеля юридичних осіб у іноземній валюті, %	9,49	-2,36	-3,46	-2,17	-1,94	-1,91	-3,75	-0,32	2,77	-0,58	-0,82

Діаграма 31

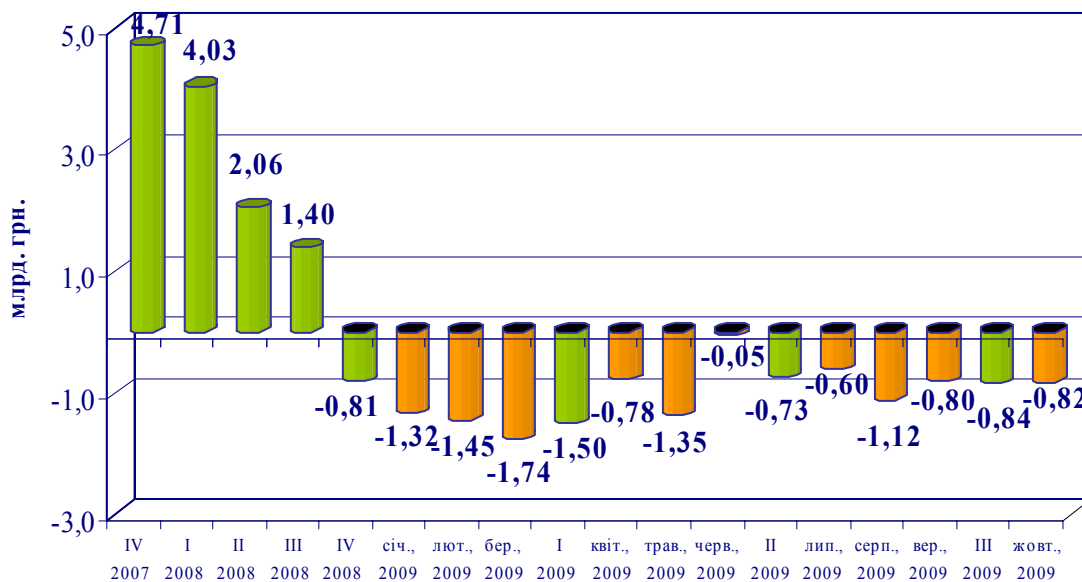
Зміна обсягу кредитного портфеля фізичних осіб

Показник	01.01.09	01.02.09	01.03.09	01.04.09	01.05.09	01.06.09	01.07.09	01.08.09	01.09.09	01.10.09	01.11.09
Кредитний портфель фізичних осіб, млрд. грн.	273,39	268,94	264,09	259,92	256,28	251,03	248,19	246,28	249,64	246,05	243,20
Темп приросту кредитного портфеля фізичних осіб, %	7,71	-1,63	-1,80	-1,58	-1,40	-2,05	-1,13	-0,77	1,36	-1,44	-1,16

Діаграма 32

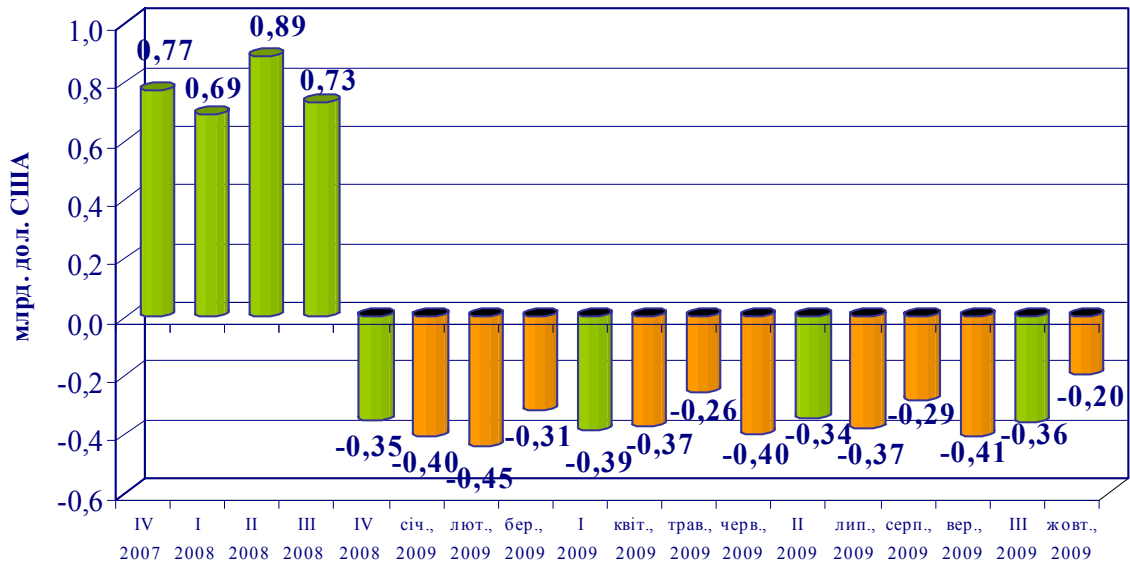
Зміна обсягу кредитного портфеля фізичних осіб у національній валюті

Показник	01.01.09	01.02.09	01.03.09	01.04.09	01.05.09	01.06.09	01.07.09	01.08.09	01.09.09	01.10.09	01.11.09
Кредитний портфель фізичних осіб у національній валюті, млрд. грн.	75,02	73,70	72,25	70,51	69,73	68,38	68,33	67,73	66,61	65,81	64,99
Темп приросту кредитного портфеля фізичних осіб у національній валюті, %	-2,88	-1,76	-1,96	-2,42	-1,10	-1,93	-0,08	-0,88	-1,65	-1,20	-1,25

Діаграма 33

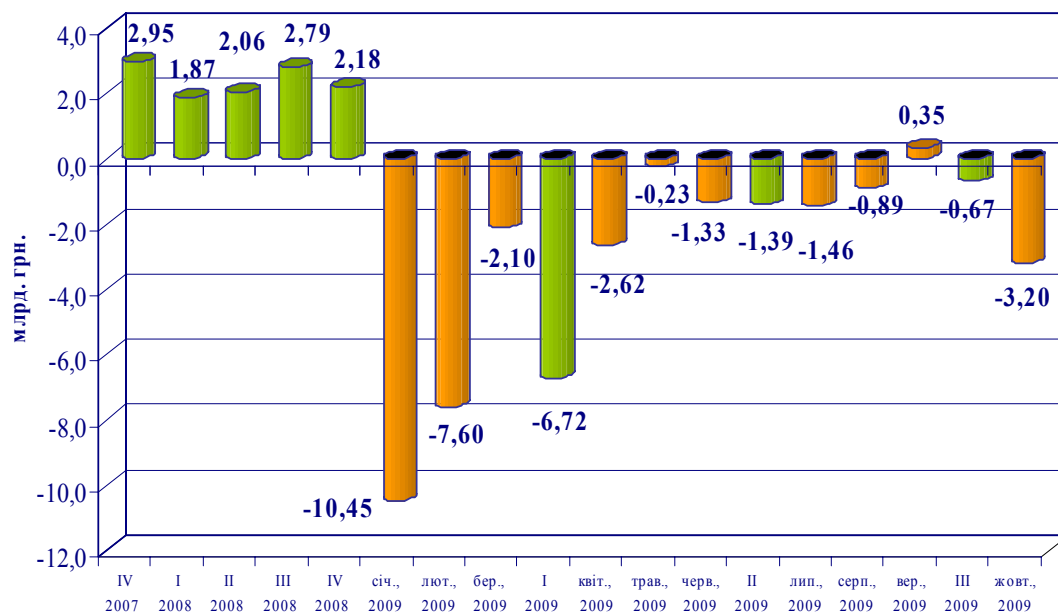
Зміна обсягу кредитного портфеля фізичних осіб в іноземній валюті

Показник	01.01.09	01.02.09	01.03.09	01.04.09	01.05.09	01.06.09	01.07.09	01.08.09	01.09.09	01.10.09	01.11.09
Кредитний портфель фізичних осіб у іноземній валюті, млрд. дол. США	25,76	25,36	24,91	24,60	24,23	23,97	23,57	23,20	22,91	22,50	22,30
Темп приросту кредитного портфеля фізичних осіб у іноземній валюті, %	12,35	-1,58	-1,74	-1,27	-1,51	-2,09	-1,52	-0,73	2,50	-1,52	-1,12

Діаграма 34

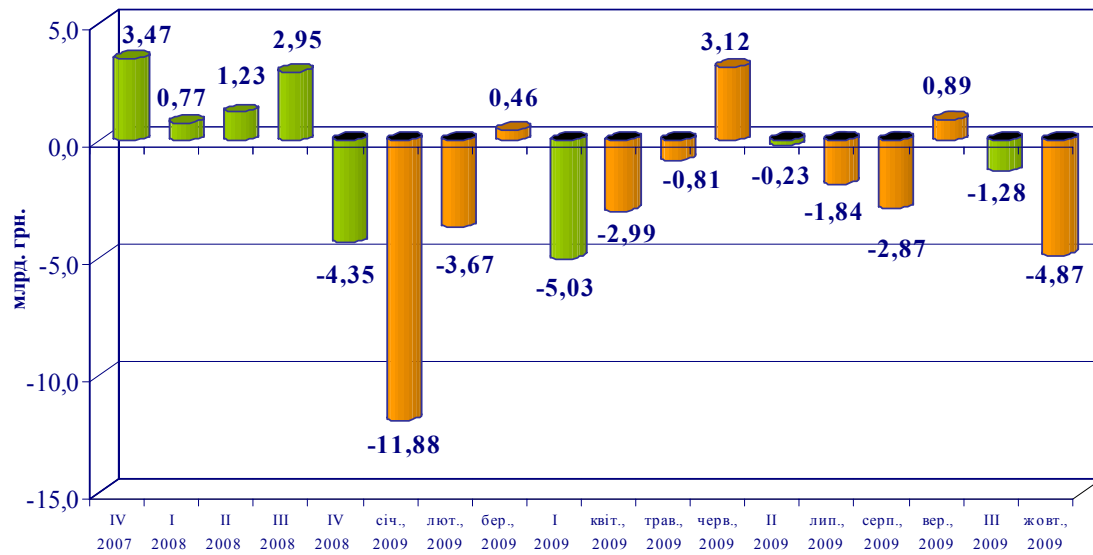
Зміна обсягу депозитного портфеля юридичних осіб

Показник	01.01.09	01.02.09	01.03.09	01.04.09	01.05.09	01.06.09	01.07.09	01.08.09	01.09.09	01.10.09	01.11.09
Депозитний портфель юридичних осіб, млрд. грн.	142,25	131,80	124,20	122,10	119,48	119,25	117,92	116,46	115,57	115,92	112,72
Темп приросту депозитного портфеля юридичних осіб, %	7,69	-7,35	-5,76	-1,69	-2,15	-0,19	-1,11	-1,24	-0,77	0,30	-2,76

Діаграма 35

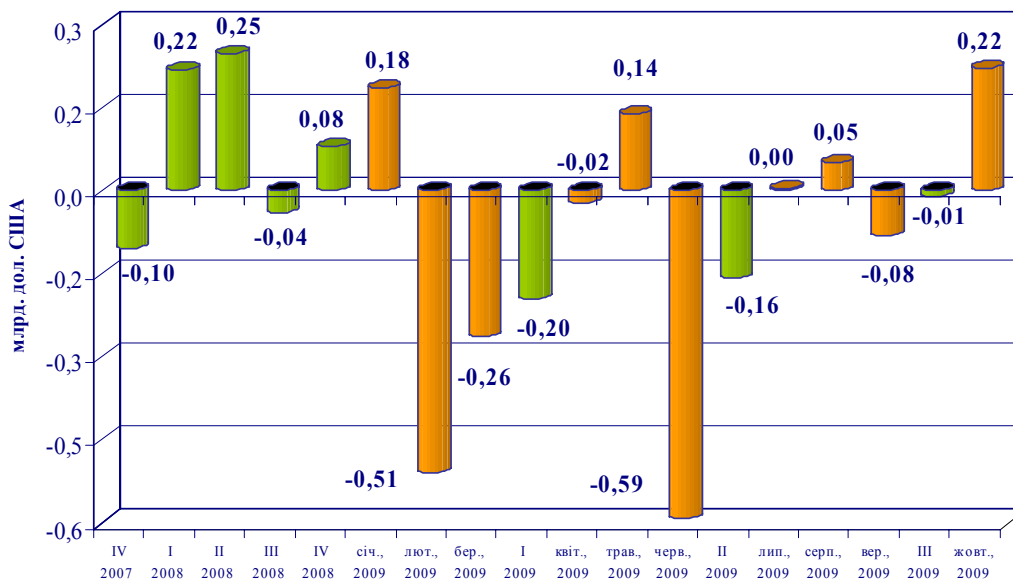
Зміна обсягу депозитного портфеля юридичних осіб у національній валюті

Показник	01.01.09	01.02.09	01.03.09	01.04.09	01.05.09	01.06.09	01.07.09	01.08.09	01.09.09	01.10.09	01.11.09
Депозитний портфель юридичних осіб у національній валюті, млрд. грн.	92,29	80,41	76,74	77,20	74,21	73,40	76,52	74,68	71,81	72,70	67,83
Темп приросту депозитного портфеля юридичних осіб у національній валюті, %	2,66	-12,87	-4,56	0,60	-3,87	-1,09	4,25	-2,41	-3,84	1,24	-6,69

Діаграма 36

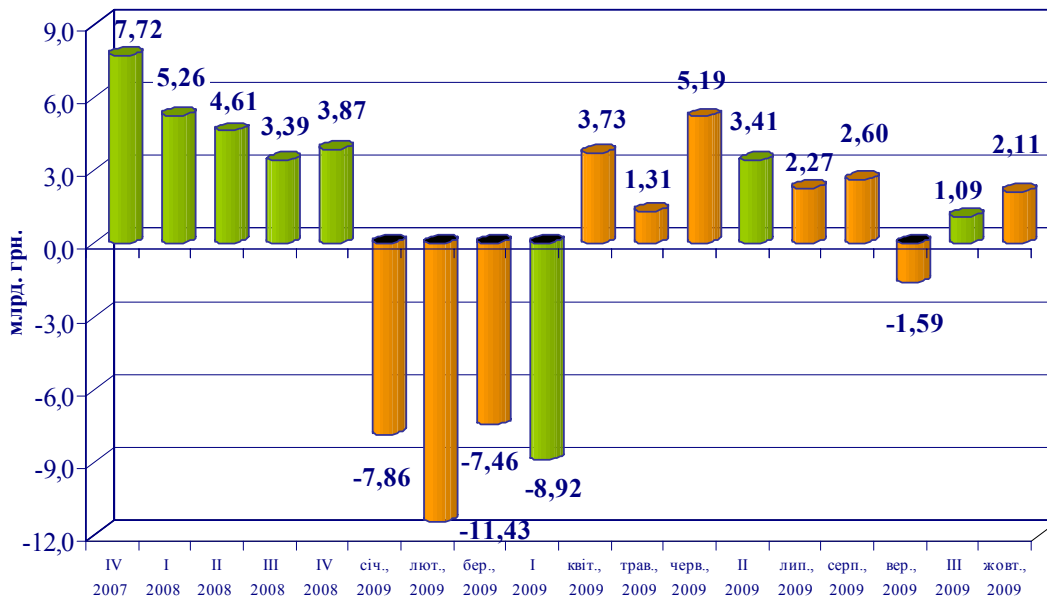
Зміна обсягу депозитного портфеля юридичних осіб в іноземній валюті

Показник	01.01.09	01.02.09	01.03.09	01.04.09	01.05.09	01.06.09	01.07.09	01.08.09	01.09.09	01.10.09	01.11.09
Депозитний портфель юридичних осіб у іноземній валюті, млрд. дол. США	6,49	6,67	6,16	5,90	5,88	6,02	5,43	5,43	5,48	5,40	5,62
Темп приросту депозитного портфеля юридичних осіб у іноземній валюті, %	18,41	2,86	-7,64	-4,28	-0,36	1,28	-9,71	0,94	4,74	-1,25	3,86

Діаграма 37

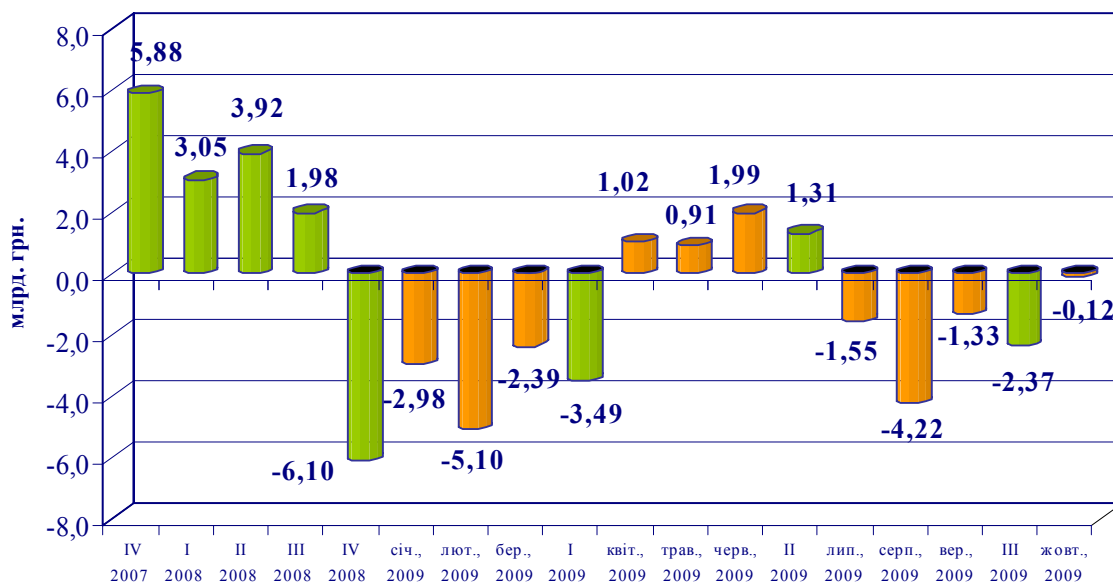
Зміна обсягу депозитного портфеля фізичних осіб

Показник	01.01.09	01.02.09	01.03.09	01.04.09	01.05.09	01.06.09	01.07.09	01.08.09	01.09.09	01.10.09	01.11.09
Депозитний портфель фізичних осіб, млрд. грн.	215,55	207,69	196,26	188,80	192,53	193,84	199,03	201,30	203,90	202,31	204,42
Темп приросту депозитного портфеля фізичних осіб, %	4,49	-3,65	-5,51	-3,80	1,97	0,68	2,68	1,14	1,29	-0,78	1,04

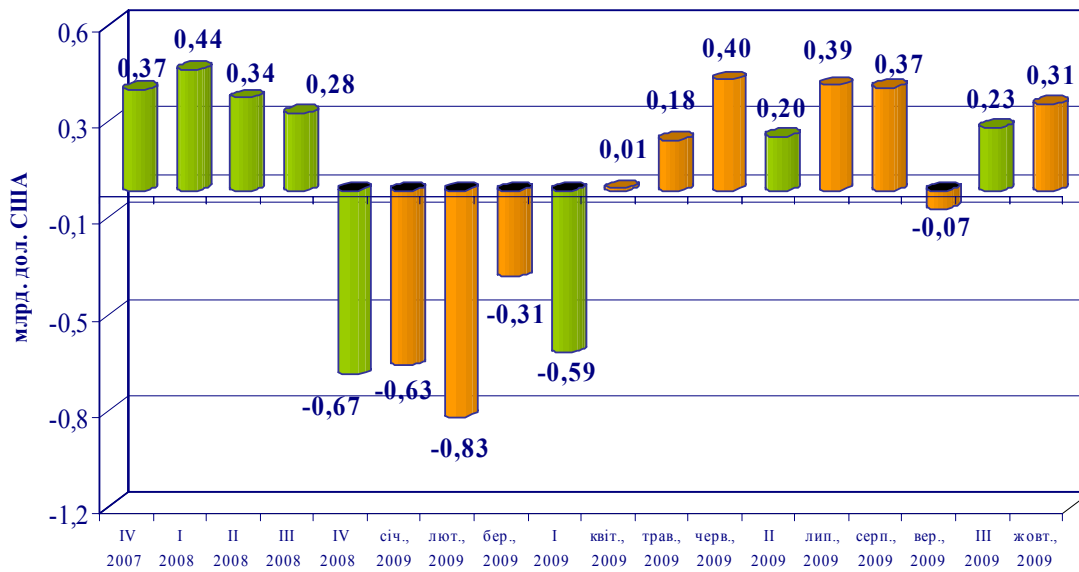
Діаграма 38

Зміна обсягу депозитного портфеля фізичних осіб у національній валюті

Показник	01.01.09	01.02.09	01.03.09	01.04.09	01.05.09	01.06.09	01.07.09	01.08.09	01.09.09	01.10.09	01.11.09
Депозитний портфель фізичних осіб у національній валюті, млрд. грн.	107,97	104,99	99,89	97,50	98,52	99,43	101,42	99,87	95,65	94,32	94,20
Темп приросту депозитного портфеля фізичних осіб у національній валюті, %	-1,23	-2,76	-4,85	-2,39	1,05	0,92	2,00	-1,52	-4,23	-1,39	-0,12

Зміна обсягу депозитного портфеля фізичних осіб в іноземній валюті

Показник	01.01.09	01.02.09	01.03.09	01.04.09	01.05.09	01.06.09	01.07.09	01.08.09	01.09.09	01.10.09	01.11.09
Депозитний портфель фізичних осіб у іноземній валюті, млрд. дол. США	13,97	13,34	12,51	12,20	12,21	12,39	12,79	13,18	13,55	13,48	13,79
Темп приросту депозитного портфеля фізичних осіб у іноземній валюті, %	10,93	-4,54	-6,17	-2,52	0,07	0,42	3,40	3,91	6,73	-0,24	2,06